CUMHURİYET SENATOSU TUTANAK DERGİSİ

32 nci Birleşim

22 . 2 . 1974 Cuma

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. — Geçen tutanak özeti 516:517

II. — Gelen kâğıtlar 517

III. — Yoklama 518

IV. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları 518,524,574

1. — Kars Üyesi Yusuf Ziya Ayrım'ın, Tarım - Orman - Köy İşleri Komisyonundan çekildiğine dair önergesi. (4/165) 518

2. — Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen, Türkiye - AET Karma Parlamento Komisyonu toplantılarına katılacak 15 kişilik Karma Parlamento Komisyonuna dair Başkanlık tezkeresi. (3/423) 518:522, 524:525

3. — A.P. ve C.H.P. Grup Başkanlarının, ek ödenek ve aktarma kanun tasarılarını görüşmek üzere Genel Kurulun 23 . 2 . 1974 Cumartesi günü saat 10.00'da toplanmasına dair önergesi. (4/164) 574

V. — Görüşülen İşler 522,525

1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/45; C. Senatosu : 1/232) (S. Sayısı : 316) 522, 522,577:578

2. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi bütçesinin «T — Cetveli»nde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 2/75; C. Senatosu : 2/69) (S. Sayısı : 317) 522,523,579:580

3. — 28.2.1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 2/98; C. Senatosu : 2/68) (S. Sayısı : 318) 522,524, 581:582

4. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/44; C. Senatosu : 1/233) (S. Sayısı : 319) 522,524, 583:584

5. — 1974 malî yılı Genel ve Katma Bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki

Sayfa

veren kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/51; C. Senatosu : 1/234) (S. Sayısı : 320) 525:554, 558:574,593:595

6. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/58; C. Senatosu : 1/238) (S. Sayısı : 321) 554,554, 555,585:586

7. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/55; C. Senatosu : 1/236) (S. Sayısı : 322) 554,555,587:588

8. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/57; C. Senatosu : 1/240) (S. Sayısı : 323) 554,556:557,589:590

Sayfa

9. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/59; C. Senatosu : 1/239) (S. Sayısı : 324) 554,557:558,591:592

VI. — Sorular ve cevaplar 575

A) Yazılı sorular ve cevapları 575

1. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner'in, Siirt'te kurulacak tesislere dair, soru önergesi ve Başbakan Bülent Ecevit'in, yazılı cevabı (7/187) 575: 576

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Vazife ile yurt dışına gidecek olan Dışişleri Bakanı Turan Güneş'e, Millî Savunma Bakanı Hasan Işık'ın vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi;

Bütçe Karma Komisyonu,

Malî ve İktisadî İşler Komisyonu,

Bütçe ve Plân Komisyonu,

Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân Komisyonu başkanlıklarının, komisyonlarının görev bölümlerine dair tezkereleri ve

Tokat Üyesi Zihni Betil'in, Anayasa ve Adalet Komisyonu;

Konya Üyesi Fakih Özlen'in, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân Komisyonu;

Bingöl Üyesi Arif Hikmet Yurtsever'in, Sosyal İşler Komisyonu;

Burdur Üyesi Ekrem Kabayın, Millî Eğitim, Tarım - Orman - Köy İşleri Komisyonu;

Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Vahap Güvenç'in, Hesapları İnceleme ve Sosyal İşler komisyonları üyeliklerinden çekildiklerine dair önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Başkanlık Divanında açık bulunan bir Başkanvekilliğine, İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu seçildi.

Komisyonlarda açık bulunan üyeliklere gösterilen adaylar seçildiler ve

Türkiye - AET Karma Parlâmento Komisyonuna üye seçimi, bağımsız üyelerin aday gösterebilmeleri için gelecek birleşime ertelendi.

Gruplar Başkanlıklarının, 1974 malî yılı genel ve katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısını görüşmek üzere Genel Kurulun 22 . 2 . 1974 Cuma günü saat 15,00'te toplanmasına dair önergesi kabul olundu.

22 . 2 . 1974 Cuma günü saat 15,00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 16,55'te son verildi.

Başkan	Kâtip
Tekin Arıburun	Cumhurbaşkanınca S. Ü. *Bahriye Üçok*

Kâtip
Kastamonu
Mehmet Çamlıca

SORULAR

Yazılı Sorular

1. — Cumhuriyet Senatosu Tabiî Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Alâgöz Köyü ve Atatürk Müzesinin elektrik ve yola kavuşturulmasına dair yazılı soru önergesi, İçişleri Bakanlığına gönderilmiştir. (7/192)

2. — Cumhuriyet Senatosu Tabiî Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Türk Dilinin özleşmesi ve gelişmesine dair yazılı soru önergesi ,Millî Eğitim Bakanlığına gönderilmiştir. (7/193)

Sözlü soru

1. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, 1967 yılında İtalya'ya ihraç edilen zeytinyağına dair, sözlü soru önergesi Ticaret Bakanlığına gönderilmiştir. (6/28)

II. — GELEN KÂĞITLAR

Rapor

1. — 1974 malî yılı Genel ve Katma Bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet hareamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/51; C. Senatosu : 1/234) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 22.2.1974)

GELEN KÂĞITLAR

Raporlar

1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi bütçesinin «T — Cetveli»nde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 2/75; C. Senatosu : 2/69) (S. Sayısı : 317) (Dağıtma tarihi : 21 . 2 . 1974)

2. — 28 . 2 . 1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 2/98; C. Senatosu : 2/68) (S. Sayısı : 318) (Dağıtma tarihi : 21.2.1974)

3. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/45; C. Senatosu : 1/232) (S. Sayısı : 316) (Dağıtma tarihi : 21.2.1974)

4. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/44; C. Senatosu : 1/233) (S. Sayısı : 319) (Dağıtma tarihi: 21.2.1974)

GELEN KÂĞITLARA EK

Raporlar

1. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/58; C. Senatosu : 1/238) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 22.2.1974)

2. — Karayolları Genel Müdürlüğün 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/55; C. Senatosu : 1/236) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 22.2.1974)

3. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/57; C. Senatosu : 1/240) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 22.2.1974)

4. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/59; C. Senatosu : 1/239) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 22.2.1974)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Ünaldı

KÂTİPLER : Mehmet Çamlıca (Kastamonu), Ekrem Kabay (Burdur)

BAŞKAN — 32 nci Birleşimi açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Gerekli çoğunluğumuz vardır, müzakerelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Kars Üyesi Yusuf Ziya Ayrım'ın, Tarım - Orman Köy İşleri Komisyonundan çekildiğine dair önergesi. (4/165)

BAŞKAN — Bir önerge var takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

— Seçilmiş bulunduğum Tarım - Orman, Köy İşleri komisyonlarından istifa ettiğimi arz ederim.

Kars
Yusuf Ziya Ayrım

BAŞKAN — Yüksek Heyetin bilgilerine sunulur.

2. — Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen, Türkiye - AET Karma Parlâmento Komisyonu toplantılarına katılacak 15 kişilik Karma Parlâmento Komisyonuna dair Başkanlık tezkeresi. (3/423)

BAŞKAN — Dün kabul edilmiş olan bir önerge gereğince, Avrupa Ekonomik Topluluğuna bir bağımsız üye seçilmesi icabetmektedir. Şimdi, bu bağımsız üyenin seçimine geçeceğiz. Bize bildirilmiş olan iki aday var; Sayın Yalçuk ve Sayın Tunçkanat. Bu iki adayın seçimi Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğüne göre yapılacaktır, kürsüye sepet konacaktır ve sayın üyeler arzu ettikleri bu iki adaydan birine oylarını kullanacaklardır.

SUPHİ KARAMAN (Tabiî Üye) — Sayın Başkan, bu yolda bir önerimiz var.

BAŞKAN — Efendim, o yoldaki önerinizi okudum. O yoldaki öneriniz bize hiçbir şey telkin etmemektedir. Zira; biz İçtüzüğe ve kanunlara göre burada idare etmek durumundayız. İçtüzüğümüzün hükmü yani, kanunun İçtüzüğe atfettiği hükmü okuyorum: «Siyasî parti grubu mensubu olmayanların seçimi, mensubu oldukları yasama meclisinde o Meclisin İçtüzüğüne uygun olarak yapılır.» Yani, şurada: «Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri mensubu oldukları siyasî partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu tarafından aday gösterilirler, bu adaylar Cumhuriyet Senatosu üyesi iseler, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun, milletvekili iseler, Millet Meclisi Genel Kurulunun bilgisine ilgili Meclisin Başkanlığınca sunulmakla seçilmiş sayılırlar.» Hükmünün dışında kalmaktadır, müstakil aday için bu hükmün dışında kalmaktadır, bu hüküm gereğince yani, İçtüzüğe yapılan âtıf gereğince İçtüzük hükümlerine göre seçim yapacağım.

SUPHİ KARAMAN (Tabiî Üye) — Sayın Başkan, dün Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun aldığı bir karar vardır, o karara aykırı tutumunuz hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Tutumum hakkında size söz veriyorum, buyurun.

SUPHİ KARAMAN (Tabiî Üye) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 21 . 2 . 1974 gün ve Genel Sekreterlik 4097-2799 sayılı yazılariyle Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına 378 sayılı Kanun uyarınca AET'ye, NATO'ya ve buna mümasil Parlâmenterlerin dış münasebetleriyle ilişkin bir seçimin kontenjan çizelgesi ekli olarak sunulmuş-

tu. Bundan evvelki oturumda yani, dünkü oturumda bu çizelgenin içerisinde Senatoda 43 kişi olarak temsil edilen kanun metnindeki bir siyasî parti grubuna mensubolmayanların ki, bu grubun içerisinde 16 kişilik Millî Birlik Grubu, 14 kişilik Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grubu, 3 bağımsız tabiî senatör ve 10 bağımsız senatör bulunuyorlar; bunların, kendi aralarından bir adayın ne şekilde Cumhuriyet Senatosu Genel Kuruluna sunulacağı hakkında bir karışıklık çıkmıştı ve bu karışıklığa göre de Cumhuriyet Senatosu dün bir karar aldı. Bu, senatörlerin bir araya gelerek İçtüzükte noksan olarak bulunan bu mesele için ne yolda bir işlem yapacaklarına dair bir karardı. Bu karardan dolayı seçim bugüne ertelendi.

Şimdi, Sayın Başkan, dün sanki Cumhuriyet Senatosu böyle bir karar almamış; o karardan sonra Başkanlık Divanı Genel Sekreterliği tahrik etmek suretiyle Millî Birlik Grubu ve Kontenjan Grubunun Grup yöneticilerine, 10 bağımsız senatörün de her birine ayrı ayrı telefonla haber vermek suretiyle, bugün saat 11,00 de Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunda bir toplantı tertiplemiş ve saat 11,00'de Millî Birlik Grubunun ve Kontenjan Grubunun temsilcileriyle ve kendisine tebligat yapılan bağımsızlardan da ancak iki arkadaşın, katılmasiyle bu toplantı yapılmış. Dün varılan Cumhuriyet Senatosu kararına göre bundan bir sonuç çıkacak, o sonuç bugün Cumhuriyet Senatosunun yüce ittılaına arz edilecekti.

Sayın Başkan, dün sanki böyle bir karar almamışız, hiç böyle bir şey yokmuş gibi bir önergeyle bir arkadaş teklif edilmiş, bir başka önergeyle de bir başka arkadaş teklif edilmiş. Meseleyi bu durumuyla ortaya koymak suretiyle 378 sayılı Kanunun içerisinde sözü edilen seçim müessesesini çalıştırmaya çalışıyorlar. O takdirde, dün Cumhuriyet Senatosunun aldığı kararın sonucu ne olacaktır? O karara istinaden, Başkanlık Divanının tertiplediği bugün saat 11,00'deki toplantının vardığı kararın sonuçları ne olacaktır?

BAŞKAN — Sayın Karaman, o kararı da lütfen okur musunuz?

SUPHİ KARAMAN (Devamla) — Evet. Şimdi arkadaşlarım, dün Cumhuriyet Senatosunun bugüne erteleme kararı gerekçesi olarak, bu bağımsız grupların bir araya gelip bir aday tespit etmeleri önerilmişti. Dünkü tutanaklarda bu var. Dünkü oturumu idare eden Sayın Cumhuriyet Senatosu Başkanı, birçok defa bu oylamayı Salı gününe mi yoksa, Cuma gününe mi bırakılması şeklinde sundular ve Yüce Kurulunuz bugüne ertelenmesini kabul ettiler.

Şimdi buna göre; dün akşam saat 17,00'den sonra Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı Genel Sekreterliği görevlendirmek suretiyle, Millî Birlik Grubunun grup odası sekreterlerine ve yöneticilerine, Kontenjan Grubunun yöneticilerine ve Başkanına ve 10 bağımsız senatöre telefonla tebligatta bulundular. Bu 10 bağımsız senatörün ve 3 bağımsız tabiî senatörden yalnız şu üç arkadaşa kendileri bulunamadığı için tebligat yapılamadı. Genel Sekreterlikten aldığımız bilgiye göre, Sayın Sunay, Sayın Mahmut Vural, Sayın Mukadder Öztekin. Sonuncu aday arkadaşımız Ankara'da olmadıkları için bulunamamışlar. Diğer 10 arkadaşımıza telefonla bizzat, kendilerine bazılarının da yakınlarına söylenmek suretiyle bu tebligat yapılmış. Buna göre bugün saat 11,00'de Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunda bir toplantı yapıldı.

Bu toplantıya Kontenjan Grubu adına Grup Başkanı Sayın Erim, Millî Birlik Grubu adına bendeniz ve birgün evvel kendilerine tebligat yapılan bağımsızlardan ancak iki arkadaşımız; Sayın Hayri Mumcuoğlu ve Sayın İsmail İnan arkadaşlarımız buyurdular ve orada bu üç grup bir tanesi 16 kişilik Millî Birlik Grubu, bir tanesi 14 kişilik Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grubu, bir tanesi de 10 bağımsız ve 3 bağımsız tabiî senatörden meydana gelen 13 kişilik grup halinde bulunmayan topluluk. Hukukî durum teşekkül etmişti, - fakat bazı arkadaşlarımız gelmediler ve buna uymadılar - kendi aralarında şu sonuca vardılar ve şu kararı verdiler ve bir tutanakla bunu tespit ettiler; bu tutanağı da biraz evel Sayın Başkana sunduğumuz aday önergesine ekli olarak iliştirdik.

Tutanak şudur arkadaşlarım:

«378 sayılı Kanun uyarınca ilgili kurullara siyasî parti gruplariyle siyasî parti grubu mensubu olmayan Cumhuriyet Senatosu üyeleri, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığının 19 Şu-

bat 1974 tarihli ve 95 sayılı yazıları uyarınca ve 21 Şubat 1974 tarihli tebligatları üzerine Anayasa ve Adalet Komisyonu salonunda bir araya gelmişler ve aşağıdaki prensip kararıyle seçimi gerçekleştirmişlerdir.

Prensip kararı :

Bundan böyle :

a) AET Parlâmentolararası Ortak Komisyonu üye adaylığının Millî Birik Grubuna.

BAŞKAN — Sayın Karaman, bir dakikanızı rica edebilir miyim?

Tutumum hakkında zatıâlinize söz verdim, siz esasa girdiniz. Neden dolayı tutumumu eksik veya yanlış görüyorsanız, lütfen o hususlara temas ediniz, meseleyi kısaca bitirelim. Çünkü, daha mühim işlerimiz var.

SUPHİ KARAMAN (Devamla) — Sayın Başkanım, dün Yüce Kurulun aldığı bir karar var. Bu kararın ana nedeni, bu 43 kişilik grubun.

BAŞKAN — O kararı okursanız mesele halledilir. Lütfen o kararı okuyun efendim.

SUPHİ KARAMAN (Devamla) — Bu karar tutanaklarda var, bütün senatör arkadaşlarımız bunu biliyorlar. Seçimin bugüne ertelenmesinin nedenini dünkü birleşimi yöneten Sayın Başkanımız burada defalarca tekrarladılar. Bu karar tutanaklarda vardır. Zatıâliniz belki dünkü toplantıda yoktunuz; ama o andan itibaren bir hukuk teşekkül etti. O andan itibaren Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı bağımsız üyelere telefonla tebligat yapmak ve bir toplantının saat 11,00'de Anayasa ve Adalet Komisyonu toplantı salonunda olacağını bildirmek suretiyle hukuk yürütüldü ve o saatte de bir toplantı yapılmak suretiyle hukuk bir adım daha ileri götürüldü. O toplantıda bir karara varılmak suretiyle bu yoldaki hukuk bir adım daha ileri götürüldü ve şimdi o önerinin sonucu da Yüce Başkanlık Divanına sunulmakla tamamlanmış oldu. Binaenaleyh, zatıâlinizin, sanki dünkü birleşime yeniden başlıyormuşuzcasına, iki adayın ismini okuyup oylamaya geçmesi, bütün bu hukuk kurallarını bir tarafa itmek anlamına geliyor, onu arz ediyorum, Sayın Başkanım.

Arkadaşlarım, müsaade buyurursanız, bugünkü toplantıda vardığımız kararlara ait tutanağın 3 - 5 maddesi daha var, onları da arz edeyim :

«b) NATO Parlamentolararası Ortak Komisyonu üye adaylığının bağımsızlara,

c) Avrupa Konseyi üye adaylığının Kontenjan Grubuna ayrılması,

d) Yukarıda tanımlanan görevlerin çıkması halinde belirtilen esasların uygulanması karar altına alınmıştır.

2. AET Parlamentolararası Ortak Komisyonu üye adayı olarak Millî Birlik Grubu Üyesi Tabiî Senatör Haydar Tunçkanat'ın gösterilmesi kara altına alınmıştır.»

Muhterem arkadaşlarım, bu şekilde tutanak tutulmuş ve bu tutanak, toplantıya katılan arkadaşlarımız adına Kontenjan Grubunun Sayın Başkanı, Millî Birik Grubunun temsilcisi olarak bendeniz ve bir de bu toplantıya katılan iki bağımsız üye arkadaşımız tarafından imzalanmak suretiyle tekemmül ettirilmiştir.

Şimdi, ortada bu kadar geliştirilmiş bir hukuk varken, bunu bir tarafa itmek, 378 sayılı Kanunun içindeki boşluğu doldurmadan, 10 yıldır sürdürülen ve Yüce Senatoda daima sürtüşmelere sebep olan bir hükmünü hâlâ ısrarla yürütmeye kalkmak hukuka aykırıdır, Başkanlık Divanının kuruluşuna dair Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararına aykırıdır. Bu yolda devam etmek bizleri yeni sürtüşmelere ve Anayasa Mahkemesine yeniden müracaatlara yönelik hareketlere zorlayacaktır. Bunu Yüce Senatonun bilgilerine sunmak istiyorum. Aksi halde bu vardığımız ve dünden beri tekemmül ettirilen hukuksal durum bir tarafa itilmiş ve 10 yıllık uygulamalarda olduğu gibi, bu kanunun adayların hatta isimlerinin okunması suretiyle seçimini öngören esprisine aykırı bir durum Yüce Senatonun çoğunluğu tarafından zorla empoze edilmiş olacaktır.

Hukuk çok gelişmiştir .10 yıldır bu kanun üzerinde ve son günlerde Yüce Senatonun bazı kararları muvacehesinde varılan sonuçlarla ve özellikle dünden beri gelişen şu hukukî prosedür içerisinde bugün bu seçimin daha doğru, daha hakkaniyetle yapılmasını, Yüce Senatonun

bu yolda oylarını kullanmasını, hatta bu kadar gelişmiş olan bu prosedür içerisinde bu grupların temsilcilerinin önerdiği adayın dışındaki, kişiliğine son derecede saygılı bulunduğumuz sayın arkadaşımızın da adaylıktan çekilmesini ben Yüce Senato huzurunda teklif ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın Karaman'a tutumum hakkında söz verdim. Sayın Karaman'ın dayandığı nokta Heyeti Umumiyenin dün aldığı karardır. Heyeti Umumiyenin dün aldığı karar şudur:

«Bu seçimin yapılacağı bugün bildirilmiştir. Binaenaleyh, adaylar tespit edilememiştir. Adayların tespitine fırsat hazırlanması için seçim bundan sonra yapılacak ilk toplantı gününe talik edilsin.» dendi ve bir önerge de bu yolda verildi, kabul edildi, seçim bugüne kaldı.

Bunun dışında, «378 sayılı Kanunun 1 nci maddesi tatbik edilmesin de, şu şekil tatbik edilsin» diye bir karar alınmadı. Sayın Karaman'ın konuşması sırasında dikkat buyurduysanız, «Böyle bir karar varsa lütfen okuyun» dedim, okuyamadılar.

Şimdi, ben tekrar 378 sayılı Kanunu; yani bahsettikleri hukukun kanun şeklini takdim edeceğim, ondan sonra da kanunun emrettiği tatbikatı yapacağım.

378 sayılı Kanunun 1 nci maddesinde «Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri mensuboldukları siyasî partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi grubu tarafından aday gösterilirler. Bu adaylar Cumhuriyet Senatosu üyesi iseler Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun, Milletvekili iseler Millet Meclisi Genel Kurulunun bilgisine ilgili Meclisin Başkanlığınca sunulmakla seçilmiş sayılır.» denmektedir. Kimler seçilmiş sayılır? Siyasî parti gruplarına mensup olanlar.

Siyasî parti gruplarına mensup olmayanlar için aynı maddenin bir başka fıkrası da «Siyasî parti grubu mensubu olmayanların seçimi, mensubu oldukları yasama Meclisinde o Meclisin İçtüzüğüne uygun olarak yapılır.» demektedir.

Bu seçimler İçtüzüğümüze uygun olarak şimdiye kadar birkaç defa yapılmıştır. Teamül olarak, hukuk olarak zabıtlarımızda mevcuttur. Binaenaleyh, biz de aynı yolu tekrarlayacağız. Bunun dışında, tutumumda herhangi bir hukuk dışı hareket olmadığını arz ederek muameleye devam ediyorum.

Bağımsızlardan iki aday vardır; birisi Sayın Safa Yalçuk, diğeri de Sayın Haydar Tunçkanat'tır.

Oy sepeti kürsüye konmuştur, zarflarla birlikte mühürlü oy pusulaları dağıtılmıştır.

Şimdi, tasnif heyeti için ad çekiyorum:

Sayın Azmi Erdoğan?. Burada.

Sayın Tarık Remzi Baltan?. Yok.

Sayın Mehmet Ali Pestilci?. Burada.

Sayın Halil Tunç? Yok.

Sayın Abbas Cilâra?. Burada.

Sayın Azmi Erdoğan, Sayın Mehmet Ali Pestilci ve Sayın Abbas Cilâra arkadaşlarımız tasnif heyetine seçilmişlerdir.

Şimdi, seçime nereden başlanacağına dair ad çekiyorum: Haydar Tunçkanat (Tabiî Üye).

(Tabiî Üye Haydar Tunçkanat'tan başlanarak oylar toplandı).

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üyeler lütfen acele etsinler efendim.

Oyunu kullanmayan sayın üye var mı efendim? Yok. Oylama işlemi bitmiştir. Tasnif Heyeti lütfen yerini alsın efendim.

Tasnif Heyeti vazifesini ifa ederken biz, müzakerelere devam edeceğiz.

V. - GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında anun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/45; C. Senatosu 1/232) (S. Sayısı : 316)

2. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi Bütçesinin «T — Cetveli» nde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/75; C. Senatosu 2/69) (S. Sayısı : 317)

3. — 28 . 2 . 1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/98; C. Senatosu 2/68) (S. Sayısı : 318)

4. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/44; C. Senatosu 1/233) (S. Sayısı : 319)

BAŞKAN — Bir önerge var takdim ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

Gelen Kâğıtlar arasında bulunan 316, 317, 318 ve 319 sıra sayılı dört adet aktarma kanunlarının önemine ve müstaceliyetine binaen gündemde mevcut bütün işlere takdimen Gelen Kâğıtlardan gündeme alınarak öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Doğan Barutçuoğlu
Bütçe Karma Komisyonu Başkanvekili

BAŞKAN — 316, 317, 318 ve 319 sıra sayılı kanun tasarılarının Gelen Kâğıtlardan Gündeme alınmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer işlere takdimen görüşülmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/45; C. Senatosu 1/232) (S. Sayısı : 316) (1)

---

(1) 316 Sıra sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Raporun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunuyorum. Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Raporun okunması. Kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli Cetvelde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

Madde 1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının (930) kod numaralı (Malî Transferler) programının (09) kod numaralı (Diğer Malî Transferler) altprogramının (3) ödenek türünde yeniden açılan (002) kod numaralı (1327 sayılı Kanunun 93 ncü maddesi gereğince Devlet memurlarına ödenecek 9 aylık maaş farkları karşılığı) harcama kalemine (5 200 000 000) liralık olağanüstü ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — 1973 yılı Bütçe Kanununun 69 ncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Maliye Bakanlığı Bütçesinin (930) kod numaralı Malî Transferler programının (09) kod numaralı diğer malî transferler altprogramının (3) ödenek türünde yeniden açılan (002) kod numaralı faaliyette mevcut ödenekten genel bütçeli dairelerin ve giderlerini tamamen kendi gelirleri ile karşılayanlar hariç katma bütçeli idarelerin hizmet programlarında yer alan veya yeniden açılacak «Diğer eski yıllar borçları» faaliyetine, yılı bütçesinde karşılığı bulunsun veya bulunmasın 9 aylık maaş farklarının ödenmesi amacıyle aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

9 aylık maaş farklarının bütçeleştirilmesi ile ilgili işlemlerin 1973 malî yılı içinde tamamlanamaması halinde yukarda belirtilen tertipteki ve genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idarelerin bütçelerinde yer alan (008) kod nu-

marah «Diğer geçen yıllar borçları» faaliyetlerinde yer alan ödenek bakıyelerini ertesi yıl bütçesine devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir. 9 aylık maaş farklarının bütçeleştirilmesi ile ilgili işlemler 1974 malî yılının ilk dört ayı içinde bitirilir.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

3 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — Bu Kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 4. — Bu Kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarının tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Tasarı açık oya sunulacaktır.

2. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi Bütçesinin «T — Cetveli» nde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/75; C. Senatosu 2/69) (S. Sayısı : 317) (1)

BAŞKAN — Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok.

Bu teklif Karma Komisyonca reddedilmiştir; raporu oya arz ettiğim zaman rapor kabul edildiği takdirde bu teklif reddedilmiş sayılacaktır.

Raporu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir; teklif reddedilmiştir.

Rapor kabul edildi, yani teklif reddedildi. Açık oylarınıza sunulacaktır.

3. — 28 . 2 . 1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/98; C. Senatosu 2/68) (S. Sayısı : 318) (1)

BAŞKAN — Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum.

28 . 2 . 1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında Kanun teklifi

Madde 1. — 1973 yılı Bütçe Kanununun 25 nci madesi ile Sayıştaya tahsis edilen kadrolarından, 1 . 6 . 1973 tarihinden geçerli olmak üzere ekli 1 sayılı cetvelde gösterilen kadrolar kaldırılmış, 2 sayılı cetveldeki kadrolar eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi cetveliyle birlikte oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 2. — Bu Kanun, yayını tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — Bu Kanun hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları yürütür.

---

(1) 317 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(1) 318 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarımıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü üzerinde lehte aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok. Teklifin tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklif açık oylarınıza sunulacaktır.

4. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik, yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/44; C. Senatosu 1/233) (S. Sayısı : 319) (1)

BAŞKAN — Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum.

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının (930) kod numaralı (Malî transferler) programının (09) kod numaralı (Diğer malî transferler) altprogramının (3) ödenek türünde mevcut (001) kod numaralı (Devlet Memurları Kanununun ve yönetmeliklerin gerektirdiği giderler karşılığı) harcama kalemine (3 000 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir.

«Bu ödenekten genel ve katma bütçeli kuruluşların ilgili tertiplerine yapılacak aktarmalar işlem tarihine bakılmaksızın, 28 . 2 . 1974 tarihinde icra edilmiş sayılır.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarımıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarımıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarımıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarının tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı açık oylarımıza sunulacaktır.

IV - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

2. — Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen, Türkiye - AET Karma Parlamento Komisyonu toplantılarına katılacak 15 kişilik Karma Parlamento Komisyonuna dair Başkanlık tezkeresi. (3/423)

Türkiye - AET Karma Parlâmento Komisyonu toplantısına katılacak bir bağımsız üyenin seçimine ait tutanak gelmiştir, takdim ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

Türkiye - AET Karma Parlâmento Komisyonu toplantısına katılacak bir bağımsız üye için yapılan seçime 130 üye katılmış ve neticede, ili-

---

(1) 319 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

şik listede adları yazılı zevat hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Bilgilerinize arz olunur.

Tasnif Heyeti

İstanbul Erdoğan Adalı

Zonguldak Mehmet Ali Pestilci

Gümüşhane Abbas Cilâra

1. Safa Yalçuk 69
2. Haydar Tunçkanat 58
3. Boş 3

130

BAŞKAN — Sayın Safa Yalçuk nisabı doldurduğu cihetle üye seçilmişlerdir, kendilerini tebrik ederim.

V - GÖRÜŞÜLEN İŞLER (Devam)

5. — 1974 malî yılı Genel ve Katma Bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi: 1/51; C. Senatosu: 1/231) (S. Sayısı : 320) (1)

BAŞKAN — Bir önerge var, takdim ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

Bugünkü gelen kâğıtlar arasında bulunan 1974 malî yılı Genel ve Katma Bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren 320 S. Sayılı kanun tasarısının, önemine ve müstaceliyetine binaen, gelen kâğıtlardan gündeme alınmasını ve gündemde mevcut bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Karma Komisyonu
Başkanı
Sivas Milletvekili
Ahmet Durakoğlu

BAŞKAN — 320 S. Sayılı kanun tasarısının gelen kâğıtlardan gündeme alınması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer işlere takdimen görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı üzerindeki müzakerelerimize geçiyoruz efendim.

Tümü üzerinde söz istemiş olan sayın üyeleri sırasıyle takdim ediyorum: Adalet Partisi Grubu adına Sayın Oral Karaosmanoğlu. Diğer gruplar sözcülerini bildirmemişlerdir, lütfen bildirsinler.

Kişisel görüşlerini takdim etmek üzere söz talebinde bulunmuş olan sayın üyeleri sırasıyle okuyorum : Sayın Hüsnü Dikeçligil, Sayın Selâhaddin Babüroğlu, Sayın İsmail Kutluk.

Sayın Maliye Bakanı, bir takdim konuşması yapacak mısınız efendim?

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Hayır efendim, yapmayacağım.

BAŞKAN — Adalet Partisi Grubu adına Sayın Oral Karaosmanoğlu, buyurunuz efendim.

A. P. GRUBU ADINA ORAL KARAOSMANOĞLU (Manisa) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun Sayın Üyeleri;

Hükümet kurulmasının gecikmesi nedeniyle, 1974 Malî yılı Bütçe Kanunu tasarısının zamanında müzakeresi mümkün olamamıştır.

Yüksek tetkiklerinize sunulan 1974 Malî yılı Genel ve Katma Bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren Kanun tasarısının İçtüzük muvacehesinde derhal bastırılıp sayın üyelere dağıtılması gerekmekte iken, toplantıdan ancak bir - iki saat önce bastırılıp dağıtılması Grup üyelerimizin üzüntüsünü mucip olmuştur.

1974 Bütçe tasarısı kesinleşinceye kadar ki üç aylık dönemi kapsayan Yetki Kanunu 1 Mart 1974 tarihi itibariyle yürürlüğe girmesi zaruretine inanmaktayız. Şimdiye kadar ki muhtelif uygulamalar da bu tarzda olmuştur. Tasarının bazı özelliklerine kısaca değindikten sonra, Grup olarak önemli gördüğümüz noktalara temas et-

(1) 320 S. Sayılı Basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

mek, bu hususlardaki görüşlerimizi arz etmek istiyorum.

Bütçe uygulaması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısında 1973 Malî yılı Bütçe Kanununun 1/12 esasına göre cari giderlere iki ay daha devam edilmesi isteniyordu. Bütçe Plân Karma Komisyonu uygulama süresini üç aya çıkarmıştır. Böylece uygulama 31 Mayısa kadar uzatılmış bulunmaktadır. Özelliği olan ödemeler ve Devlet harçları için üç aylık sürenin dışında, yıl esasına göre ödeme imkânı getirilmiştir.

Maaşlar için uygulanacak katsayı 7'den 8'e çıkarılmış olduğundan; bu katsayının 1 Haziranda yürürlüğe girmesi bahis konusu olan 1974 Bütçe Kanun tasarısı ile de devam ettirileceği intibaı hasıl olmaktadır.

T. C. Merkez Bankasında toplanan mevduat karşılıklarının Merkez Bankası Kanununun 40 ncı maddesi dışına çıkılarak;

1. — Ziraat Bankasından başka, Kamu İktisadî Kuruluşlarının finansman ihtiyaçları için kullanılacağı,

2. — Yüzde yerine yüzde 50'ye kadar bu fonlardan faydalanılacağı hükmü getirilmektedir.

T. C. Merkez Bankasından kullanılacak kısa vâdeli Hazine avanslarına geince; bu avansların Bütçelerin toplam hacminin % 15'i oranında kullanılması konusuna da değişiklik getirilerek 1974 yılında 1973 bütçesinin % 10 fazlası esas alınarak işlem yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Kısa vâdeli yani, bir yılı geçmiyecek bir bütçe dönemi içerisinde Hazine bonolarının tüzel kişiliği haiz T. C. Merkez Bankası ve diğer millî bankalardan başka özel kişilere de satılabileceği; başka deyimle, hazinenin kısa vadeler için gerçek kişilerden de borç para alabileceği hükmü getirilmiştir.

Sayın senatörler,

Birçok vaatlerle işbaşına geçen C. H. P. - M. S. P. ortak Hükümetinin gittikçe artan fiyat yükselmeleri ve hayat pahalılığı muvacehesinde; özellikle dar gelirli vatandaşlarımızı düşünmesi gerekmektedir. Hükümet yetkililerinin bu konularda çeşitli beyanlarına şahit olmakta bulunuyorduk. Memurlar için katsayının 7'den 8'e çıkarılması esasen palyatif bir tedbir olduğu halde, Bütçe Plân Karma Komisyonunda A. P. ve diğer muhalefete mensup sayın üyelerin katsayının tatminkâr bir düzeye çıkartılmasına ilişkin teklifleri yine C. H. P. ve M. S. P.'si koalisyonuna mensup sayın Komisyon üyelerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Bu yetmiyormuş gibi, Tasarıya vaz edilen bir hükümle, 657 sayılı Kanunun 154 ncü maddesi de bu tasarı ile değiştirilmek istenmiştir. Her vesile ile dar gelirlilerin ve Devlet memurlarının haklı sorunlarının takipçisi iddiasında bulunan iktidarın bu konudaki gayrisamimî davranışına üzüntü ile şahit olmuş bulunmaktayız.

Kanunun 154 ncü maddesinin 2 nci fıkrasında; «katsayının memleketin ekonomik gelişmesi, genel geçim şartları ve Devletin malî imkânları gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit olunur»; sonra yine aynı maddenin 3 ncü fıkrasında «katsayı değişimi aylıklarda artış veya eksiliş sayılmaz» denildiğine göre, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 14 ncü maddesinin (e) fıkrası uyarınca, katsayı uygulamasından mütevellit farkın, derece veya kademe farkı olarak düşünülmesine kanunen ve fiilen cevaz yoktur. Terfi sayılıp, farkın aylıklardan kesilmesi kanunsuzdur. Şayet, C. H. P. - M. S. P. İktidarı bundan böyle de katsayı uygulamasından doğan aylık farklarını geri almayı düşünüyor ise, ayrı bir kanunla yüksek Meclislerin huzuruna çıkması icabeder.

Katsayısının bir ilâvesi ile göstermelik olarak 8'e çıkarılması, mevcut ekonomik şartlar ve hayat pahalılığı karşısında; memurun hiçbir derdine deva olmayacak, ayrıca «verilenden de ne kadar geri alabilirsek kârdır» gibi demode olmuş, modern Devlet ve bütçe anlayışına uymayan klâsik bir maliyeci görüşü tasarıya ustaca monte edilmiş olacaktır. Bu görüşün karşısındayız.

Mevcut kanunî haksızlığın telâfisi için vereceğimiz gerekçeli önergeye iltifat buyurulacağını, C. H. P. ve M. S. P. iktidar grubu sayın üyelerinin de vaki haksızlığı telâfi edecek istikamette oy kullanacaklarını ümidetmek isteriz.

Kaldı ki, Anayasa Mahkemesinin bütçe kanunu ve diğer bütçe uygulaması ile ilgili geçici yetki kanunlarına konulan hükümlerle, bir başka kanunun hükümlerinin değiştirilmesinin

Anayasaya aykırı olduğunu saptayan kararları da mevcuttur. İşinize geldiği noktalarda Anayasa Mahkemesi kararlarına sığınıp, işinize gelmeyince bu kararları görmemezlikten gelmek, ciddî hukuk devleti anlayışı ile bağdaştırılamaz.

Yukarıda bahsettiğimiz T. C. Merkez Bankasında toplanan bankalar mevduat karşılıklarının Merkez Bankası Kanununun 40 ncı maddesi dışına çıkılarak; Ziraat Bankasından başka, Kamu İktisadî Kuruluşlarının finansman ihtiyacı için kullanılacağı, % 20 yerine % 50'ye kadar bu fonlardan faydalanılacağı, hükmü getirilmiştir. Bu da, aynı şekilde, Anayasa Mahkemesi kararları muvacehesinde Anayasaya aykırı bir davranıştır. Bu tasarı ile Merkez Bankası Kanununun 40 ncı maddesi resmen değiştirilmiş duruma sokularak yeni bir hüküm vazedilmektedir.

Bankalardaki mevduatın bloke hesaplar olduğu malûmlarımızdır. Bu meblâğın % 50'sinin kredi veya başka suretlerde piyasaya aktarılması enflâsyonist baskıyı artıracak niteliktedir.

Konuşmamızın başlarında belirttiğimiz üzere; Hazinenin 5 - 10 sene gibi vadeler için tahvil çıkararak, özellikle yatırımlarda kullanılmaları halinde faydalı olacağına şüphe olmayan iç istikraz usulünün yanısıra, bir yılı geçmeyen kısa vadeler için Hazinenin özel şahıslara borçlanması, uygulanması güç birtakım sakıncaları olan nevi şahsına münhasır bir usul haline getirilecektir. Bono karşılığı borçlanmayı Hazinenin yalnız tüzelkişiliği haiz kamu kuruluşlarının yapması Hazine ve Devlet itibarı bakımından çok isabetli bir görüş olduğu kadar, şimdiye kadarki uygulama da bu yönde olmuştur. Bu konuda bilemediğimiz nedenler varsa, Sayın Maliye Bakanının Yüce Senatoyu bu hususlarda ayrıntıları ile tenvir etmesi gerekmektedir.

Özel sektörden, kamu sektörüne bu tarzda kaynak aktarılması şeklinde tecelli edecek olan Hazinenin şahıslara borçlanması usulü, beş yıllık kalkınma plânları ilkelerinin genel perspektifine de aykırıdır. Plânın öngördüğü makro hedefler dengesini bozacak olan bu usulün faydalı ve verimli olacağı kanısında değiliz. Günün birinde hükümetler bu borçların altından kalkamaz duruma girerlerse, normal şartlardaki Devlet tahvillerinin satılmasında gözönünde bulundurulması icabeden itimat ve psikolojik unsurlar zedelenir. Devlet - vatandaş münasebetlerinde karşılıklı itimadı zedeleyecek her türlü davranış ve uygulamadan kaçınılmasında kesin zaruret vardır. Tasarruf bonolarının uygulamada görülen aksaklıkları ve nihayet Malî Denge Vergisine geçiş zaruretini bu vesile ile hatırlatmak isterim.

Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri;

1974 malî yılı Bütçe tasarısının önümüzdeki aylarda Yüksek Meclislerde görüşüleceği tabiîdir. A. P. Grubu olarak tasarı elimize geçtiğinde ayrıntıları ile fikir ve görüşlerimiz ifade edilecektir.

Fiyat ayarlaması adı altında birçok maddelere zam yapılmasının zarurî hale geldiği Sayın Başbakan ve diğer Hükümet üyelerince ifade edilmektedir. Köylü, çiftçi, işçi memur, esnaf v. s. gibi dar gelirli zümrelerin hayat pahalılığında mutazarrır olmamaları için çok ciddî tedbirlerin alınmasına ihtiyaç vardır. Mühim olan nokta iktisadî konjonktüre dar gelirli vatandaşlarımızın ayak uydurabilmeleri meselesidir.

Özellikle C. H. P. sine mensup sayın yetkililer gerek 14 Ekim seçimleri arifesinde, gerekse mahallî seçimler münasebetiyle yaptıkları muhtelif konuşmalarda hayat pahalılığından bahsederek çeşitli vaidlerde bulunmuşlardır. Ne garip bir tecellidir ki, ucuzluk veya asgarî manâda fiyat yükselmelerinin önüne geçeceklerini yani istikrar vadettiklerini iddia edenlerin ilk fırsatta bâzı maddelere zam yapma zaruretini dile getirmeleri kamuoyunun dikkatinden kaçmamıştır. Ucuzluğun veya fiyat istikrarının sağlanmasında getirilecek her türlü müspet icraatın teşvikçisi olacağımızı da ayrıca belirtmek isteriz.

Memleketimizin büyük çoğunluğu köylerde yaşadığına ve tarımla iştigal ettiklerine göre tarım ürünlerinin mevcut ekonomik şartlar, yükselen dış piyasa imkân ve talepleri muvacehesinde âzamî şekilde değerlendirilmesine de zaruret vardır. Huhubatla ilgili destekleme ve taban fiyat politikasının ve fiyatların önümüzdeki mevsim için şimdiden ilân edilip açıklan-

ması lüzumuna inanıyoruz. Keza önümüzdeki hasat mevsimi için üzüm, pamuk, tütün, çay ve fındık ve diğer mahsullerle ilgili fiyatların da şimdiden bilinmesinde üretici yönünden sayısız faydalar vardır.

Sayın senatörler, Adalet Partisi iktidarının işbaşında kaldığı süre içerisinde girişmiş olduğu büyük yatırımların (ve bunların büyük bir kısmı bitirilmiştir) aynı hızla devam ettirilmesi büyük faydalar sağlayacaktır. Bir zamanlar hatırlarsınız her devirde başımıza gelmiştir enerji, imalât sanayii, çimento, demir şeker v.s. gibi yüzlerce sınaî kalemlerdeki yatırımın fazlalığından şikâyet edenler; içinde bulunduğumuz şartlarda bunların dahi ihtiyacı karşılayamadığını bizzat görme ve teşhis etme imkânına kavuşmuşlardır.

Mevcut Hükümetin daha önce başlatılıp da, son yıllarda siyasî istikrarsızlıklar nedeniyle ikmal edilemeyen veya yarım kalan projelerin gerçekleştirilmesi istikametindeki her türlü girişimini memnuniyetle karşılayacağımızı kısaca ifade etmek isterim.

Esas bütçe hakkındaki görüşlerimiz mahfuz olmak üzere Cumhuriyet Senatosunun muhterem üyelerini Adalet Partisi Grubu ve şahsım adına saygı ile selâmlar, beni dinlediğiniz için teşekkürlerimi arz ederim. (A. P. ve C. H. P. sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN — Gruplar adına söz istetyen yok.

Kişisel görüşlerini belirtmek isteyen sayın üyelere geçiyoruz: Sayın Dikeçligil buyurun efendim.

HÜSNÜ DİKEÇLİGİL (Kayseri) — Efendim, bu bir ek bütçe tasarısıdır. Elbette diğer grup sözcüleri bir an evvel çıksın diye söz almadılar. Ben burada birkaç noktaya temas edeceğim. Birincisi şudur :

Bundan önce de söylediğim gibi, hükümetlerin, iktidara gelirken Türkiye'nin şartlarını bilmesi, ona göre karar alması ve ona göre vaatlerde bulunması icap ederdi. Maalesef, ortak Hükümet kuran her iki parti, seçimler öncesi büyük vaatlerde bulunmuşlardır. Bu vaatleri yerine getiremeyecekleri muhakkaktır ve getiremiyorlar. Bu yükün altında ezileceklerdir, dolayısıyle millet içine gömülecektir. Bunu, bundan sonraki siyasîler yapmamalıdır. Siyasîler Türkiye'nin şartlarını bilerek o vaatlerde bulunmalıdır. İleride öyle olacak ki, ben tahmin ediyorum bugün kendini tutanlar, o zaman böyle vaatlerde bulunan hükümetlerin aleyhinde kalacak ve aleyhinde yazılar yazacaktır; bugün olmuyorsa yarın bu keyfiyet Türkiye'de mutlaka olacaktır.

Bir de katsayı meselesi var. Arkadaşlar, katsayı meselesi üst kademede olanlar için kifayetli; fakat aşağı kademede olan dar gelirli insanlar için kifayetli değildir. Kifayetli olmayacağı da meydandadır. Çünkü, hayat pahalılığı gittikçe artacaktır ve bunu Hükümet de itiraf etti ve ondan sonra da bu itiraflarında Sayın Başbakan televizyonda, «Bunlara katlanmak lâzımdır.» dedi. Ben televizyona dikkat ettim, «fiyatlar artacak» denildiği zaman, önce gülüp, alkışlayan halkın birdenbire yüzü asıldı. Çünkü, halk hakikaten büyük dağılım içerisindedir, sıkıntı içerisindedir. Halkın bugün aldığı maaş belki de önümüzdeki seneye ekmek almaya dahi yetmeyecektir. Kanun buna müsaade etmiyor. Halbuki, aşağı kademede olan vatandaşların katsayısı, üst kademede olanlara nazaran biraz daha üstün tutulmalıdır. Sayın Bakan buna cevap olarak diyecek ki; «Efendim, biz çocuk zammını artırıyor ve 25 TL. ya çıkarıyoruz, hastanede meselelerini düşünüyoruz, sosyal haklarını düşünüyoruz.» Bence bunlar yeterli cevaplar değildir. Bir taraftan doğum kontrolunu yapacaksın, diğer taraftan da çocuk zammını 25 TL. ya çıkaracaksın. Bilhassa Hükümetin bu tutumu birbiri ile uygun ve mütenasip değil. Zaten vaktiyle, Türkiye'de doğum kontrolunun ısrarla karşısına çıkmış ve doğum kontrolunun memleketimiz için yeterli olmadığı, iyi olmadığı ve Türkiye'nin etrafını düşünerek, büyük ve artan bir nüfusa, gençliğe sahip olması dolayısıyle tahsis sisteminin ona göre ayarlanması hususunu öne sürmüştük.

Bir de, bu katsayı ilâve edildikten sonra Mart ayında verilen kısım niye kesiliyor? Bu doğru değildir. Eğer kanunî ise, kanunî tarafını ya sözcü ya da Sayın Bakan burada izah etsin. İlk ay terfiler alınır; ama bu bir terfi değildir, doğrudan doğruya hayat sıkıntısı dolayısıyle katsayının yükseltilme keyfiyetidir. Personel Kanununda, diğer Emeklilik Kanununda bunlardan kesilmeyeceği aşikârdır. Bunun

kesilmesi katiyen doğru değildir ve bundan Hükümet vazgeçmelidir.

Bir de, Hükümetin Merkez Bankasına fazla el attığı gözüküyor. Bu dövizleri erittiği takdirde, bu defa dış memleketlerden çok döviz almak için, bence başka devletlerin kapısını çalacağa benziyor. Bunu alabilecek mi, alamayacak mı, o sıkıntıya düşecek mi, düşmeyecek mi? Bunu ileride, zaman gösterecektir.

Yine öğretmenlere çok vaatlerde bulunuldu. Fakat buradaki kanun tasarısına bakıyoruz, mesleği öğretmenlik olan arkadaşlar ders ücretlerine göre, gündüzleri 15 TL. gece tedrisat yaptığı zaman 20 TL. veriliyor; ama mesleği öğretmenlik olmayan kişiler dışarıdan geldiği takdirde onlara gündüz 30 TL. gece tedrisatta 35 TL. veriliyor. Arkadaşlarımızın vaktiyle öğretmenlere vaat ettiği bu mudur? Ve vaatlerinin dışında, bilâkis mesleği öğretmenlik olan insanların ders ücretlerinde kesinti yapılıyor, dışarıdan gelen insanların ücreti artırılıyor. Bu hiçbir zaman için kabul edilecek bir mesele değildir. Öğretmen ve öğretmenlik mesleğine de reva görülecek bir düşünce tarzı değildir. Bunun buraya konduğunu ben hayretle karşılamaktayım ve iyi bulmuyorum.

Bir diğer mesele de, bakanlarımızın çok vaatte bulunmasıdır. Geçen gün gazetelerde okudum, Sayın Başbakan Yardımcısı 67 vilâyete birden fabrika yapıyor: Erbakan hazretleri, 67 vilâyete birden fabrika yapacağını söylüyor. Neyle yapacak bunu?. 67 vilâyete fabrika yapacak beyefendi hazretleri, hangi bütçe ile ne vakit yapacak?.. Hem de bu sene. Senesini de koymuyor. Dört sene iktidarda kaldığımız müddetçe biz 67 vilâyete 67 tane fabrika getirebiliriz denebilir. Ama bunun dışında bir vaatte bulunmak halkı aldatmak ve bir devlet adamına yakışmayacak bir beyandan öteye geçmez..

LÜTFİ BİLGEN (İçel) — Henüz zamanı geçmedi daha.

HÜSNÜ DİKEÇLİGİL (Devamla) — Bu sene 67 vilâyete siz fabrika yapabilecek misiniz?.

LÜTFİ BİLGEN (İçel) — 67 ilde yapacağız, tabiî.

HÜSNÜ DİKEÇLİGİL (Devamla) — Hava alacaksın.

LÜTFİ BİLGEN (İçel) — Hava fabrikası yaparız.

BAŞKAN — Sayın Dikeçligil, cevap vermeyin efendim. Kendi kendine söylediler. Siz de cevap vermek zorunda değilsiniz.

HÜSNÜ DİKEÇLİGİL (Devamla) — Ama yapacağını söylüyor Sayın Başkan. Fakat, bekleyip göreceğiz.

BAŞKAN — Kendileri öyle oturdukları yerden kendi kendilerine söylediler efendim. Siz lütfen devam edin.

HÜSNÜ DİKEÇLİGİL (Devamla) — Şu bakımdan sayın Devlet ileri gelenlerinin nazarı dikkatini celbetmek isterim. Ahlâk dersleri konacak.. kabul. Hattizatında okul programlarını hiçbir Devlet adamı incelemiş değildir. Okul programlarını tetkik ettiğiniz takdirde görürsünüz ki, hepsi de millî ahlâkın üzerinde durur. Eğer şimdiye kadar Millî Eğitim camiası okul programlarına göre hareket etmiş olsaydı 12 Mart hadisesi olmazdı, gayet milliyetperver, şuurlu insanlar, ahlâklı, faziletli insanlar yetişirdi, hattâ devlet kapılarında hırsızlığı ve soyguculuğu görmezdiniz. Demek ki bu uygulanmamıştır. Ama bir Başbakan Yardımcısı, bilgili veya bilgisiz, bunu tetkik etmiş veya etmemiş, ahlâk dersi konduktan sonra, «12 yaşına gelmiş çocuk sigara içmeyecek» gibi kayıtlar koydurmuş. Bu bizim mesleğimiz. Televizyondaki neşriyata baksın. Öğretmen onun karşısında sigara içtikten sonra, şu, bu içtikten sonra lâflarla, izahlarla bunu önlemeye imkân yok ve önleyemezsiniz. Böyle demogojik lâfların, yapılmayacak lâfların, hattâ ahlâk dersi kitabı ne yönde olacağı, ne istikamette olacağı yazılmadan, okutanlar meydana çıkmadan söylenen beyanların da yersiz olduğu kanaatindeyim. Ben isterdim ki, Hükümet hakikaten beyanlarında derli - toplu beyanda bulunsun ve bulunmakta da devam etsin.

Bir misal daha verebilirim ve bu vesile ile de İçişleri Bakanlığına bu meseleyi duyurmuş oluruz. Akşam - sabah Ankara Belediye Başkanının TRT'de beyanatına rastlanır. Televizyonda gösteriş. Ama ortada bir şey yok. Elbette halk buna gülecek ve gülmekte de devam edecek. Böyle hafif hareketlerin olmamasını da temenni ederim.

Elbetteki bu geçici bütçedir. Buna ben de beyaz oy vereceğim. Tenkitlerimin samimî olarak kabul edilmesini ve bilhassa öğretmenlerin ders ücretleri meselesi keyfiyetinde hassasiyetle durulmasını rica ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Babüroğlu, buyurunuz.

SELÂHADDİN BABÜROĞLU (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Görüşülmekte bulunan Geçici Bütçe tasarısı, eğer içinde ayrıcalıkları olan bir tasarı olmasaydı huzurunuzu işgal etmeyecektim.

Bu Geçici Bütçe tasarısı, bundan önce 1965 - 1969 yıllarında yapılan geçici bütçe tasarılarından bir bakıma farklıdır. Bu farklılık Türkiye gerçeklerinden ve beraber yaşadığımız olayların icaplarından ileri gelmektedir.

12 ayın 3 ayını uygulamada geçirecek olan bu bütçe hakkında benim temennilerim ve görüşlerim daha ziyade kamu idaresinin yönetimi ve burada karşılaşılan zorlukların erkenden giderilmesinin lüzumlu olduğu doğrultusunda olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, ekonomik tedbirlerin yanlışlarını düzeltmek ekonomik tedbirlerle mümkün. Fakat administrasyonun ekonomik tedbirleri ve ülke yönetimini üstenlenecek olan memurlar arasındaki hizmete ters düşen karmaşıklıkları düzenlemek o kadar kolay değildir. Bu bakımdan yeni Hükümeti, büyük vaatlerle işbaşına gelmiş olan ve ülke problemlerine başka açıdan baktığını Programlarında ifade eden Hükümeti memleket administrasyonu yönünden kendi anlayışıma göre uyarmak isterim.

Ülkeyi bir anda müstemleke disiplinsizliğine götürmemek için memurlar arasındaki ilişkinin özellikle bir postta bulunan her kademedeki her ünite başının kendi postunun sorumluluk ve yetkilerinin ne aşağıya, ne de yukarıya taşmamasının lüzumu bugün geçmiş günlerden daha fazla kendini göstermiştir. Ne bir Başbakan atadığı müsteşarı istikbale karşılamaya, uğurlamaya gidebilir, ne bir müsteşar ya da genel müdür veya daire başkanı kendi yetkilerini taşan, hele kamuoyuna Bakanından ya da üst derecedeki sorumludan daha güçlü olacağı imacını verecek ziyaretlerde, davranışlarda ve demeçlerde bulunabilir. Bunlar bulunulduğu takdirde Türk ülkesinde toparlanamayacak bir idarî karmaşıklık ortaya çıkar. Aslında sektörel karmaşıklığın Türkiye'de problem olduğu ve bundan dolayı da yıllar yılı idarî iyileştirme çalışmaları yapıldığı bir zamanda eğer bu işi yüklenmiş olan görevliler de - daha derinlemesine örneklerle girmek istemiyorum - böyle bir karmaşıklığa sebebiyet verirlerse bir gün yöneticiler kendi emir verecekleri kişiler arasında bir kısım hiziplerin, bir kısım kabadayıların çıktığını ve artık bakanından daha güçlü müsteşarların, bakanından daha güçlü genel müdürlerin sözlerine kamuoyunun iltifat ettiği görülür ve öyle olur ki, o başbakan, suç işlese dahi o genel müdürü ya da o başka görevliyi değiştiremez duruma düşebilir. Türkiye tarihinde 1950 - 1960 arasında örnekleri olduğu gibi bugüne kadar süren örnekler de vardır.

Değerli arkadaşlarım, bu ülkeyi müstemleke disiplinsizliğine sokma üzerinde son derece titizlikle duruş nedenimi iki örnekle arz etmek isterim. Türkiye'de Asya'yı Avrupa'ya bağlayan İstanbul Boğaz Köprüsü merasimle açılacaktı ve bu merasim uluslararası merasimdi. Önceden bu türlü görev almış olan administrasyonda bürokrat ve teknokratların oluşturduğu bir hizmetin sonucu dünya televizyonlarına da yayılacak idi. Önceden düzenlenmiş bir merasim; 1134 metrelik bir su yolu 34 metre ağızdan geçilecek. 100 bin kişi kadar toplanmış. Bu 100 bin kişinin bu 34 metre ağızdan düzgün geçişini Türkiye'de düzenleyen emniyet ve teknisyenlerin mevcut olmadığını televizyonlarda hepimiz gördük. Bu da en azından bir yabancı artistin güldürmek için espri yapmasına neden oldu. Şimdi burada disiplinsizliğe bağlanacak olan noktalar şunlardır :

Bir ülkede az evvel tablosunu çizmek istediğim işlemler olursa, Devlet otoritesi tebahhur eder, hükümet disiplini gider, vatandaşlar arasındaki ilişkiler bozuk olur ve bu disiplinin kurulması için de alınacak olan tedbirler eğer daha önceden belirli zaman içersine yayılmamışsa, muhatapları rahatsız eder. Her türlü rejimde otorite ve disiplin devletin baş vuracağı konulardan birisidir.

Teknik bakımdan üzülecek nokta şu : 1134 metre boyundaki köprünün 34 metrelik şeridinin 29 metresi düzgü yayılı yükle boydan bo-

ya yüklenecek, o anda fırtınanın çıkabileceği, atmosferik tesirlerin en tehlikelisinin olabileceği de hesaba katılacak; yani bütün en kötü şartlar altında dahi yıkılmaması lâzım gelen bu köprünün nasıl oluyor da, o Nasır'ın cenazesinin kaldırıldığı zaman Mısır'da gördüğümüz disiplinsiz sahne, köprünün üzerinde olduğu vakit teknisyenler tehlike çanı çalabiliyorlar? Hani bu köprü bu dediğim bütün tehlikeli faktörlere göre hesaplanmıştı? Bu köprü, gerçekten de bu denli tehlikeli durumlara göre hesaplanmıştır. Çünkü savaş anında hava şemsiyesini kurduğumuz zaman kıtalarımızı geçireceğiz. Yine miting ve grevlerde bu köprüden halkın geçişini, merasim olarak düzenlediğimiz zaman disipline alamadığımıza göre, elbette ki disiplinsiz geçiş olacaktır. Bu gibi bir disiplinsizliğin olduğu bir geçiş anında, köprü yıkılacak mı? Değerli arkadaşlarım, 64 metreden Devletin Başkanının da o çirkin sahnede bulunduğu bir anda köprünün yıkıldığını düşününüz. Yüz bin kişinin Boğaz sularına 64 metreden düşüşünü, tuzla buz olduğunu düşününüz. Köprünün hesabını uzaktan da olsa bildiğim için böyle bir şey olmaz; ama böyle bir şeyi düşünürsek, bir büyük meydan muharebesinde dahi bu kadar zayiat verilemez. Peki, bu teknisyen hangi yetkiyle tehlike olduğunu söylüyor? Eğer tehlike olduğunu şakadan söylemişse; yani disiplinsizliği düzeltmek için söylemişse bu Türk mühendisliğine vurulmuş büyük bir yaradır. Bu yaranın silinmesi için de burada konuşuyorum.

Şimdi ortada büyük bir olay var; fakat bu olayın karşısında bu Devletin başında bulunanlar ne o genel müdürü, ne o işle meşgul olan hiçbir kimseye en küçük teessüfü dahi bildirdiklerini görmedim. Mükâfatın ve mücazatın düzgün yürütülmediği ülkelerde hangi finansman kaynaklarını bulurlarsa bulsunlar, (insanlar aya gidecektir, insanlar her şeyi yapacaklardır.) başarılı olmaları mümkün değildir. Bu kadarla bitmiyor değerli arkadaşlarım. Bizim eğitimimizde galiba görevliler zaman mefhumunu anlatamamış olacaklar. Türk tarihine damgasını vurmuş olan, aramızda yıllar yılı hizmetini yapmış hepinizin tanıdığı İsmet İnönü'nün cenaze töreninde, bu Meclisin önünde sıfırın altında soğuğun hüküm sürdüğü bir zamanda yine o denli yabancı devlet adamlarının, parlâmenterlerin, millî irade temsilcilerinin bir saat onbeş dakika beklemelerine sebep olan protokol aksaklığının hiç mi sorumlusu olmayacak? Sayın Cumhurbaşkanının yabancı devlet temsilcilerinin her birinin elini bir dakikada sıkacağını, «nasılsınız?» diyeceğini ve bunun bir zaman hesabını yapacak bir Allah'ın kulu yok mudur, ya da bu merasimi naşı yerine tevdi ettikten sonraya bırakacak bir akıl yok mudur? Şimdi bunları düzenlemekten aciz olan birtakım kişilerin mevcut olduğunu ve bunları düzeltmeden beni de heyecandan heyecana götüren vaatlerini bu Hükümetin yapabilmesi nasıl olacaktır? Binaenaleyh, ben sinyali buradan paralele girerek değil bu doğrultudan, biraz da bu tür hizmetlerin ıstırabını çekmiş bir arkadaşımız olarak örnekleri daha fazla büyütmeden arz ediyorum; Hükümet memleketi müstemleke disiplinsizliğine götürecek her türlü tedbirin karşısına çelik bir irade gibi dikilirken, bir bakan diğer bakanın görevine, bir genel müdür bir bakanın görevine, hattâ bir belediye başkanı bir başbakanın görevine müdahale etmemesini bugünden sağlamalıdırlar. Bunu sağlamadıkları takdirde sizi temin ederim değerli arkadaşlarım, bu kaçan kolu gövde takip eder ve kurtarmanız daha zor olur.

Şimdi değerli arkadaşlarım, 11 nci madde üzerinde söz almış bulunuyorum. 11 nci maddede değineceğim bir konunun genellemesini burada yaparak huzurlarınızdan ayrılacağım.

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin durumu herkesçe malûm; bu teşebbüsler, 1971 Yüksek Denetleme Kurulunun tüm raporuna göre yatırım ve finansmanının % 19 unu öz kaynaklar ile sağlayabiliyor, % 81 ini yabancı kaynaklardan yararlanarak (ecnebi sermayeyi kasdetmiyorum; yani öz kaynaklar dışında krediler alarak) sağlayabiliyor. Bu dış kaynaklardan aldığı paralar için Kamu İktisadî Teşebbüsleri yılda 1 milyar 700 milyon lira faiz ödemektedirler. Şimdi son iki üç yıl içerisindeki gelişmelerin ne türlü olduğunu bilemiyorum; ama bu rakamlar herhalde değerli arkadaşlarıma bir genel fikir verecektir. Yeni Hükümet de böylesine bir İktisadî Devlet Teşekküllerinin finansmanı ile karşı karşıya gelmiş ve buna kaynak aramıştır. Kaynağın sağlıklı, kaynağın ekonomiye yararlı olup olmadığı konularını 11 nci

maddede söz aldığım zaman arz edeceğim. Yalnız Hükümet zannediyorum ki, bu zorunluluğu 1970 yılından sonra bankalarda birikmiş olan mevduatın hacminden, bu biriken mevduatı değerlendirmeden hareket etmiş olacak.

Değerli arkadaşlarım, bazı yüzdeler arz ederek sözümün bir noktasını bağlamak istiyorum. 1950 - 1954 yıllarında mevduat artışı yıldan yıla ortalama % 27,18 dir ve bu dönem istikrarlı dönemdir, bu dönemde banka kredileri de % 32,84 tür.

1955 - 1960'ta mevduat artışı % 17,77; bu dönem istikrarsız dönem ve % 14 banka kredileri artışıdır.

1961 - 1965 yıllarında mevduat artışı % 13,32 ve banka kredileri artışı % 11,90;

1966 - 1970 yılında mevduat artışı % 12 (Bu rakamlar biraz kesin değildir.) ve banka kredileri artışı % 12;

1970 - 1973 ki, ben 1971'e kadar olan döneme enflasyon dönemi diyorum, ondan sonraki 1972 - 1973 döneminde, bazı ekonomistlerin kullandığı tabiri kabul ederek söylüyorum «Koşan enflasyon» döneminde ise, mevduat artışı istikrar dönemlerinde olduğu gibi % 27; fakat fiyat artışı tersine çıkmaktadır. Banka kredilerinde % 13'e doğru azalma var. Bu şunu gösteriyor; ki zaten bir bankada faiz politikası nedeni ile (1973 yılı hariç) bankalarda bir mevduat birikmesi; fakat bu biriken mevduatın dışarıya kredi tarzında akıtılamaması ve bu nedenle de paranın maliyetinin artışı; tedavüldeki para hacmi büyük, fakat ekonomideki değeri, fonksiyonu az; bunun karşısında 1973'te 69 milyar, 1974'te, bugünlerde 79 milyar, 80 milyara gelen bir mevduat hacmi var. Hükümet, bu mevduat hacminden nasıl yararlanırım, nasıl ekonomiye yararlı bir istikamete çekerim diye son derece cesur, yararı ve zararı olan; fakat hani bu ülkeyi darboğazdan çıkarmak için buzlar çözülmedenvari bir hareket gerekiyorsa o harekete baş vurmuştur. Bu hareketi başarılı götürebilmek için alması lâzımgelen tedbirler kendi kişisel görüşüme göre vardır ve bunları 11 nci maddede arz edeceğim; eğer o tedbirleri almadığı takdirde bu hareketin başarılı olmak ihtimali kişilerin, yöneticilerin hünerine çok bağlı olan ve para politikasındaki yaraları telâfi edici başka tedbirlerin alınmasına çok bağlı olan birtakım beceriler isteyen hareket olduğunu arz ediyorum ve tekrar Hükümetten idareye; eğer ben de idarede iken böyle kusurlar işlemişsem Tanrı beni de affetsin, şekil bakımından ve yasa bakımından hoşgörüsüz bir bakışla; zulmederek değil, hoşgörüsüz bir bakışla bu arz ettiğim disiplinsizlikleri; Devleti otoriteden yoksunluğa, Hükümeti disiplinden yoksunluğa götürücü hareketleri önlemesini salık verir, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — 316, 317, 318, 319 sıra sayılı kanun tasarı ve tekliflerine açık oyunu kullanmayan sayın üye var mı efendim?.. Yok.

Oylama işlemi bitmiştir.

Sayın Kutluk, buyurunuz.

İSMAİL KUTLUK (Çanakkale) — Sayın Başkanım, Cumhuriyet Senatomuzun değerli üyeleri, önce saygılarımı arz ederim.

Görüşülmekte bulunan Bütçe tasarısının 31 nci maddesi üzerinde görüşlerimi arz etmek üzere huzurlarınızda bulunuyorum. Bundan evvel konusan bir arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, büyük vaatlerle Türk öğretmenini koruyacağını ifade eden bir Hükümetin Bütçe Kanun Tasarısının 31 nci maddesini incelediğimizde görülecektir ki; Türk öğretmeni yine burukluk içerisine, küçüklük içerisine düşürülmüştür. Bu itibarla 31 nci maddede...

BAŞKAN — Yani bu Kanunun 16 ncı maddesi...

İSMAİL KUTLUK (Devamla) — Evet, bu Kanunun 16 ncı maddesindeki hükmün, asıl mesleği öğretmen olanlarla dışarıdan vekil olarak ders okutan öğretmenler arasındaki ayrılığı, adaletsizliği getirdiğini görmekten o mesleğin içerisinden gelen bir insan olarak üzüntü duymaktayım.

Şöyle ki; orta dereceli okul ve kurslarda görev yapan, mesleği asil öğretmen olan arkadaşlarımıza okuttukları her ek ders saati için gündüz 15 lira, gece dersleri için de 20 lira gibi bir ücret öngörülmüştür. Halbuki mesleği öğretmen olmayan ve diğer mesleklerden olup, ders almak suretiyle vekil hizmeti gören öğretmenlerimize de gündüz 30 lira, gere okuttukları her ders saati için 35 lira tespit edilmiştir.

Muhterem Senatörler, mesleği asıl öğretmen olan arkadaşlarımızı niçin vekil öğretmenlerden ayrı bir tutum içerisinde görmekteyiz? Bunun hesabını, bunun manasını bir türlü anlayamamış bulunmaktayız.

Halbuki, yurdumuzun en ücra köşesinde feragatla ve azimle bu memleketin geleceğini ören aziz öğretmenlerimizin, her türlü fedakârlıklar içerisinde bütün yükü omuzlarında çeken değerli öğretmenlerimizin vekil öğretmenlerden az ücret alması çok üzücüdür. Binaenaleyh, bu adaletsizliğin, bu farklılığın asil görev yapan aziz öğretmenlerimizin lehine düzeltilmesinin zaruretine inanmaktayım. Bu itibarladır ki, Bütçe tasarısının bu maddedeki hükmünün ayrıcalıklar yaratmış olmasından üzülüyoruz, öğretmenlerin haklı olarak müdafaasını yapıyoruz.

Aziz meslekdaşlarım bütçe müzakerelerinin yapılmakta bulunduğu şu anlarda öğretmenlerimizin bir sürü dertlerinin olduğunu hepiniz biliyorsunuz. Hattâ bundan iki ay evvel sayın hocamız, senatörümüz Reşat Oğuz Beyefendi bu kutsal kürsüden öğretmenlerimizin dertlerini dile getirmiş ve dertlerinin bir an evvel halledilmesi hususunu ifade etmişti; buna aynen katılıyoruz. Şimdi, Reşat hocamızın ifade etmiş olduğu sözleri aynen burada kabul ediyoruz, öğretmenlerimizin dertlerinin bir an evvel halledilmesini gönülden arzu ediyoruz.

Bir tahsildarın bile en ücra köyde bir saat zor durduğu yerde aziz öğretmenimizi yıllarca yüce milletine hizmetle görevli ve orada oturmasını mecbur kılmışızdır. Tahsildara, köye giden diğer görevliye itibarî, hiç olmazsa bir hizmet anlayışı içerisinde emeklilik hakkı vermişizdir; ama ömrünü köyde hizmetle geçirmekte olan aziz öğretmenlerimize bir hak tanımamışızdır. Ümit ederiz ki; bu Hükümetimiz öğretmenlerimizin köylerdeki hizmetlerini; feragatla ve içten, gönülden hizmetlerini değerlendirmek suretiyle, maddî manevî imkânlar vermek suretiyle onurlarını yükseltmiş olsun.

Bu itibarla asıl söyleyeceklerimizi 1974 yılı Bütçesinde konuşmak üzere bırakıyoruz; ama öğretmenlerimizi ayırıcı gören, öğretmenlerimizin haklarında ayırıcı davrananları da affetmediğimizi ifade etmek istiyoruz. O itibarladır ki; bu Kanunun 16 ncı maddesindeki mesleği asil öğretmen olan değerli öğretmenlerimizin burukluktan ve eziklikten kurtarılmasını önemle rica ediyoruz.

Derin saygılarımı, sevgilerimi arz ederim sayın senatörler. (A. P. sıralarından alkışlar).

BAŞKAN — Sayın Köker, buyurunuz. Sayın Köker.

YİĞİT KÖKER (Ankara) — Sayın Başkan, çok muhterem arkadaşlarım;

Tetkikine başladığımız 1974 malî yılı genel ve katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar, Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı münasebetiyle bâzı görüşlerimi Yüce Heyetinize arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, Anayasamızın 64 ncü maddesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerini tadadederken, «Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; Devletin bütçe ve kesinhesap kanun tasarılarını görüşmek.» Diye kanun yapma vazifesini iki ayrı bölümde mütalâa etmiş bulunmaktadır. Nitekim, Anayasanın 92 nci maddesi kanunların, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunda görüşülmesini düzenlemekte; ama Bütçe Kanununda bahsedilmemektedir.

Yine, hepinizin malûmu olduğu veçhile, bütün kanunlar Sayın Cumhurbaşkanının vetosuna tabi olduğu halde, Bütçe Kanunu bundan istisna edilmiştir.

Kurucu Meclisteki Bütçe Kanununun; bu 64 ncü maddesiyle ilgili hüküm vazedildiği sırada, keza 94 ncü maddede de ve bilâhara 126 ncı maddede de malî hususlar derpiş edilmiş; fakat ikinci müzakereden sonra 126 ncı madde «Bütçe Kanununa bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.» Şeklinde tadil edilmiştir.

Bunları niçin ifade ettiğimi arz etmek istiyorum.

Önümüzde tetkik etmekte olduğumuz Yetki Kanunu, diğer kanunlar gibi muamele gören; Anayasanın 92 nci maddesine göre Cumhuriyet Senatosu kabul etmez ise Meclise giden, iki Meclis mutabakata varmadığı takdirde Karma Komisyonun kurulması mümkün olabilen bir kanun değildir. Bütçe Kanunu, kendine has

prosedür gereğince, evvelâ Cumhuriyet Senatosunda sonra Millet Meclisinde görüşülerek kanunlaşacaktır.

Bu arada Anayasanın 126, 64 ve 94 ncü maddesine uygun şekilde Anayasa Mahkememizin de vermiş olduğu kararlar mevcuttur. Bunlardan bir tanesinin sonuç kısmını zabıtlara tescil ettirmek bakımından Yüce Heyetinize arz etmek istiyorum.

Anayasa Mahkemesinin esas sayısı 1968-24; karar sayısı 1969-4; karar günü 7 . 1 . 1969.

Davanın konusu; 29 . 2 . 1968 günlü ve 1029 sayılı 1968 yılı Bütçe Kanununun 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 237 nci maddesiyle 238 nci maddesinin 4 ncü fıkrasındaki kanunun diğer maddeleri, kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen malî yıl başından itibaren yürürlüğe girer hükmünün, Genel Kadro Kanununun yürlüğe gireceği tarihe kadar uygulanmayacağına ilişkin 35 nci maddesinin, Anayasanın 126 ncı maddesinin son fıkrasına aykırılığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Şimdi, Anayasa Mahkemesi kararının sonuç bölümünü okuyorum;

1029 sayılı 1968 yılı Bütçe Kanununun 35 nci maddesinin Anayasanın 64 ncü, 92 nci maddelerine ve 126 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasının son hükmüne aykırı olduğundan iptaline; üyelerden Hakkı Ketenoğlu ve İhsan Ecemiş'in dava konusu maddenin Anayasanın 126 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasının son hükmüne aykırı olduğu ve bu nedenle iptali gerektiği yolundaki karşı oylarıyle ve oy çokluğuyle karar verilmiştir.» diyor.

Yani Anayasa Mahkemesinin kararını özetlemek gerekir ise, Anayasa Mahkemesinin kararında daimî kanunların getirmiş bulunduğu hükümlerin geçici kanunlarla ertelenmesi veya yürürlükten alıkonulması veya kaldırılması Anayasaya aykırı görülmektedir. Daha açık bir ifadeyle; 126 ncı maddenin son fıkrasında ifade edildiği gibi; «Genel ve katma bütçelerin nasıl yapılacağı ve uygulanacağı kanunla gösterilir. Bütçe Kanununa bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.» şeklinde tefsir etmekte yarar vardır.

Halbuki görüyoruz ki, önümüzdeki yetki tasarısının 10 ncu ve 11 nci maddelerinde, Anayasanın 126 ncı maddesindeki sarih hükme ve Anayasa Mahkemesinin bu hususta vermiş olduğu kesin kararlara rağmen, bâzı kanunların maddeleri zorlamak suretiyle yeni hükümler getirilmek istenmektedir. Meselâ; tasarının 10 ncu maddesinde, «1211 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanununun 50 nci maddesine göre Hazineye açılacak kısa vâdeli avans miktarı 1973 yılı Genel Bütçe ödeneklerinin (ek ödenekler dahil) % 10 fazlası üzerinden hesaplanır.» diyor.

Değerli arkadaşlarım, bu hususta Merkez Bankası Kanununun 50 nci maddesini de yüksek ıttılâınıza sunmak istiyorum.

«Madde 50. — Banka, miktarı, cari yıl Genel Bütçe ödenekleri toplamının % 15'ini geçmemek üzere Hazineye kısa vadeli bir avans hesabı açar.»

Şimdi, tetkik etmekte olduğumuz tasarıyle Merkez Bankası Kanununun 50 nci maddesindeki % 15'i geçmemek kaydı Anayasa Mahkemesi kararına rağmen, Anayasanın 126 ncı maddesine rağmen, 11 nci madde ile % 16,5'e çıkarılmak istenmektedir.

Değerli arkadaşlarım, komisyonda bâzı arkadaşlarımız bu getirilen hükmün Anayasaya aykırılığını iddia etmişlerdir ve öyle ümidediyorum ki, maddesi geldiği zaman bu hususta ki geniş görüşlerimizi arz etmek fırsatı olacaktır. 10 ncu madde bu şekliyle kabul edildiği takdirde Yetki Kanunu Anayasaya aykırı olacaktır.

Keza, burada bir hususu Sayın Maliye Bakanından bilhassa öğrenmek istiyorum. Madde bu şekliyle kabul edildiği takdirde, öyle zannediyorum ki, açık finansmanına gidilecektir. Açık finansmanının neticesi de iyi olmayacak, enflâsyonist baskılarla karşı karşıya kalmamız muhakkak olacaktır. Sayın Bakan, Yüce Senatoya tasarının tümü hakkındaki görüşmeleri sırasında bu husus açıklarlar ise, maddesinde daha kolaylıkla anlaşabileceğimizi ümidetmekteyim.

Değerli arkadaşlarım, yine 11 nci maddede, Merkez Bankası Kanununun 40 ncı maddesinde birikmiş bulunan meblâğın % 50'sine kadar olan miktarının Kamu İktisadî Teşebbüslerinin yatırım ve finansman programlarına göre

yapacakları yatırımların finansmanına ayrıldığına dair bir hüküm getirilmektedir. Şimdi, hep birlikte Merkez Bankası Kanununun 40 ncı maddesini tetkik edelim. «Para ve Kredi Konusunda Bankanın Görev ve Yetkileri» başlığını taşıyan bu maddede aynen şöyle deniyor : «Yukarıdaki fıkra gereğince bankaya yatırılacak munzam karşılıkların en çok % 20'si bankaca tespit, Yüksek Plânlama Kurulunca uygun mütalâa ve Bakanlar Kurulunca tasvip edilecek esaslar dairesinde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ziraî finansmanlarına tahsis edilir.»

Şimdi, muhterem Hükümet getirmiş olduğu tasarı ile Merkez Bankası Kanunu tarafından sarahatle ifade edildiği veçhile, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ziraî finansmanlarına tahsis edilmesi gereken ödeneği, İktisadî Devlet Teşekküllerinin yatırımlarına aktarmak gibi sakim bir yolu tercih etmiş bulunuyor.

Burada söylenecek söz şudur: Merkez Bankası Kanunu hazırlanırken bu maddenin konulmasının esbabı mucibesi şu idi; gayet iyi hatırlıyorum, müzakerelerde hazır bulundum, biliyorum, bilerek söylüyorum; bu, Türk köylüsünün her gün artan ziraî kredi ihtiyaçlarını, ziraî plâsman ihtiyaçlarını karşılayabilmek için Hükümete tanınmış bir kolaylık olarak Merkez Bankası Kanununa konulmuş idi; ama üzülerek beyan ediyorum ki, Sayın Ecevit Hükümeti tarafından hazırlanmış bulunan Yetki Kanununda Türk köylüsüne hizmet gayesiyle ayrılmış bulunan bu fon, Anayasanın 126 ncı maddesine aykırı olarak İktisadî Devlet Teşekküllerinin yatırımları için harcanmak isteniyor.

Değerli arkadaşlarım öyle zannediyorum ki; bu hususta bir değişiklik önergesi de takdim edeceğim, Yüce Senato Anayasanın ihlâli suretiyle Türk köylüsüne hizmet için tahsis edilen bu fonun başka yerlerde kullanılmasına müsaade etmeyecektir.

Değerli arkadaşlarım, keza bir hususa da işaret etmeden geçemeyeceğim; bütçe dolayısiyle geçici de olsa bir hususu ifade etmek istiyorum. Sayın Babüroğlu biraz önce kendilerine has nazik bir üslup içinde bu kürsüden bakanların, umum müdürleri istikbale gitmemesi lâzım geldiğini ifade ettiler.

Ben, kendilerinin bu nazik beyanına aynen iştirak ediyorum ve bu noktada 26 Ocak tarihine dönüyorum. Sayın Ecevit Hükümeti, zannediyorum 26 Ocak tarihinde Hükümeti devraldılar. Zannediyorum ondan üç - dört gün önce idi; Sayın Ecevit Hükümet Protokolünün hazırlanması günlerine Hükümet Protokolünün hazırlanması günlerine tekaddüm eden bu dönemde Sayın Talû Hükümetinin birtakım ekonomik sorunlar dururken bazı memur tayinleri ile meşgul olduğunu, bu faaliyetlerinin çok tehlikeli bir istikamette gelişmekte olduğunu, halbuki yapılması ve alınması zorunlu bazı ekonomik tedbirlerin alınmaması sebebiyle Hazinenin her gün milyonlarca lira zarara uğradığını ifade etmişti ve bunu benim gibi bütün arkadaşlarım da dinlemişlerdir.

Sayın Ecevit Hükümeti iş başına geldiği günden bugüne kadar 26 gün geçmiş olmasına rağmen, ekonomik tedbirleri almakta bilmiyorum nedense gecikiyor. Bugün hayırlı Cuma idi; bekledik, bugün de çıkmadı, her halde gelecek hayırlı Cumaya kaldı; ama Sayın Babüroğlu'nu teyiden söylüyorum, Cumhuriyet tarihinde bir eşine raslanamayacak bir hareket yaptı. O da; bir şahıs için kanun kuvvetinde kararname çıkardı. Bu hususta Sayın Babüroğlu'nu teyiden ifade ediyorum; hakikaten Hükümete mensup muhterem bakanlar bir birini nakzeden, halkı şaşırtan, hatta parlamenterleri şaşırtan beyanların içinde... Bir gün bakıyorsunuz Sayın Turizm ve Tanıtma Bakanı çıkıyor ve diyor ki, «İşçilerin kıdem tazminatı her yıl için bir maaş nispetine çıkartılacaktır ve bunun tarihi de 14 Ekim olacaktır.» Bunu söyleyecek Maliye Bakanıdır veya Çalışma Bakanıdır. Bu itibarla, o gerçi Hükümeti ilgilendiren bir keyfiyet; ama bunu yadırgadığımı da huzurunuzda ifade etmek istiyorum.

NEJAT SARLICALI (Balıkesir) — O, Hükümet Sözcüsüdür.

YİĞİT KÖKER (Devamla) — Evet Hükümet Sözcüsü, söylesin, devam etsin...

Değerli arkadaşlarım...

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Bu nasıl Kararname imiş, ne imiş o?..

YİĞİT KÖKER (Devamla) — Kanun kuvvetinde Kararname, bir kişi için çıktı. Evet, onun da Parlâmentoda görüşülmesi sırası geldiği zaman o vakit fikirlerimizi söyleyeceğiz.

Değerli arkadaşlarım, en önemli konulardan bir tanesini de huzurunuzda ifade etmek istiyorum. «Ben köylüden yanayım, ben işçiden yanayım, ben memurdan yanayım.» Demek suretiyle insan ne memurdan yana olur, ne işçiden yana olur, ne köylüden yana olur. Bu mümkün değil. Şimdi bakıyorsunuz, Sayın Hükümet Sözcüsünün; muhterem arkadaşlarımın ikazı üzerine beyan edeyim, işçilerin kıdem tazminatları eskiden her yıl için yarım maaş nispetinde ödenirken Hükümet vaat ediyor, diyor ki; «İşçilere her yıl için verilen kıdem tazminatını yarım maaş yerine bir maaşa çıkaracağım.»

Peki, 800 bin tane feragatkâr, vefakâr Türk memurununun durumu ne olacak? Ne olacak?.. Bir tarafta 30 sene, 40 sene müddetle bu memlekete hizmet etmiş Devlet memurları her hizmet yılı için yarım maaş nispetinde ikramiye alacak; işçilere her hizmet yılı için bir maaş nispetinde kıdem tazminatı verecek... Bu sözlerimi işçilere verilen hakkı kınıyorum mânasında kabul etmemenizi de bilhassa rica ediyorum; bunun yanındayım ve teşvikkârıyım. Eğer Hükümet bu kıdem tazminatının bir maaş nispetine çıkarılmasını getirirse bunun müdafiî de ben olacalım; huzurunuzda beyan etmek istiyorum. Ama sosyal adaletin gereği olarak Hükümet Sözcüsünün işçi ile birlikte memurun da haklarının korunacağını beyan etmesi gerekirdi.

Değerli arkadaşlarım, buradan bir noktaya daha gelmek istiyorum; katsayı meselesine.

Arkadaşlarım, 1970 yılı fiyat endekslerine göre Ankara'da Temmuz ayındaki geçinme endeksi 143,8'dir; Şubat 1973 endeksi ise 227,9' dur. Endeksteki artış; yani 1973 Şubatı ile 1970 Temmuzu arasındaki artış yüzde 59'a ulaşmış. Ankara geçinme endeksinden bahsediyorum. Bu yıla ait kesin rakkamları henüz elde edemedik; ama bize ifade edildiğine göre, Şubat 1973-1974 döneminde de yüzde 20 civarında bir artışın vâkı olabileceği ifade edildiğine göre, Temmuz 1970 tarihi ile Şubat 1974 tarihi arasındaki geçim endeksindeki Ankara için artış yüzde 80 civarında olmaktadır. Bu hesaba göre; yani 1970 senesindeki seviyede Ankara'daki bir memurun geçimini temin edebilmesi için, memur maaşlarının asgarî bu rakkama uygun bir şekilde artırılmasında zaruret vardır. Bu hususta bir kanun teklifimiz de var, sırası geldiği zaman görüşülecektir. Yani 1970 Temmuzunda 490 lira alan en alt kademedeki bir Devlet memuruna bugün 416 lira ilâvesiyle 906 lira verebildiğimiz takdirde, 1970 şartlarında geçinmesi mümkündür. Keza, 1970 Temmuzunda 7 000 lira bürüt maaş alan bir Devlet memuruna, bu rakamlar muvacehesinde brüt olarak 11 350 lira verdiğimiz takdirde geçimi mümkün olabilecektir. Ama görüyoruz ki, muhterem Hükümetimiz katsayıyı 8'de tutmuş ve büyük imkânlar sağlayacağı intibaı uyandırılmak istenmektedir.

Değerli arkadaşlarım, katsayı 7'den, 8'e çıkarıldığı takdirde, bunun memur maaşlarına aksi en alt derecede, zannediyorum 200 lira civarında, ikinci derecede 400 lira civarında, birinci derecede daha az olacaktır. Biraz önce de ifade ettiğim gibi, 1970'e nazaran hayat % 80 pahalanmış, maaş seviyeleri 1970'e nazaran ancak 200 lira artırılabiliyor. Hele «Hayırlı Cuma» geldikten sonra yapılacak zamların da bu katsayı ile verilen ilâveleri götüreceği nazarı dikkate alınırsa, bu Hükümet memurların refahı için herhangi bir tedbir getirmemiş olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, şunu ifade etmek istiyorum; Anayasayı zorlamakla, kanunları zorlamakla bu memleketi idare etmek mümkün değildir. Anayasayı zorlayanları, zorlamaya teşebbüs edenleri bir noktada durdurmak lâzımdır. Bu şekilde, eğer Merkez Bankası Kanunu çiğnenirse; bu Yetki Kanununda olduğu gibi, bunun arkası gelecektir.

O itibarla, yüce Senatonun Anayasaya, Anayasa Mahkemesinin içtihatlarına sahip çıkacağı düşünce ve kanaatiyle yüce heyetinize saygılar sunarım. (A. P. sıralarından «Alkışlar»)

BAŞKAN — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının açık oylamasına 96 sayın üye iştirak etmiş, 89 kabul 7 ret tasarı Cumhuriyet Senatosunca kabul edilmiştir.

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi bütçesinin (T) cetvelinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifinin reddine dair ko-

misyon raporunun açık oylamasına 97 sayın üye iştirak etmiş, 89 kabul, 8 ret kanun teklifi Cumhuriyet Senatosunca reddedilmiştir.

28 . 2 . 1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifinin açık oylamasına 96 sayın üye iştirak etmiş, 84 kabul, 12 ret, kanun teklifi Cumhuriyet Senatosunca kabul edilmiştir.

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde de değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının açık oylamasına 96 sayın üye iştirak etmiş, 87 kabul, 9 ret, tasarı Cumhuriyet Senatosunca kabul edilmiştir.

Sayın Kalpaklıoğlu, buyurun

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Her ne kadar bütçenin müzakeresi sırasında Devletin bütün umuruna ait meselelerin konuşulması usulden ise de, ben çok kısa bir iki noktaya temas edeceğim. Zira, bu bir bütçe kanunu olmaktan ziyade, bir kısım Devlet harcamalarını yapabilmek ve memur maaşlarını verebilmek için bir yetki mahiyetinde olup; henüz yeni iktidarın düşünce ve felsefesini de büyük ölçüde aksettirir mahiyette öğrmediğim için, kısa zaman içinde zarurete binaen getirildiği düşüncesiyle çok kısa olarak bir iki noktayı temenni mahiyetinde arz etmeye çalışacağım :

Muhterem arkadaşlar, benden evvelki hatipler katsayı, memur maaşları, geçim endeksi ve öğretmenlerin ücretlerinin azlığı, yetersizliği, dengesizliği mevzuunda haklı olarak fikir beyan ettiler. Bunların doğruluğuna ve içinde büyük hakikat taşıdığına iştirak etmemek mümkün değil. Ancak görüyoruz ki, muayyen bir noktada dengeyi sağlamak ilerisi için kifayetli olmuyor. Eğer siz, ilerisini teminat altına almaya muktedir değilseniz, bugün için dengeyi sağlayan tasarruflar ve Parlamentodan çıkan kanunlar yarın için bir emsal teşkil etmiyor ve âdeta bir gariplikle, birkaç sene sonra karşı karşıya kalıyorsunuz. Netekim, Emekli Sandığı Kanununun müzakeresinde de bir zaman baktığımızda, bir emekli Orgeneralin 400 - 450 lira aldığına, bir emekli Astsubayın 1150 lira aldığına zannediyorum. 1963'te şahit olduk ve o güne göre düzelttik; fakat bugün gördük ki, yine bir muvazenesizliğin içine girmiş mesele.

O halde, buradan nereye geleceğim? Buradan, hayat pahalılığı ve her gün pahalılaşan hayatın mevcut iktidarlar tarafından kontrol altına alınamaması neticesinde dengesizliğin artması, ıstırabın her geçen gün biraz daha çoğalması ve bundan da büyük patlamaların, cemiyetteki huzursuzlukların, dengesizliklerin çıktığının bir hakikat olduğu noktasına geleceğim.

O halde, bu girizgahtan sonra ben Hükümetten şunu rica ediyorum; Hükümet iddialı, Hükümet cesur görünüyor, yapacağız diyor, edeceğiz diyor, muktediriz diyor, diyor, diyor... Bu, bir bakıma insana ümit de veriyor, ama inşallah bu ümidimiz ümitsizliğe kısa zamanda munkalip olmaz.

Kabul etmek lâzım muhterem arkadaşlarım; bundan evvelki iktidarlar pahalılık mevzuunda kâfi derecede mücadele edemediler. Niye edemediler, nasıl edemediler, edebilirler miydi mevzuunun da münakaşasına geçmek istemiyorum; ama hakikat şu ki, edemediler.

Nitekim, rakamlara dikkat ederseniz seneden seneye % 15, % 18, % 20, % 23'e kadar hayat pahalılığına resmî istatistiklerle şahidolduk. Bu istatistiklerin söylemiş olduğu hakikat, hayat pahalılığı ile kâfi derecede mücadele verilemediği veya bu mücadelede geçmiş hükümetlerin galip olamadığıdır.

Muhterem arkadaşlarım, bakıyoruz İtalya'da fırtınalar kopuyor, Fransa'da, İngiltere'de işçi grevleri, kömürlerin istihsalinin durdurulması, elektrik enerjisinin kısıtlanması, işçilerle Hükümetin arasında bir anlaşmalar, müzakereler; bakıyorsunuz, bakıyorsunuz, sayfalarca makaleler okuyorsunuz, altına bakıyorsunuz işçiler % 11 istemiş, Hükümet % 8 vermiş; % 9 ilâ % 9,5 üzerinde anlaşma olmuş oluyor. Bizde bakıyorsunuz; % 50, % 60 taleple geliniyor, Hükümet de % 30 ilâ % 35 ile razı oluyor gidiyor. Fakat zamları da öyle muhterem arkadaşlar. Her hangi bir zamda bakıyorsunuz, Hükümet % 3, % 4, % 5 zam yapmıyor, her ne maddeye olursa olsun % 50, % 70, % 80, zam yapıyor. Eğer % 30 bir zamla Hükümet karşınıza geliyorsa âdeta ferahlıyorsunuz. Tabiî bunun neticesinde, Avrupa'nın şu veya bu memleketinde olduğu gibi, hayat pahalılığı senede % 8-10 arasında oynamaz; elbette % 20-25 arasında oynar. O halde, normal olarak her sene % 20

küsur nispetinde hayat pahalılığı artarken ve bu da her sene üst üste tevali ederken ve bu nispetler hiç bir zaman azalmayıp da çoğalarak ilerlerken, «Hükümet şu kanunu getirmiş, bütçe kanunu âdil çıkmış, ücretler arasında dengeler olmuş, yatırım rakamları kâfi imiş.» Demenin hiç bir manası kalmıyor. Zira, dikkat ediniz, Devletin yaptıracağı her hangi bir tesis için 3 milyar veya 5 milyar lira olarak keşif yapılıyor; fakat sonunda, bu tesisin küşatında verilen rakamlara bakıyorsunuz, projesi 3 milyar lira ile plânlanan bu tesisin 6 - 7 milyar liraya çıktığına şahidoluyorsunuz.

Bu, bizim mühendislerimizin veya plâncılarımızın hesaba akıllarının hiç ermediğinden mi ileri geliyor? Zannetmiyorum, her halde bu kadar hesaba akılları erer. Ermese de, % 10 - % 20 hata yaparlar. Plancılar, mühendisler ve yetkililer bu % 100 nispetine varan hatayı bilmeyerek mi yapıyorlar, bunlar diplomalarını boş yere mi almışlar? Yok. Hakikaten hatalar % 10 - % 20'yi geçmiyor; ama bu tesislerin zamanında yapılamaması ve fiyatların astronomik denecek ölçüde her sene % 20 küsur civarında artışı, 3 milyarlık tesisin 6 milyara, 7 milyara çıkmasına sebeboluyor ve ondan sonra da tabiî kalkınma hızı da o ölçüde geri kalıyor.

Bu fikrimi hülâsa ediyorum; cesur olan Hükümetten veya cesur görünen Hükümetten ricam şu oluyor:

Bu fiyat artışı meseleleriyle cesaretle mücadele etsin. Nasıl etsin?

Muhterem arkadaşlarım, fazla bir şey istemiyorum; kömüre, petrole, elektriğe, mensucata zam yapacaklar; nelere zam yapacaklarsa kendileri bilir, onun da hesabını ayrıca sorarız, onlar da verirler; ama kendilerinden istirham ediyorum, bu zammı yaptıktan sonra, bu zammın gecikme endeksine ve diğer fiyatlara inikâsı ne ise, onun üstüne çıkmasınlar.

Benim bildiğime göre, bütün dünya devletleri de meseleyi bu zaviyeden ele alıyorlar ve muvaffak oluyorlar; ama bizde Hükümet bilfarz şekere kiloda 50 veya 100 kuruş zam yapar, şekerden mamul maddelere % 200 oranında zam yapılır. Ortada Hükümet yok, murakabe yok, ceza yok... Bu yüzden de vatandaş her gün daha artan pahalılık karşısında ezilip gidiyor ve bu pahalılık ateşten bir gömlek halinde vatandaşı âdeta yakıyor.

Muhterem arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisi İktidarı şunu iyi bilsin ki, kendilerini Millî Selâmet Partisiyle bember iktidara getiren kuvvet ve kudret, sadece ve sadece pahalılık meselesidir. Zannediyorum bunu benden daha iki idrak ederler.

O halde, «Pahalılığı yeneceğiz, fukaradan yana olacağız» diyen C. H. P. - M. S. P. Koalisyon Hükümeti, eğer söylediği gibi pahalılıkla mücadele ederse, attığı adımda muvaffak olabilir ve milletin de yüzü güler. Eğer, arz ettiğim gibi, zarurî olarak yarın, Devletin elindeki, şahsın elindeki mallara ait fiyat ölçülerini özel sektör imalâtındaki maliyet hesabı üzerinden alıp, bunun diğer maddelere inikâsı halen % 3, % 5, % 8 iken, eğer bunu bu ölçü içerisinde tutamayıp da daha üst rakamlara fırlamasına sebebolur ve buna seyirci kalırlarsa; heyhat, getireceği bütçeler, tahminlerin % 20 - % 25 ile tahakkuk etse dahi, hayat pahalılığının bu ölçü içerisinde yükselmesi, fiyat endekslerinin süratle yukarıya doğru fırlaması muvacehesinde, atacakları adımın, bundan evvelki iktidarları alıp götürdüğü gibi, kendilerini de inkisarı hayale uğratacağı endişesindeyiz.

Onun için, memleket namına istirhamım, arzum, iktidarın muvaffak olması için, halkın inkisarı hayale uğramaması için fiyat artması, fiyat dengesi mevzuunda hassasiyetle, cesaretle, metanetle durmalarıdır. Benim istirhamım budur.

Muhterem arkadaşlar, bu vesileyle bir de şunu söyleyeyim; Sayın Köker'in de söylediği ve okuduğu istatistikî rakamlarla da belirttiği gibi, her ne kadar memurlarımızın bugün aldığı maaş, dün ve daha evvelki günlere nazaran, fiyat yükselmeleri muvacehesinde kendilerini tatmin etmeyen ölçü derecesine inmiş olması bir hakikat ise de, şunu da itiraf edeyim ki, şimdiye kadarki hükümetlerce memurlarımızın hızlı bir çalışma temposuna sokulması tahakkuk ettirilememiştir.

Muhterem arkadaşlarım, açık konuşuyorum, memurların çalışmasında büyük bir gevşeme vardır; memur israfı vardır, memurun zaman israfı vardır. Hatta şunu da size söyleyeceğim; kim ne derse desin, işçimiz de dünkü işçi

değildir; o da, dün memleketin âli menfaatini düşünerek hızlı çalışan işçimiz seviyesinde çalışmamaktadır.

Dış memleketlere gidip gelen işçilerle de bizzat görüşüyoruz; Almanya'da nasıl iş disiplini var, nasıl çalışılıyor, hangi kaideler tatbik ediliyor, işçi - patron ilişkileri nedir, bunları duyuyoruz. Hükümetimizin de bu konuda bu hususları dikkate almasında yarar vardır.

Muhterem arkadaşlar, ben bu sözlerimle, memur sınıfını veya işçi sınıfını karşıma almıyorum, onları itham etmiyorum. Meseleyi bu zaviyeden mütalâa etmiyorum.

Muhterem arkadaşlar, sizler Parlâmento üyesisiniz, soruyorum her birinize; Devlet dairelerine gittiğiniz zaman kaç tane memuru tam saatinde vazife başında buluyorsunuz? Hep gecikmeyle vazife başına gel'niyor. Dikkat ediniz, saat 17,00'de kaç tane memur masasının başındadır? Saat 16,30 olduğu zaman herkes vazifesini terk etmeye başlıyor.

Ben, Hükümetten rica ediyorum, memurun karnını doyursun, memurun hizmetini kıymetlendirsin; fakat memura ve işçiye bakan, onu gözü gibi koruyan iktidar, bu vazifeyi bihakkın yapan ve yapması gereken iktidar, memurunu ve işçisini, kendisine verdiği paranın karşılığı hizmeti vermek mecburiyetinde olduğunun idraki içine soksun ve o ölçüde onu da murakabe etsin. Bu da Hükümetin vazifesidir.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkürlerimi arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Turan? Yok.

Sayın Sarıhcalı, buyurunuz.

NEJAT SARIBCALI (Balıkesir) — Sayın Başkan, muhterem senatörler;

Türkiye Büyük Millet Meclisi yeni dönemde çalışmaya başladığı tarihten bu yana, Cumhuriyet Senatosunda ilk defa bugün kanun tasarılarının müzakerelerine başlamak olanağını bulduk.

Az önce kabul buyurduğunuz 4 tane aktarma kanun tasarısından sonra şu sırada da Geçici Bütçe kanunu tasarısını müzakere ediyoruz. Bu tasarı yerine, yıllık bütçe kanun tasarısının konuşulmasını hiç şüphesiz çok arzu ederdik. Bunun gecikmiş olmasının nedenleri üzerinde durmaya şu anda gerek yok. Ama zorunluluklar bizi böyle bir tasarı ile karşıkarşıya bırakmıştır ve bu tasarı da esasını 1973 yılı Bütçesinden almıştır. Bildiğiniz gibi, 1/12'si esas alınmış ve bu rakamlar üzerine Geçici Bütçe kanun tasarısı bina edilmiştir. Şüphesiz, bir bütçe kanun tasarısı üzerinde söylenecek çok çok söz vardır ve sanıyorum ki, bu sözler belki Mayıs ayında gelecek olan esas tasarı üzerine saklanmıştır; ama buna rağmen yine de tümü üzerindeki konuşmalarda bâzı esaslı noktalara arkadaşlarımız yetki ile girmişlerdir.

Benim üzerinde durmak istediğim konu şu:

Bugünün şartları içerisinde 1973 yılı Bütçesi esas alınarak onun aylık rakamlarının 1/12'sinden hareket etmek suretiyle karşılaştırmış olduğumuz Geçici Bütçe kanun tasarısı üzerinde söz alan muhalefete mensup senatörler, genellikle âdeta bundan önceki hükümetler zamanında meydana gelmiş bâzı eksiklikleri, noksanlıkları bu Hükümetin mahsulmüş gibi dile getirmeye özellikle dikkat gösterdiler.

Sanki, günlerden beri söylenip söylenip bir türlü uygulamaya sokulamayan bazı zamlarda, muhtelif tâbirler kullanmak suretiyle, bir Cuma veya Salı günü ilâç edilememiş olmasından âdeta müteessir olarak görünmektediler. Buna gerek yoktur. Bu zamları halkımız hiç şüphesiz bir ölçüde müsamaha ile karşılamaya hazırlanmaktadır. Ama gerek Hükümetin dışında kalmış olan partilerin liderler seviyesinde, gerekse bugün şahidolduğumuz Cumhuriyet Senatosundaki konuşmalarda ve grup sözcülerinin ifadelerinde bu zamların geciktirilmiş olmasından doğan teessür dile getirilmiştir. Hiç şüphe etmeyiz ki, bugünkü Hükümet, halkın umudu olarak, halkla bütünleşerek ve halk kitlelerinin geniş ölçüde desteği ile ve iki partinin bir araya gelmesiyle meydana gelmiştir. Hükümetin karşı karşıya bulundukları zorlukları halk kitleleri çok çok yakından bilmektedirler.

Memur kadrosu üzerinde yapılmış bulunan bir katsayı farkı burada geniş ölçüde edebiyata ve ithamlara sebebolmuş; ama hepimiz biliyoruz ki, bu katsayı rakamı bugünkü Hükümetin teadettiği değil, bundan önceki Hükümetin Meclise sevk ettiği tasarıda kabul ettiği katsayıdır ve o katsayının bundan önceki Hükümet tasarısında «9'mu olsun, 8'mi olsun?» istikametindeki münakaşaları basına kadar intikal etmiş

ve 8 üzerinde kalmış olması, bugünkü Hükümetin ifadesine göre, memlekette sosyal adaleti sağlayıcı değil, âdeta yaralayıcı bir nitelik taşımaktadır. Elbette bu da tedavi edilecektir.

Memur kitlesi, özellikle düşük gelir seviyesindeki memur kitlesi bundan yakınmadığı halde, muhalefet sözcülerinin bunu dile getire getire, âdeta memur kitlesini tahrik eder mahiyette ifadede bulunmalarını hayretle karşılamamak kabil değildir.

Sayın arkadaşlar, nedense bugünkü muhalefet partileri ve anamuhalefet partisi, âdeta memurların hamisi durumuna gelmiştir.

İ. HALİL BALKIS (Urfa) — Her zaman öyleyiz.

REFET RENDECİ (Samsun) — Sıra ile Sayın Sarıcalı.

NEJAT SARLICALI (Devamla) — Nedense bugünkü anamuhalefet partisi ve partileri öğretmenlerin koruyucu meleği durumuna gelmiştir.

OSMAN SALİHOĞLU (Sakarya) — Her zaman öyle.

NEJAT SARLICALI (Devamla) — Hadiseler unutulacak kadar gerilerde kalmamıştır. Bu tenkidlerin samimiyetine vatandaşı inandırmak istiyorsak, hiç olmazsa bir zaman ölçüsü içerisinde bunları değerlendirmeye özellikle dikkat etmeliyiz. Hele hele anamuhalefet partisinin mütemadiyen burada Anayasaya sığınmış olması, devamlı olarak Anayasanın özelliklerinden bahsetmiş olması, şu üç - beş gün evvel ilân edilmiş bulunan ve Başkanlık Divanı seçimlerini iptal etmiş bulunan Anayasa Mahkemesi kararı karşısında tebessümle karşılanacak bir olaydır. O itibarla, yeni kurulmuş bir Hükümetin elbette halkla bütünleşerek, halkla beraber olarak bu davaya el koyacak, gerekirse zam yapacak: ama Sayın Başbakanın ifade ettiği gibi, bu zamlardaki yansımaların az ve dar gelirli vatandaşlar üzerine asgarî ölçüde intikaline dikkat edilecektir. Neden acele ediyoruz?

O itibarla bu bütçe üzerindeki konuşmalarda bunu fırsat bilmek suretiyle 26 günlük iktidarı geniş ölçüde bir eleştiriye tabi tutarsanız, bunun akisleri doğrudan doğruya döner ve tekrar bunu yapanların üzerinde çakar. Bunun için samimî ve içerlikli davranmayı hasseten tavsiye eder, Cumhuriyet Senatosunu saygı ile selâmlarım. (Alkışlar)

İHSAN SABRİ ÇAĞLAYANGİL (Bursa) — Grup adına söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — A. P. Grubu adına buyurun Sayın Çağlayangil.

A. P. GRUBU ADINA İHSAN SABRİ ÇAĞLAYANGİL (Bursa) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; benden evvel konuşan sayın arkadaşımız, grubumuzdan bâzı üyelerin katsayısının artırılması hakkında yaptıkları teklifi ele alarak, bundan evvelki Hükümette de meselenin tezekkür edildiğini, 8'mi olsun, 9'mu olsun münakaşalarının yapıldığını ve 8'de karar kılındığını; şimdi dönerek, bu katsayının artırılması teklifinin bir nevi memurları tahrik mahiyetinde olduğunu ifade buyurdular ve bunu hayretle karşıladıklarını da beyanlarına eklediler. Ayrıca da dediler ki, «Hakiati halde, bugünkü şartlar muvacehesinde katsayısının 8 olarak tespit edilmiş olması sosyal adalet için bir yaradır ve bu nispet düşüktür.»

Şu halde, katsayının 8 olarak tespiti sosyal adaleti bu kadar rencide eden bir hadise ise, kendileri bunu tashihi ve düzeltilmesi fikrindedirler; karşılarındaki bir grup da buna imkân hazırlıyor ve diyor ki, bunu 8 yapmayalım, 9'a çıkaralım. O zaman bunun tahrikçilik neresinde? Asıl hayret edilecek şey, katsayının 8 olmasını sosyal bir yara telâkki eden bir partinin çıkıp burada halkla bütünleşme edebiyatı yaparak, 8'in yerinde kalmasını ve 9'a çıkmamasını müdafaa etmesi değil midir? Madem sosyal yaradır, bir grup da size iltihak ediyor, «Artıralım» diyor, bunda hayret edilecek, muhatabımızı kınayacak bir şey var mı?

Bir fikir münakaşasını, bir seçim edebiyatı haline getirmek ve burada halkla bütünleşmek, halka aleyhtar veya kışkırtıcısı olmak gibi vadilere sürüklemekten, hele böyle mesnetsiz iddialardan tevakki edersek, işbirliği içinde mesaimizi daha güzel yürütürüz inancında olduğum için yüksek huzurunuzu işgal ettim.

Saygılar sunarım. (A. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Köker, buyurunuz efendim.

YİĞİT KÖKER (Ankara) — Sayın Başkan, konuşmaktan vazgeçtim efendim.

BAŞKAN — Peki efendim. Sayın Mehmetoğlu, buyurunuz efendim.

Sayın Mehmetoğlu, Sayın Bakan söz istediler, size son söz olarak söz vereyim isterseniz?

SAİT MEHMETOĞLU (Mardin) — Sayın Başkan, soru şeklinde de olabilir efendim.

BAŞKAN — Olur efendim, Sayın Bakana soracaksınız.

Yapılan tenkid ve temennilere cevap vermek üzere Maliye Bakanı Sayın Deniz Baykal, buyurunuz efendim.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Hükümetin kurulmasındaki gecikme dolayısıyle, 1974 malî yılı Bütçe Kanunu tasarısının 1 Mart 1974 tarihinden itibaren kanunlaşmasına hukuken ve fiilen imkân kalmamasının bir sonucu olarak, huzurunuza üç aylık bir bütçeyle gelmiş bulunuyoruz.

Müzakeresi yapılmakta olan kanun, normal bütçe çıkıncaya kadar, 1 Mart 1974 tarihinden, normal bütçenin yürürlüğe gireceği tarihe kadar geçecek süre içinde Devletin gelir toplamasına, harcama yapmasına imkân vermek amacıyle düzenlenmiştir.

Çeşitli darboğazları aştıktan sonra bütün alanlarda olağan bir düzene geçmek üzere olduğumuz bir sırada, malî politikamız bakımından da arzu ederdik ki, normal bir bütçeyle huzurunuza çıkabilelim. Fakat maalesef fiilî durum bunu imkânsız kılmıştır; üç aylık bir yetki kanunuyle huzurunuza çıkmak mecburiyetinde kalmışızdır. Bu, sadece olağan düzene geçişi geciktirmesi bakımından üzüntüyle karşılanması gereken bir durumdan ibaret değildir; aynı zamanda 1974 yılının iktisat politikasına çerçeve verecek olan bütçe tasarısının kısa bir süre için tedvin edilmiş olmasından doğan sakıncaları da bünyesinde bercberce taşıyacaktır. Aslında, üç aylık bir dönem için bu bütçe teklif edilmiştir. Bu üç ay, 1974 malî yılının bütününü tanzim edecek olan üç aydır. Bu üç ayda, önümüzdeki yılın iktisadî faaliyetine imkân verecek çerçeveyi oluşturacağız, önümüzdeki yılın iktisadî faaliyetine geçmek imkânını bulacağız. İhaleler bu üç ayda yapılacaktır, yatırımlar bu üç ayda başlatılacaktır ve bu üç ay, sadece bir malî yılın dörtte biri olmanın ötesinde, onun çok üstünde büyük bir önem taşıyacaktır. Bu bakımdan bunu, bir bütçenin sadece dörtte birini kapsayan bir tanzim olarak değil, önümüzdeki yılın iktisat ve maliye politikasına ve uygulamasına istikamet verecek en kritik dönemi kavramaya yönelmiş bir kanun tasarısı olarak mütalâa etmek gerekmektedir.

Biz, üç aylık bir bütçe tasarısıyle işe başlanınca yaratabileceği sakıncaları, bütün yıl için yaratabileceği sakıncaları asgarî ölçüye indirebilmek için çeşitli yollar aradık, huzurunuza sevk etmiş olduğumuz tasarıda bu yolları da bulundurmaya gayret ettik. Bu yollar arasında, bir an önce ihalelere başlayabilmek, bütün yılın kapsayabileceği harcamaların bir kısmını bu üç aylık dönemde başlatabilmek imkânı da mevcuttur.

Geçici bütçe kanunu tasarısında, 1974 yılı programında yer alan yatırımların, her hangi bir engelle karşılaşmadan yürütülmesini sağlayacak hükümler getirilmiştir. 1974 yılı programında yer alan yatırımlarla ilgili ihalelere derhal başlanabilecektir ve devam etmekte olan yatırımlara ilişkin ödemeler hemen yapılabilecektir. Bu durumda, genel ve katma bütçelerle, iktisadî Devlet Teşekkülleri yatırımları yönünden, geçişi bütçeyle esas bütçe arasında her hangi bir ayrım da kalmamış olacaktır.

Geçici bütçeyle, cari harcamalar için 1973 yılı Bütçesinin başlangıç ödenekleri ile yapılan aktarmalar, ek ve olağanüstü ödenekler toplamının 1/12'sini geçmemek üzere aylık harcama yetkisi alınmaktadır. Demek oluyor ki, huzurunuzda tartışılmakta olan geçici bütçe, cari harcamalar bakımından 1973 yılı harcama tavanını esas almaktadır ve her ay için onun 1/12'si kadar bir harcama imkânı talebetmektedir. Ancak, cari harcamalarla, toplu olarak ihaleye çıkarılmaları gerekli görülenler için bazı kuruluşlara, 1973 ödenekleri tutarının 8/12'sine kadar taahhüde girişme olanağı tanınmıştır. Bunun yanında, aylıklar, ücretler, kesenekler, kiralar gibi 1973 ödeneklerinin 1/12 tavanıyle bağlanması uygun görülmeyen harcamalar için de bir sınırlamaya tabi olmadan hareket imkânı talebedilmiştir.

Transfer harcamalarından gerekli görülenler, bahis konusu 1/12'lik tavan ile kayıtlı olmadan yürütülebilecektir.

Yine bu geçici bütçeyle, Devlet memurları aylıklarına uygulanacak, katsayı, 1 Mart 1974 tarihinden itibaren 8'e çıkarılmaktadır. Böylece, Devlet Memurları Kanununun yürürlüğe girmesinden dört sene geçmiş olduğu halde, ilk defa olarak bugün katsayı artışıyle, 8 katsayıyı uygulamak imkânını bulacağız. Esas 1974 malî yılı Bütçesi içinde katsayı 8 olarak teklif edilecektir. Çocuk zammı yönünden bu geçici bütçede bir değişiklik öngörülmemiştir; fakat yakında Yasama organına sunulacak olan 1974 malî yılı Bütçe Kanunu tasarısında çocuk zammı 10 liradan 25 liraya çıkarılacaktır ve bu zammın yürürlüğe giriş tarihi 1 Mart 1974 olarak alınacaktır ve esas bütçenin çıkışından itibaren aradaki bu üç aylık dönemi de kapsayan ödemeler defaten yapılabilecektir.

Geçici bütçeyle öngörülen katsayı artışı, yurt dışında görev yapan memurların aylıklarını etkilemeyecektir.

Yurt dışı aylıklarında uygulanacak emsaller konusunda, 1972 yılında yapılmış olan artışlar, içinde bulunduğumuz dönemin ihtiyacına da cevap verici nitelikte değerlendirildiğinden dolayı, bu yol tutulmamıştır, katsayı sadece yurt içinde görev yapan Devlet memurları için artırılmıştır.

Yine; geçici bütçede Hazinenin Merkez Bankasından alacağı kısa vadeli avans miktarının tavanı belli edilmekte ve İktisadî Devlet Teşekküllerinin 1974 yatırım programlarının finansmanı için kurulacak fonun işleme şekli de düzenlenmektedir.

Değerli arkadaşlarım, bu çerçeve içinde takdim edilmiş olan geçici bütçe tasarısı bâzı yönleri ile özel bir ilgiye lâyık görüldü ve bunun üzerinde uzun tartışmalar yapıldı. Şimdi bu tartışmalara ilişkin görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Üzerinde hassasiyetle durulan konu; katsayı konusudur. Katsayının 7'den 8'e çıkarılmış olmasını bazı arkadaşlarımız yeterli görmemekte, bazen 11'e bazen 9'a çıkmasını önermektedirler. Bu konuda bizim düşüncelerimiz şudur: Katsayı meselesi, Devlet personelinin içinde bulunduğu malî güçlüğe çare olabilecek etkili ve adaletli bir yol olarak görülmemelidir. Katsayı, Devlet memurlarının barem kademeleri içindeki farklılaşmasını artırarak, Devlet memurları arasındaki adaletsizliği daha da belirli bir hale dönüştürerek kullanılabilir ancak. Bunun için, Devlet memurlarının geçim durumlarını düzeltmeyi öneren bir politika, sadece katsayıyı artırma politikası olarak düşünülmemelidir. Böyle düşünülmesi halinde, Devlet memurları arasındaki gelir farklılıkları gittikçe büyüyecek ve bu politikadan beklenen amacın tersine, geniş memur kitlesinin malî ıstırabına, içinde bulunduğu maddî sıkıntıya deva olacak bir tedbir oluşturulamayacaktır. Bunun için mesele, sadece katsayı meselesi değildir. Mesele; bütünü ile Devlet memurlarının birbirleri ile ilişkisi dikkate alınarak, hayat pahalılığının artış seyri ile irtibatlı yeni bir malî politika ile ihtiyaçlarına cevap verilebilmesi meselesidir.

Şimdi huzurunuzda 1974 malî yılında Devlet memurlarına Hükümetin öngördüğü harcamaları kalem kalem ifade edeyim:

1974 malî yılında, bundan önceki malî yıllardan farklı olarak, hiç olmazsa bir kısmından farklı olarak, Devlet memurlarına şu imkânları götürmektedir: 9 sayılı Kararname ile 1 milyar 700 milyon lira götürülüyor.

Askerî personel tasarısı ile; bu 9 sayılı Kararnamenin öngördüğü imkânları Askerî personele de teşmil etmeye dönük askerî personel tasarısı ile 170 milyon lira götürmektedir.

Bir katsayı farkı ile, katsayıyı 7'den 8'e çıkararak 2 milyar 700 milyon lira götürmektedir.

Önümüzdeki yıl 9 aylık maaş farklarının tamamını ödemek imkânını bulacağız, 1974 malî yılında buradan da 500 milyon liralık bir ödemeyi memurlarımıza yapabileceğiz.

Demin sözünü etmiş olduğum çocuk zammından dolayı 1974 malî yılında, memurlara intikal ettirilecek olan ek malî kaynak 160 milyon liradır.

Bunları topladığımız zaman ortaya şöyle bir tablo çıkıyor; 1974 yılında Devlet, memurlara 5 milyar 230 milyon lira götürüyor. Katsayıdaki bir farkın; 7'den 8'e ya da 8'den 9'a

çıkışın Devlete yükleyeceği ödenek miktarı 2 milyar 700 milyon liradır.

Demek oluyor ki, biz, söz konusu etmiş olduğumuz çocuk zammı, 9 sayılı Kararnamenin getirdiği malî hükümler ve diğerlerini bir tarafa bırakıp da, meseleyi sadece bir katsayı meselesi olarak mütalâa etmiş olsa idik, pekâlâ aynı harcamayı yaparak katsayıyı 7'den 9'a çıkarmayı başaracaktık ve tahmin ediyorum o zaman bâzı arkadaşlarımız; şu anda katsayıyı 9'a çıkarmayı düşünen arkadaşlarımız bizi isabetli bir maliye politikası uygulamakla, Devlet memurlarına yardımcı olacak bir maaş politikası uygulamakla karşılayacaklar ve tebrik edeceklerdi; fakat biz bu kanaatte değiliz. 7 katsayıyı 9'a çıkaracağımız yerde, katsayı dışı mekanizmaları işleterek Devlet memurlarına başka birtakım ek malî olanakları sağlamanın daha adaletli olacağını düşünüyoruz. Bunu bâzı örnekleriyle ifade etmeye gayret edeyim:

7 katsayı 8'e çıktığı zaman, 1 katsayı 400 lira 5 kuruş fark ediyor, 1 nci derecede memur için. 9 katsayı olduğu zaman, 1 nci derecede memura götürülecek olan ek malî kaynak 779 lira 60 kuruş. 9 sayılı Kararnâme ile beraber katsayı 8'e çıktığı zaman götüreceğimiz malî imkân, 400 lira 5 kuruştur. Demek oluyor ki, 1 nci derecede memura katsayıyı 8'e çıkardığımız zaman 400 lira 5 kuruş vermiş oluyoruz; 9 sayılı Kararname ile birlikte bunu uyguladığımız zaman da aynı şeyi vermiş oluyoruz. 1 nci derecede memurlara sadece katsayı farkından 400 lira 5 kuruş geliyor. Eğer biz, 2 katsayı artışı yoluna girmiş olsaydık 779 lira 60 kuruşu 1 nci derecede memura vermiş olacaktık; fakat bir de 16 ncı derecedeki memuru düşününüz... 16 ncı derecedeki memura, katsayıyı 9'a çıkarma politikasını izlemiş olsaydık götüreceğimiz ek kaynak sadece 99 lira 80 kuruş olacaktı. Bugün biz, katsayıyı 8'e çıkararak ve demin önerdiğim malî imkânları intikal etttirerek, demin önerdiğim malî imkânlardan sadece 9 sayılı Kararnamenin imkânlarını götürerek, 16 ncı derecedeki memura 335 lira 40 kuruş verebiliyoruz. Bunu, aynı şekilde yukarıya doğru götürmek mümkündür. 15 nci derecedeki memura bugün 199 lira 80 kuruş götürülüyor; eğer sadece katsayıyı 9'a çıkarmış olsaydık 130 lira 30 kuruş götürebilecektik. Sadece 1 katsayı ve 9 sayılı Kararname ile 14 ncü derecedeki bir memura 208 lira 15 kuruş veriyoruz; eğer sadece katsayıyı 9'a çıkarmış olsaydık şimdi götürdüğümüz 208 lira yerine sadece 151 lira ödeyebilecektik 14 ncü derecede yer alan memura. 13 ncü derece için 185 lira 30 kuruş götürecektik katsayıyı 9'a çıkararak; ama bugün 212 lira 90 kuruş götürebiliyoruz. Bu 9 sayılı Kararname ile katsayının 8'e çıkarılması politikasının getirdiği imkân 10 ncu dereceye kadar olan memurlar için 9 katsayıdan daha elverişlidir. Katsayıyı 9'a çıkarma yolunu tutmadığımız, kararname ile 8'e çıkarma politikasını izlediğimiz için, 10 ncu dereceye kadar olan memurlara daha çok para vermek imkânını buluyoruz. Buna karşılık bunun üstündekiler katsayı artışından elde edebilecekleri imkânların bir kısmından fedakârlık yapmak durumunda kalıyorlar.

Mesele; Türkiye'deki barem yelpazesini, kendi içindeki ahengini bozmadan; ama içinde, bünyesinde bulunduruduğu ahenksizlik unsurlarını da sadece katsayının çarpan rakamını artırarak gittikçe büyütme şeklinde olmamalıdır. Bizim anlayışımıza göre, mesele; yelpazenin kendi içindeki ahenk korunmalıdır; ama o ahenksizlik nüveleri; ki, vardır, katsayının çarpanını gittikçe büyülterek daha büyük bir biçimde yansıtacak şekilde ortaya konulmalıdır, tam tersine onu dengeleyecek, onu frenleyecek başka birtakım ek malî mekanizmaları da işletme yolu ile, ek malî ödenek yollarını da harekete geçirme yolu ile dengeli biçimde işletebilme meselesidir. Bunu yapmaya çalışıyoruz. Bizden önce bu istikamette adımlar atmış olan hükümetin kararnamelerinde kullanışlı olarak gördüğümüz, politikamıza uygun olarak gördüğümüz unsurları tamamen benimseyerek, kendi ekleyebileceklerimizle birlikte o politikayı götürmeye çalışıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, katsayının 8'e çıkması, 9'a çıkması meselesinin karmaşık olduğunu söyledim. Aslında mesele, sadece katsayının artırılması meselesi, sadece memura götürülecek ödeneğin artırılması meselesi de değildir, bunun ötesinde, iktisat sistemimizi, iktisadî hayatımızı bir malî dengeye oturtabilme meselesidir, gelir artışı ile fiyat artışı arasında olumlu ve uyumlu bir ilişkiyi ayakta tutabilme, canlı tutabilme meselesidir. Onun için, sadece bir ra-

kam meselesi olarak görmemek gereğini müsaadenizle bir defa daha tekrar etmek istiyorum.

Devletin, Türkiye Cumhuriyetinin ve dünyanın şu sırada içinde bulunduğu güçlükler karşısında biz memurumuza bir ölçüde bir imkânla gidebiliyoruz. Daha büyük imkânları götürebilmek isteriz. Ümidederim ki, o imkânları götüreceğimiz günler de gelecektir; ama şimdi içinde bulunduğumuz dönemde memuruyla, işçisiyle, köylüsüyle, aydınıyle, milletvekiliyle hepimizin bütün Türklerin, bütün vatandaşların belli bir ölçüde içinde bulunduğumuz dönemin sıkıntılarını omuzlarında taşımaya hazır olmaları gereği vardır.

Bir -iki küçük işaretle bunun hacmını dikkatinize sunmaya çalışayım.

1974 yılında, sadece yapacağımız petrol ithalâtı için geçen yıldan 7,5 milyar lira daha fazla para ödeyeceğiz. Geçen yıl yapmış olduğumuz ithalâtı aynı miktarda yapmaya gayret etsek, artık bunun için ödemeniz gereken para 11,5 - 12 milyar lira daha fazladır. Böylesine mali güçlükler, sıkıntılar içindeyiz. Bu güçlükleri, belli kesimleri mağdur etmek için, Devletin kendisini çok daha rahat imkânlarda yaşatabilmesi, belli kesimleri özel bir himayeye tabi tutabilmesi için, yükü haksız ve adaletsiz olarak belli bir kesime yükletmesinin bahanesi olarak ifade etmiyorum, karşınıza objektif, gerçek olarak ortaya koyuyorum. Hükümetimiz bu gerçeği olduğu gibi görmek, bu gerçeğin karşısında bütün Türk halkını isabetli bir politika ile bu güçlüğü rahat günlere doğru dönüştürebilecek bir politikanın içine sokmak mecburiyetindedir.

Biz 8 katsayıyle, 9 sayılı Kararnameyle demin ifade etmiş olduğum mali imkânları; bizim vecdanımızı da tatmin etmeyen, bizim arzumuza da tam cevap vermeyen bu imkânları içinde bulunduğumuz bu güçlük döneminde yapabiliyoruz. Daha büyük imkânları götüreceğimiz günlerin gelmesi halinde, hiç kuşkunuz olmasın, hiç bir arkadaşımızın uyarısına muhtaç kalmadan, hiç bir arkadaşımızın davetine gerek duymadan o adımları atmaktan geri kalmayız.

Değerli arkadaşlarım, üzerinde durulan meselelerden bir tanesi de, bu Bütçe tasarısında kendisini gösteren Hazine avans'larına ilişkin hükümdür. Müsaade ederseniz önce bu hükmü okuyayım.

Huzurunuzdaki tasarının 10 ncu maddesi : «14 Ocak 1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanununun 50 nci maddesine göre Hazineye açılacak kısa vadeli avans miktarı 1973 yılı Genel Bütçe ödeneklerinin (ek ödenekler dâhil) yüzde 10 fazlası üzerinden hesaplanır.»

Şimdi, Merkez Bankası Kanununun ilgili hükmünü de beraberce okuyalım: «Merkez Bankası, miktarı, carî yıl Genel Bütçe ödenekleri toplamının yüzde 15'ini geçmemek üzere Hazineye kısa vâdeli bir avans hesabı açar.»

Bazı arkadaşlarımız bu, «Bütçe ödenekleri toplamının yüzde 15'ini geçmemek üzere» sözü ile bu tasarıda teklif etmiş olduğumuz 1973 yılı bütçe ödeneklerinin yüzde 10 fazlasına göre yüzde 15 hesaplamanın yapılmasını bu maddeye aykırı olarak değerlendirmektedirler. Merkez Bankası Kanunu dikkatle okunduğu zaman, ortaya şu çıkar: «Banka, miktarı, carî yıl Genel Bütçe ödenekleri toplamının yüzde 15'i kadar bir avans açar.» diyor. Yani, «1973 yılının, geçmiş bütçe yılının ödeneklerinin yüzde 15'i kadar» demiyor. «Carî yıl bütçe ödeneklerinin yüzde 15'i kadar» diyor. Nedir carî yıl? Bu 1974 yılının 1 Martından, 1974 yılının 1 Haziranına kadar uzanacak olan dönemde carî yıl bütçesi nedir? Neyi esas alacağız? Merkez Bankası Kanununun öngördüğü bu yüzde 15'i hesaplarken dayanacağımız nokta ne olacak? 1973 yılı olamaz. Çünkü Kanun, «Carî yıl» diyor. 1973 yılı bütçesi carî yıl bütçesi değildir. 1974 bütçesi hazır değildir. Önümüzde teklif ettiğimiz bütçe var. Esas alınması gereken, bu bütçede öngörülen ödenekler'dir. Nedir o ödenekler? (1973 yılı ödenek'leri + yüzde 10). Nereden çıkıyor bu yüzde 10? Demin ifade ettim: 1974 yılı geçici bütçesi bazı kalemlerde 1973 yılı bütçesine atıf yapmaktadır. Bazı kalemlerde ona değil, 1974 yılı programına atıf yapmaktadır. 1974 yılı programının öngördüğü harcamalar, 1973 yılında yapılmış olan yatırım harcamalarından daha fazladır. Bunun hesabı yapıldığı zaman görülür ki, aşağı yukarı 1973 yılı bütçesinin öngördüğü harcama'arın yüzde 10'undan daha da faz'a bir harcamayı, bu 3 aylık dönemde, (yine 3 aylığı için düşünmek şartı ile) geçici bütçe yapılmasını istemektedir.

1974 yılı geçici bütçesinin öngördüğü harcama hedefi, (1973 yılının harcama hedefi + yüzde 10) olarak burada tespit edilmiştir ve Merkez Bankası Kanununun öngördüğü yüzde 15'in hesaplanmasında, geçmiş yılın bütçe harcamalarının verdiği tavan değil, şimdi önünüze getirmiş olduğumuz geçici bütçenin kabul ettiği (geçmiş yılın harcamaları + yüzde 10) tavanı esas alınmalıdır. Bu bakımdan kesinlikle Anayasaya aykırılık söz konusu değildir. 1211 sayılı Kanuna aykırı oluşundan dolayı Bütçe Kanunu ile de normal bir kanunu değiştirmenin Anayasaya aykırı sayılabileceği iddiası bu bakımdan geçerli değildir.

Eğer biz demiş olsaydık ki, 1973 yılı ödeneklerinin yüzde 15'i bu sene yapılır... İşte o zaman Anayasaya aykırı olurduk. Çünkü, işte o zaman, 1211 sayılı Merkez Bankası Kanununun carî yılın esas alınmasını öngören hükmünü bir bütçe maddesi ile değiştirmiş olurduk. O bakımdan bu yüzde 15'lik avansın hesabında dikkate alınacak tavan, cari yıl bütçe tavanıdır. O da, (1973 + yüzde 10) dur. Bu da, demin söylediğim gibi sevk etmiş olduğumuz tasarı ile 1973 Bütçesinin birbirine bire bir tekabül eden bütçe oymayışından, bazı bakımlardan huzurunuzdaki tasarının 1974 programına ve onun yüksek harcama hedefine atıf yapmış olmasından çıkmaktadır.

Üzerinde tartışma yapılan diğer bir madde, Merkez Bankasında toplanan mevduat munzam karşılıklarının belli bir kısmının İktisadî Devlet Teşekküllerinin finansmanında kullanılmasını öngören maddedir. Bu, çeşitli açılardan eleştiriliyor. Bir bakıma böyle bir mekanizmanın Anayasanın öngörmüş olduğu kamu özel dengesini değiştirici, özel kesimden aldığı fonları kamu kesiminin finansmanında kullandırıcı, bu bakımdan da plâna, Anayasaya aykırı yepyeni bir siyasî konsepsiyondan çıkabilecek, kuşkuyla karşılanması gereken bir yeni politikanın belirtisi olarak görülüyor. Bazen bu tarafı bırakılıyor, konu bir hukuk meselesi olarak ele alınıyor ve deniliyor ki; «Bir bütçe maddesiyle Anayasaya göre normal bir kanun değiştirilemez. Bu, Merkez Bankası Kanununun 50 nci maddesini değiştiriyor. Bu bakımdan Anayasaya aykırıdır, hukukî bakımdan geçerli değildir.»

Bir bakıma bunun tehlikeli bir silâh olduğu üzerinde duruluyor. Ekonomi üzerindeki enflâsyonist baskıyı artırabilecek, dikkatle kullanılması gereken tehlikeli bir silâh olduğu belirtiliyor ve Hükümetin eline bu silâhın verilmesi sakıncalı bulunuyor. Bu üç mantığı ayrı ayrı ele almakta fayda vardır.

Bir defa öncelikle şunu belirteyim; bu huzurunuza bütçeyi takdim etmek üzere gelmiş olan Hükümetin kendi özel, siyasal ve iktisadî düşüncesinin sonucu olarak ortaya çıkmış bir mekanizma değildir. Bu, Meclise daha önceki Hükümet tarafından sunulmuş bulunan ve Hükümetimiz tarafından geri alınmış olan 1974 yılı Bütçe tasarısının 66 ncı maddesinde aynen ifadesini bulmuş olan mekanizmadır. Bu bakımdan bu mekanizmayı Cumhuriyet Halk Partisinin veya Cumhuriyet Halk Partisi - Millî Selâmet Partisi Koalisyonunun kendine özgü iktisat politikasının, siyaset anlayışının ve Devlet yönetiminde yeni yeni usuller yaratma eğiliminin bir belirtisi olarak görmemeniz gerekecektir. Biz, Meclise sunulmuş olan 80 milyarlık bir dengeye dayanan bütçenin içinde kullanılması öngörülmüş bir mekanizmayı aynen huzurunuza getirmiş olduğumuz geçici bütçeye de intikal ettirmiş durumdayız. Yapmış olduğumuz sadece bundan ibarettir.

Bu bakımdan, bu mekanizma bizim mekanizmamız değildir, bizden önceki Hükümetin kullanmayı düşünmüş olduğu, Bütçe tasarısına derceetmiş olduğu bir mekanizmadır. Tabi bununla bu mekanizmanın lehinde veya aleyhinde bir şey söylemiş olmuyorum. Bizden önceki Hükümetin böyle bir mekanizmayı düşünmüş olması bu mekanizmanın ne isabetsizliğini ortaya koyar, ne de isabetini ortaya koyar. Sadece bir tek şeyi ortaya koyar; bu, ne şu anda karşımızda bulunan Maliye Bakanının, ne iş başında bulunan Hükümetin kendine özgü düşüncelerinin sonucu değildir. Bizim dışımızda, bizim ötemizde düşünülmüş, ortaya konulmuş ve uygulamak üzere hazırlanmış bir mekanizmadır. Sadece bunu tespite imkân verir. Bu amaçla ifade ediyorum.

Bunun hukukî geçerliliği meselesi üzerinde duruluyor. Bu bakımdan tatbikata nazar atmakta zannediyorum fayda vardır. Merkez Ban-

kası Kanununun 40 ncı maddesi bu konuyu tanzim etmiştir. Burada, «Bankaya yatırılacak munzam karşılıkların en çok % 20'si bankaca tespit, Yüksek Plânlama Kurulunca uygun mütalâa ve Bakanlar Kurulunca tasvip edilecek esaslar dairesinde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası zirai finansman'arına tahsis edilebilir.» deniliyor ve bundan önce de, bunun miktarlarının nasıl tespit edileceği ifade ediliyor : «Banka nezdinde açılacak hususi bloke hesapta nakden munzam karşılık tesis etmekle mükelleftirler.»

Merkez Bankasına tesis edilmiş olan bu fona yatırılan paralara faiz tahakkuk ettirilir. Bu paraların bir kısmı buradaki Kanunun da öngördüğü şekilde kullanılır; ziraî kredilerin finansmanında % 20'yi aşmamak üzere kullanılır. Bu, acaba o fonun kullanılışı konusunda tahdidî bir ifade midir, yoksa ziraî kredilerin tavanını çizmek üzere sevk edilmiş bir madde midir?..

Ziraî kredilerin niteliği malûm. Bankaların, Merkez Bankasına vermiş oldukları bu fonun akıbetini teminat altına almak, ödenmesi imkânı pek görülmeyen birtakım kredilere bunun akmasına mâni olmak için ziraî kredilerin bu konuda taşıdığı özellikler dikkate alınarak Merkez Bankası Kanununa ziraî kredi olarak verilebilecek miktarın tavanı derecelendirmek istenmiştir. Buna dönük bir yorum pekâlâ yapılabilir ve denilebilir ki, bu, tahdidî bir sınırlamaya dönük bir kayıt değildir. Bu, ziraî kredi olarak kullanılabilecek olan miktarın tespiti amacıyla sevk edilmiştir. Bunun dışında kullanma imkânları da vardır, onlar da kullanılabilir. Bunun dışında o % 20'yi kaldırmaksızın, demin bir arkadaşımızın çok haksız olarak bize ifade etmiş olduğu gibi, «Köylüyü böyle mi koruyacaksınız? Köylüye verilmesi gereken % 20'ye göz dikiyorsunuz» diye söylediği gibi, oradaki % 20'nin ortadan kaldırılması meselesiyle hiç alâkası yoktur. Yine Kanunda öngörülen şartlar çerçevesinde o karşılıkların bir kısmının; % 20'ye kadar olan kısmının ziraî kredi için kullanılması mümkündür, kullanılabilir. Bizim getirdiğimiz hüküm bu imkânı ortadan kaldırmıyor. Onun yanı sıra bir kısmının başka bir şekilde kullanılması imkânını getiriyor.

Yine tatbikattan bir başka misâl vereyim. 26 . 11 . 1973 tarihli ve 7/7471 sayılı Kararnameye ek olarak çıkarılan bir başka Kararnamede, «Merkez Bankasında toplanan bu fonların bir kısmının Teşvik kanunlarında belirtilecek sektörlere orta vadeli kredi tahsis edip, kendi imkânlarından kullandıracakları miktarlara tekabül eden kısım için vadeli ve vadesiz mevduat munzam karşılığı % 20 olarak tespit edilir» hükmü de sevk edilmiştir. Yani, bu şekilde orta vadeli krediye ayrılması, kabul edilmesi halinde, bunu kabul eden bankalar için mevduat munzam karşılığı daha düşük bir seviyede tespit edilmiştir ve böylece ilân edilmiş olan mevduat munzam karşılıkları içinden bir kısmın bankalar tarafından Teşvik kanunlarında öngörülen yatırımlar için orta vadeli kredi olarak kullanılması derpiş edilmiştir; bir kararname ile derpiş edilmiştir, bir Bütçe Kanunuyle de değil ve o kararname şimdiye kadar bildiğimiz kadarıyle Merkez Bankası Kanununa muhalif bulunmamıştır, yürürlükte olan bir kararnamedir.

Peki, Merkez Bankası Kanununa muhalif olmaksızın bir kararname ile Merkez Bankasında toplanmış olan o fonların bir kısmını Teşvik Kanununa göre alıp orta vâdeli kredi için kullandıracaksınız, bir Hükümet gelecek, oradaki fonların bir kısmını İktisadî Devlet Teşekküllerinin finansmanında kullanmaya kalkacak ve hemen çıkacaksınız Anayasaya aykırıdır diyeceksiniz... Niçin Anayasaya aykırı olsun?. O zaman bununda Anayasaya aykırı olması gerekir. Merkez Bankası Kanununda öngörülmüş olan hükümleri tahrif eden bir tarafı yoktur. Ne öngörülmüş?.. Bankaların, Merkez Bankasına belli bir mevduat munzam karşılığını teslim etmesi mecburiyeti öngörülmüştür. Bu aynen yürüyecektir, yürümektedir. Tespit edilen miktarlarla bankalar, Merkez Bankasına o fonu vereceklerdir. Bizim getirdiğimiz Bütçe Kanununda buna karşı çıkan bir taraf yoktur.

Ayrıca ne öngörülmüştür?.. O biriken fonun bir kısmının; % 20'ye kadar olan kısmının ziraî kredi olarak kullanılması öngörülmüştür. Getirdiğimiz hükmün bununla da çelişen bir tarafı yoktur. Yine % 20'ye kadar

olan kısmını, o normal mekanizma içinde gerekli kararlar alınır ise Merkez Bankası Bakanlar Kurulu kararıyle kullanabilecektir ziraî kredi için. Ona da dokunmuyoruz. Ne diyoruz?.. Onun dışında kalan bir kısmın, % 50'ye kadar olan bir kısmın İktisadî Devlet Teşekkülerinin finansmanında kullanılması imkânını öngörüyoruz. Tıpkı, Teşvik Kanununun öngördüğü yatırımların finansmanında, o mevduatın bir kısmının kullanabileceğini öngören kararnamede olduğu gibi, biz de Bütçe Kanununa koyduğumuz bir hüküm ile bunu İktisadî Devlet Teşekküllerinin finansmanında kullanmayı öngörüyoruz.

Bu bakımdan bunun hukukî bir sakıncası bulunduğunu da zannetmiyorum. Demin de söylediğim gibi bunun, iş başında bulunan Hükümetin kendine özgü siyaset anlayışının, iktisat anlayışının bir uzantısı olarak görmenin de doğru olmadığını ifade etmek istiyorum.

Üzerinde durulması gereken bir nokta; bu mekanizmanın tehlikeli bir silâh olabileceği ve dikkatle kullanılması gereği. Bu konuda görüş söylemiş olan arkadaşlarıma yürekten teşekkür ederim. Gerçekten bu mekanizmanın taşıyabileceği bütün sakıncaların farkındayız. Çok dikkatle kullanılması gereken hassas bir malî alet olduğunu çok iyi biliyoruz, fakat bu anlayış içinde, bu idrak içinde bu aleti kullanma kararındayız. Sizden kullanma yetkisi istiyoruz. Bu yetkiyi bize bahşettiğiniz takdirde onu iktisadî hayatımızın gelişme seyrine uygun olarak, milletlerarası para hareketlerinin icabatına uygun olarak, kredi sıkışıklığı, para bunalımı, enflasyonist eğilimler, deflasyonist baskı unsurlarındaki değişmeleri de dikkate alarak düşündüğümüz amaca Türkiye'yi götürmek için bize yardımcı olabilecek bir alet olarak kullanmak istiyoruz. Bu konuda bize uyarıcı görüş söylemiş olan bütün arkadaşlarıma teşekkür ederim ve samimiyetle ifade edeyim; bunları dikkate alarak, bu uyarıları göz önünde bulundurarak, burada ifade etmiş olduğunuz görüşlerden yararlanarak, bu aleti memleketin yararına kullanma kararındayız.

Değerli arkadaşlarım, görüştüğümüz tasarıyı bizim dışımızdaki mecburiyetlerin, bizim karşımıza getirdiği bir fiilî durumun sonucu olarak ortaya çıkmış bir tasarı olarak görüyor ve bu çerçeve içinde münakaşa ve müzakere etmek istiyorduk. Zaman zaman burada konuşan arkadaşlarımın meseleyi bir siyasî polemik konusu haline kaydırma gayretlerini anlayışla karşılıyorum; fakat kendimi bu siyasî polemik davetine kaptırmamak için frenlemeye çalışıyorum. Çünkü inanıyorum ki, içinde bulunduğumuz dönem gereksiz siyasî sürtüşme dönemi değildir. Tam tersine karşı karşıya bulunduğumuz güçlüklerin idraki içinde, birbirimize yardımcı olarak bu güç dönemleri aşmak için nasıl bir politika içinde olduğumuzu müştereken saptama dönemidir. Yine inanıyorum ki, böyle bir havayı estirmekle, böyle bir sorumluluk duygusunu birbirimize hâkim kılmakta ilk görev bize düşecektir. Biz, bize yöneltilen haklı haksız çeşitli eleştirileri, saldırıları bu anlayışın bize yüklediği görev duygusu içinde duymamazlıktan geliyoruz. Üzerine yürümemekte millî fayda görüyoruz ve ümit ediyoruz ki, bizim bu tutum ve anlayışımız arkadaşlarımız tarafından da anlayışla karşılanacaktır ve oluşturabileceğimiz, birbirine güvenen güç durumlarda birbirine yardımcı olmaya çalışan bir Parlâmento görüntüsünü ortaya verip, Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu engelleri daha kolayca aşmanın şartlarını yaratacağız.

Değerli arkadaşlarım, biz daima bu sorumluluk içinde ve bu anlayış içinde olacağız. İnanıyoruz ki, içinde bulunduğumuz güçlükleri sadece işbaşında bulunan bir Başbakan, 25 Bakandan ibaret Hükümetin kendi kişisel yetenek ve nitelikleriyle aşmak mümkün değildir. Mesele, sadece bir şahsiyet meselesi değildir. Mesele, hepimizi aşan ciddiyet ve önemdedir. Onun için, bu güçlükleri ancak Parlamento olarak, ulus olarak bir ve beraber aynı anlayış içinde karşılayabilir ve göğüsleyebilirsek kolayca halledebiliriz. Biz böyle bir ortamı oluşturmaya gayret ediyoruz. Bu sorumluluk içinde birbirimize karşı davranmaya gayret ediyoruz. Eğer böyle bir birliği, böyle bir beraberliği şu içinde bulunduğumuz güç dönemde oluşturabilir, yaratabilirsek zannediyorum altından kalkamayacağımız güçlük olmayacaktır. Daha rahat günlere ve daha iyi günlere doğru gitmek imkânını bulacağız. Bu arada arkadaşlarımızın da önerdikleri gibi, şu kesime biraz daha fazla imkân, bu kesime biraz daha fazla imkân davetlerine daha rahat cevap vermek imkânını da oluşturmuş olacağız.

Değerli arkadaşlarım, içinde bulunduğumuz dönemde kabaca iki büyük yol gözüküyor. Bu yollardan bir tanesi iktisadî denge yoludur. Bu yol büyük ölçüde yatırımlardan fedakârlık yapma, kalkınma arzusunu erteleme ve iktisadî istikrarı tesise dönük bir politikayı kabul etme anlamına gelecektir.

İkinci yol, enflasyonla finanse edilmiş, her kesimin talebine cömertçe cevap vermeye çalışan, bu arada da kalkınma, gelişme, yatırım yapma arzusunun gereklerini yerine getiriyor gibi gözüken bir geniş para politikası ile işleri yürütme yoludur. Bu ikisinin de kendine özgü sakıncaları vardır. Kalkınmadan fedakârlık etmek gibi bir imkâna sahip olduğumuzu zannetmiyorum. Şimdiye kadar hep gelişmiş, sanayileşmiş Batı ülkeleri ile olan münasebetimizi düşünerek kalkınmak mecburiyetini söz konusu ederdik. Artık, sadece onları düşünerek değil, şimdiye kadar kalkınmamış ülkeler arasında adı geçen doğumuzdaki, güneyimizdeki komşuları da dikkate alarak bir kalkınma politikası tespit etmek mecburiyetindeyiz. Dünya hammadde piyasasındaki son değişiklikler, petrol krizinin belli ülkeler için yaratmış olduğu imkânlar şimdiye kadar bizi daha rahatça rekabet edebilirmişiz gibi düşünme imkânına kavuşturmuş olan ülkelerin durumlarında büyük değişikliklerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Artık, sadece Batıya değil, Doğuya ve Güneye de gözümüzü dikerek hızla kalkınmak mecburiyeti içindeyiz. Onlarla olan ilişkimizi koruyabilmek için kalkınmak mecburiyetindeyiz. Bunun için daha çok yatırım yapmak, daha hızlı bir kalkınma için gerekli fedakârlıkları omuzlamak mecburiyetindeyiz.

İkinci yol tehlikeli bir yoldur. Sonu sosyal huzursuzluklara doğru giden, sosyal tabakalar arasında gelir çekişmelerini tahrik eden, paranın değerini tehlikeye atan ve uzun vadede kalkınmayı tamamen, belki de imkânsız hale getirebilecek olan tehlikeli bir yoldur. O yola da girmek imkânımız mevcut değildir. Kalkınmak mecburiyetindeyiz; sağlam kaynaklara dayanarak kalkınmak mecburiyetindeyiz. Sağlam kaynaklara dayanarak kalkınmak, her kesimin omuzuna biraz daha fazla yük taşımaya hazır olmasını gerektirir. Biz, böyle bir anlayışı cesaretle ve açıkça Türk halkına teklif etmek istiyoruz. İçinde bulunduğumuz dönemin gereklerine cevap verecek, Türkiye'yi kalkındırma amacından fedakârlık yapmaksızın, o kalkınmayı en sağlam kaynaklara dayatarak yürütme politikasını Türk halkına teklif etmek istiyoruz. Onun getireceği yükleri bilerek teklif etmek istiyoruz; fakat bunu sadece bir yük tevzii politikası olarak düşünmüyoruz. İnanıyoruz ki, Devletin halka yük yüklemeden önce kendisi ile ilgili olarak alması gereken bazı kararlar da vardır. Devletin, halk ile olan münasebetini yeni bir anlayış ve çerçeveye oturtması mecburiyeti vardır. Bu, sadece bir yük yükleme politikası değildir. Haklı olduğu yerde halkın hakkını da teslim etme politikasıdır. Tütün üreticisi tütünü yetiştirmiş, dünya fiyatı en yüksek seviyede kendisini gösteriyor. Biz bu arada o üreticinin karşısına çıkıp, «Türkiye'nin vaziyeti müşküldür, ciddî sıkıntılarımız var. Tütünün fiyatını biraz düşük tutup, oradan elde edeceğim kâr ile o sıkıntılarımı finanse edeyim.» politikası içerisine giremeyiz. Biz, dünya fiyatının elverdiği en yüksek fiyatı tütün üreticisine götürmek mecburiyetindeyiz. Götürürüz, en yüksek fiyatı veririz. («Bravo» sesleri)

Devletin çeşitli halk kesimlerine karşı borcu mu var? «İçinde bulunduğum güç dönem şimdi borçları ödememe imkân vermiyor. Daha rahat günlere doğru biraz daha sabır...» tavsiyesi ile durumu idare etmek politikası değildir bu. Gideriz, Devletin borçlu olduğu kesimlere borcumuzu hemen öderiz. Pamuk üreticisine olan borcun bizden evvelki Hükümetler bir kısmını ödemiş, 500 milyon lira borcumuz kalmış. Bir itibar meselesi, bir haysiyet meselesi haline gelmiş. Devletin de sıkıntısı var; bu borcu ödemekte acele etmeye gerek yok düşüncesine kendimizi kaptırmayız. (C. H. P. sıralarından alkışlar.) Nereden bulursak, 500 milyonu alırız, götürürüz tevdi ederiz.

Bir süre sonra başka mahsuller için taban fiyatı tespit etmek durumu ortaya çıkacaktır. O fiyatları tespit ederken de, üreticinin alınterini düşünürüz, dünya fiyatlarını düşünürüz, o kesimin hakkının ne olduğunu tespit etmeyi düşünür ve onu götürürüz.

Memurlar sıkıntı içine girmiş, katsayı tespit edeceğiz. «Hükümetin vaziyeti güçtür, bu sene de 7 katsayı ile idare edelim.» demeyiz;

8 katsayıyı koyarız, 9 sayılı Kararnamenin getirdiği imkânları koyarız, halkın karşısına öyle çıkarız. Herkesin, her kesimin hakkını teslim ederiz ve ondan sonra düşünürüz ki, bu Devlet hepimizin Devletidir. Halkla Hükümet beraberce içinde bulunduğumuz sıkıntının da çaresini düşünür. (Alkışlar)

O sıkıntının çaresini halkın düşünmesini talep etmeden önce, biz Hükümet olarak halkın hakkını teslim etmek mecburiyetindeyiz. Bu anlayışla şimdiye kadar bu güç ve sıkıntılı dönemde çeşitli halk kesimlerine yeni malî imkânlar götürme politikası izledik. Borçlarımızı tasfiye etmeye çalıştık, tütüne yüksek fiyat verdik, pamuk üreticisinin borcunu verdik, memurun katsayısını yükselttik ve diğer kesimlerin de malî durumlarını elimize imkân geçtikçe düzeltmeye devam edeceğiz. Ondan sonra Türkiye'nin içinde bulunduğu durum açıkça ortaya çıkacak. Ne kadar büyük güçlüğümüz var, kimin ne yapması gerekiyor; o, o zaman çıkacak ve onun çaresini biz o zaman bulacağız. O zamanda halkın karşısına çıkmadan önce Devletin kendisine bir çeki düzen vermesi mecburiyeti var. Hükümetin kendi harcamalarını bir malî disiplin içine alması mecburiyeti var. Halktan fedakârlık istemeden önce bu fedakârlığı isteme hakkını Hükümetin kazanabilmesi mecburiyeti var. Bu mecburiyet nasıl kazanılır? Hükümet önce kendisi bütün harcamalarını gözden geçirir, kendisini bir malî disiplin altına alır, ondan sonra halkın karşısına çıkar; ondan fedakârlık ister, ondan yardım ister. Bunu yaptık. Meclise sunulmuş olan Bütçe tasarısını kalem kalem gözden geçirdik. Öyle yerler yakaladık; bazı ihtiyaçları bir sene, iki sene sonrasına tehir ederek 100 milyon, 150 milyon tasarruf etmek imkânı vardır. Başka yerlerde bazı ihtiyaçlarımızın karşılanmasını daha uzun bir süre için ertelemek mümkündür, oradan 25 milyon, 30 milyon çıkarmak imkânı vardır.

Bunları söylerken bir noktaya dikkatinizi çekmek isterim. O bütçe tasarısını Meclise sevk etmiş olan Hükümeti israfcı bir anlayış içinde olmuştur diye itham etmek istemiyorum. Tam tersine. O tasarıyı onlar sevk etmiş oldukları zaman içinde bulunduğumuz durum ile bizim yeni bir bütçe tasarısı hazırlamak üzere işbaşında bulunduğumuz şu andaki durum birbirinden farklıdır. Türkiye'nin bugün karşı karşıya bulunduğu iktisadî vaziyetin ciddiyeti daha açıkça ortaya çıkmıştır. Daha ciddî meselelerimiz bulunduğu ortaya çıkmıştır. Bunlara yeni yöntemlerle çare aramak mecburiyetinde olduğumuz ortaya çıkmıştır. Ümit etmek istiyorum ki; eski Hükümet şu anda işbaşında bulunmuş olsaydı her halde o bütçesini, Meclise kendisinin sevk etmiş olduğu bütçeyi yine bu anlayışla o da gözden geçirirdi. Nereden ne tasarruf edebilirim diye arardı. O aramayı yapmak imkânını bulamadı. Çünkü Bütçeyi daha önce; beş ay, altı ay önce sevk etmişti.

Biz 1974 yılının Şubat sonundan Türkiye'ye bakıyoruz. Baktığımız zaman gördüğümüz manzara birtakım sıkıntıları, birtakım özel tedbirleri gerektiren bir manzaradır. Bu manzaranın gereğini yapmaya çalışıyoruz. Almış olduğumuz her tasarruf kararıyla bizden önce o tasarıyı Meclise sevk etmiş olan Hükümeti güç durumda bırakmış olduğumu kesinlikle zannetmiyorum. Tam tersine, yeni yeni tedbirler aramaya çalışıyorum.

Şu anda 500 milyon civarında bir tasarruf imkânı yakalayabildik. Belki de daha fazlasını yaratabileceğiz. Biz bunları yaptıktan sonra, kendimize çeki düzen verdikten sonra, Devlet olarak harcamalarımızı bir malî disiplin içine aldıktan sonra, halkın hakkını da her kesimde tespit ettikten, teslim ettikten sonra halkın karşısına çıkacağız ve diyeceğiz ki; bu hepimizin memleketi, Devlet hepimizin devleti, ne gerekiyorsa hep beraber düşünelim... Petrolün vaziyeti bu. Diğer ürünlerin vaziyeti bu. Ne yapılması gerekiyorsa onu yapalım. Biz şöyle düşünüyoruz; bunu söyleyebilmek için hak kazanmaya çalışıyoruz. Böyle bir politikayı bir süreden beri yürütmeye gayret ediyoruz.

Bu politikamın, demin de ifade ettiğim gibi sadece Hükümette bulunan insanların şahsî kararlarıyla başarıya götürülebileceğine inanmıyorum. Bu politikayı biz, Meclis olarak bütünümüze maledebilirsek, hepimiz benimseyebilirsek, bir millî anlayış içinde böyle bir güç dönemde olduğumuzu düşünerek onun gerektirdiği tertibin içine girmeyi başarabilirsek ve

halkımıza bunu anlatabilirsek, böyle bir dönemde olduğumuzu unutmamalarını sağlayabilirsek; kısa dönemli kısır parti çekişmelerinin cazibesine kendimizi kaptırmamayı başarırsak bu dönemin altından kalkabileceğimize inanıyorum.

Hepinize teşekkür ederim. (Sürekli alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Bakan, bir dakikanızı rica edeyim. Sual sormak isteyen sayın üyeler var efendim.

Sayın Mehmetoğlu, sorunuz efendim.

SAİT MEHMETOĞLU (Mardin) — Sayın Bakandan şunu öğrenmek istiyorum. Halen sosyalizasyon bölgelerinde çalışan sağlık personeli ile hâkim, savcı, kaymakam ve teknik elemanlara yan ödeme verilmektedir. Hiç şüphesiz bu mesleklerin yorucu oluşu, hizmetlerin ağırlığı yönünden memnuniyetle karşılanır. Hattâ bu hizmetlerin daha cazip hale getirilmesine de taraftarız. Ancak, köye ve kırsal bölgelere hizmet götürenler çoğunlukla ilkokul öğretmenleridir. Bütün memurları kapsayan 657 sayılı Kanunun 195 ve 197 nci maddeleri işletilmemiştir. Hükümet Programında da bundan söz edilmemiştir. Sayın Bakan hazırlanmakta bulunan 1974 Bütçesinde mahrumiyet yeri için ödenek koymayı düşünürler mi? Açıklamalarını istirham ediyorum.

BAŞKAN — Soru anlaşıldı değil mi efendim? Buyurunuz sayın Bakan.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Devamla) — Efendim, bu konuda bir yönetmelik tasarısı hazırlanmaktadır. Bu hazırlıklar tamamlanınca 1974 Bütçesine nasıl bir imkân götürebileceğimiz ortaya çıkacaktır, ve mesele 1974 Bütçesinde tavazzuh edecektir. Bu konuda bir yönetmelik çalışması yapılmaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Melen, buyurunuz sorunuz.

FERİD MELEN (Van) — Şunu arz edeyim; tenkit maksadıyla değil, sadece aydınlanma maksadıyla bir iki konuyu soracağım.

Sayın Bakan izahatı sırasında temas ettiler; ama biraz daha açılmasında fayda görüyorum. Enflasyonist baskıların bir birini izlediğini işaret ettiler ve daha da izleyeceği bir dönemde Merkez Bankasına yatırılan mevduat munzam karşılıklarının maksat dışında, (iki maksat bu değil tam tersi; bu enflasyondur.) iktisadî devlet teşekküllerinin finansman açıklarının karşılanmasında kullanılmaktadır. Bunu, enflasyonu kamçılaması bakımından mahzurlu görmüyor musunuz? Buna temasla bâzı tedbirler alacağız dediniz. Bunu biraz daha açıklamanızı rica edeceğim. Bu, biraz evvel işaret ettiğiniz, sağlam kaynaklara dayanan bir kalkınma yolu değildir.

Bu iki bakımdan değildir. Birisi, enflasyonu doğurur.

BAŞKAN — Sayın Melen, lütfen biraz yüksek sesle söyler misiniz?.

FERİD MELEN (Devamla) — İkincisi, İktisadî Devlet Teşekkülleri yatırım programını buna göre ayarlayacaktır; fakat siz iktisadî mahzur görüp, kullanmayacaksınız. Bu defa bu yatırım karşılıksız kalacaktır. Bu bakımdan bu da doğru değildir. Buna karşı tedbirleriniz var mıdır? Varsa bu hususta biraz daha geniş bilgi vermeniz mümkün müdür? Bu, yeni fiyat artışlarına sebep olmayacak mıdır? Bunu öğrenmek istiyorum.

İkinci sualim, geçici bütçe uygulaması. Talû Hükümeti tarafından hazırlanmış, yürürlüğe konmuş olan 1974 Programına dayanmıştır. Bunu metin olarak da gördük. Hükümet 1974 Geçici Bütçesini hazırlarken bu Programı da yeniden yapacak mıdır? Böyle yapacaksa Geçici Bütçenin bu Programa dayanmasından bazı sakıncalar doğmaz mı?

Üçüncü sualim : İzahatımız sırasında Personel Kanunu üzerinde geniş düzeltmeler yapılacağını veyahut yeni bir personel rejimi getireceğinizi işaret ettiniz. Bunu bu yıl gerçekleştirecek misiniz?

BAŞKAN — Sayın Bakan, buyurunuz.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Devamla) — Sayın Melen Merkez Bankasındaki mevduat munzam karşılıklarının kullanılmış olmasının enflâsyonist bir baskı yaratması ihtimali karşısında ne düşündüğümüzü, kalkınmayı sağlam kaynaklara dayanarak finanse etme politikamızla bunun irtibatını nasıl kurduğumuzu, bu yola başvurmanın fiyat artışlarına yol açma, İktisadî Devlet Teşekküllerinin yatırımlarının gerçekleşmesinde güçlük yaratma gibi sakıncaları bulunup bulunmayacağını soruyorlar.

Bu enflâsyonist baskı meselesi zannediyorum; ekonominin genel çerçevesi içinde düşünülmesi gereken bir konudur. Sadece, «şu aletin enflâsyonist baskı yaratma imkânı vardır, yoktur» diye verilecek hüküm ile o aletin kullanılıp kullanılamayacağını kararlaştırmanın mümkün olacağını zannetmiyorum. Enflâsyon bütün ekonomi ile ilgili bir şeydir. Aletin ekonomi içindeki ağırlığının, yerinin ne derecede enflâsyonist bir tazyik yaratabileceğinin, yaratmayacağının; diğer unsurlardaki değişmelerin bununla irtibatının ne olduğunun iyice bilinmesinde fayda vardır.

Meselâ, yurt dışından gelen dövizlerin çok büyük miktarlara baliğ olduğu, milyarları bulduğu; buna karşılık Türk parası karşılıklarının bir üretime tekabül etmeksizin piyasaya çıktığı ve o dövizlerin yatırıma dönüştürülmesi imkânlarının bulunmadığı bir konjonktür içinde bu aletin kullanılması, zannediyorum ki, ciddî tehlikeler yaratabilir. Hangi şartlar altındadır, ne zamandır, nasıldır; bunun düşünülmesi gerekecektir.

Eğer bu alet, Merkez Bankası kaynaklarının, Merkez Bankasında birikmiş olan dövizlerin yatırıma dönüştürülmesi konusunda etkili tedbirlerin alındığı ve mal arzının hızla arttırılmasının mümkün olduğu bir dönemde kullanılır ise, bunun yaratacağı enflâsyonist baskı Sayın Melen'in korktuğu ölçülere varmayacaktır. Bütün mesele bir denge meselesidir, bir zamanlama meselesidir, bir ayarlama meselesidir. Ne zaman kullanacaksınız, nasıl kullanacaksınız?.. Doz meselesidir. Demin söylediğim gibi, o konjonktür de çok zararlı olurdu. Demin ifade etmeye gayret ettim; sadece bu yıl, petrol ithalâtından dolayı 500 milyon dolar daha fazla para ödeyeceğiz. Bu yıl bütün dünyadaki fiyat artışlarının bir sonucu olarak geçen yıl yapmış olduğumuz ithalâtı yüzde on, yüzde onbeş, yüzde yirmi, kalem kalem daha fazlasına yapabileceğiz. Ne demektir bu? Merkez Bankasındaki kaynaklarımızın bir kısmının, dövizlerimizin bir kısmının ithalâtı finanse etmek için yurt dışına çıkması demektir.

Bütün mesele, zannediyorum, Sayın Melen'in işaret ettiği sakıncaları bünyesinde bulundurabilecek olan o aleti bu dış şartlarla uyumlu bir biçimde, o sakıncaya düşmekten bizi alıkoyacak biçimde kullanılmasıdır ve işin maharet buradadır. Bu konuda karar alma bir politika meselesidir, bir tercih meselesidir ve politikanın başarısı da buna bağlı olacaktır. «Şu alet kullanılır bu alet kullanılmaz» diye objektif bir hüküm bir hüküm vermeye, içinde bulunduğu şartlardan arıtarak kesin kullanılabilir, kullanılamaz hükmünü vermeye şahsen imkân göremiyorum. Hepsi, nasıl bir politika demeti içinde, nasıl bir maliye konsepsiyonu içinde birbirini destekleyecek, bütünleştirecek hangi politikalarla irtibatlı olarak kullanılacağı meselesidir. Eğer bu, Merkez Bankasındaki dövizlerin mal arzını teşvik edecek bir biçimde kullanılması politikasıyle hızlı bir yatırım politikasıyle ve dış kaynaklardan Türkiye'ye mal karşılığı olmayan yeni talep yaratıcı bir hareketin gerçekleşmesine yol açmayacak bir politikayla birlikte yürütülebilirse hiçbir sakınca taşımayacaktır, ama tam tersine, dövizler gelecektir buraya, döviz karşılığı olarak piyasaya boyuna para çıkacaktır ve o para mala dönüştürülemeyecektir. O zaman kullanmaya kalkarsanız, hayat pahalılığı da olur, her türlü sıkıntı ve sakınca da ortaya çıkar ve zannediyorum geçtiğimiz dönemin içinde bütün bunların derslerini gördük, öğrendik. Önümüzdeki dönemde o derslerden yararlanmış olarak, aynı hataları tekrarlamamak için ne yapılması gerektiğini daha da öğrenmiş olarak bu yeni döneme giriyoruz.

Yeni döneme girerken kendimizi bu aleti kullanmaktan kaçınmaya yol açacak, o alet karşısında bir kompleks duymamıza yol açacak bir durum içinde de görmüyoruz. Kendimizi daha önceki dönemlerde olduğu gibi, beraberce kullanıldığı zaman çok vahim sakıncalar yaratabilecek bir alete teslim etmek niyetinde de gözükmüyoruz. O alete biz hâkim olacağız. Kendimizi o alete teslim etmeyeceğiz, diğer politikalarla irtibatlı olarak düşüneceğiz ve Türkiye'deki genel ekonomik dengenin, genel malî dengenin icabına göre gerektiği dozda, gerektiği ölçüde kullanacağız.

Sayın Melen, 1974 programının, bu huzurunuzda takdim etmiş olduğumuz bütçe tasarısının A/2 bütçesi bakımından esas alınmış olduğuna dikkati çekerek, 1974 programı karşısında Hükümetin tutumunu öğrenmek ister.

Hükümetin 1974 programı hakkında bir karar alması imkânı daima mevcuttur. Bu imkânı kullanır veya kullanmaz. Maliye Bakanı olarak, şimdi huzurunuzda bu bütçe tasarısını getirmiş insan olarak beni doğrudan doğruya ilgilendirmez. Ben, 1974 programı hakkındaki düşüncelerimi Bakanlar Kurulunda ifade ederim ve Bakanlar Kurulunun o program karşısında nasıl tavır takınması gerektiğini kendi anlayışıma göre ortaya koymaya çalışırım, ama şimdi ben bir bütçeyi süratle Şubat sonuna kadar huzurunuza getirmek ,kanunlaştırmak mecburiyetindeyim.

Bu bütçeyi tespit ederken karşımda dikkate alınması gereken neler vardır? Neyi dikkate alacağım? Plân vardır. O plânın 1974 yılına ait dilimini teşkil eden 1974 programı vardır. O program benim için veridir, mutadır. Benden önceki Hükümet tarafından kabul edilmiş dahi olsa, o program hakkında benim ciddî endişelerim dahi olsa, o programın mutlaka değiştirilmesi gerektiğine inanıyor da olsam, bütçeyi hazırlamaya çalışan Maliye Bakanı olarak karşımda veri, muta olmakta devam eden o 1974 programını dikkate almak mecburiyetinden başka hiçbir şeyim yoktur. O programı alırım karşıma, o programın direktiflerine göre bütçemi hazırlarım, o programın bizim için yerine getirilmesi gereken bir emir mahiyetinde olan yatırım hedeflerine ulaşmak için ne gerekiyorsa onu yapmaya çalışırım. Ne zamana kadar? Onun yerine aynı şekilde geçerli veri, muta olacak bir başka program ikâme edilinceye kadar. O program ikâme edildiği zaman nasıl bir durum ortaya çıkar? Ararız; intibak imkânlarını ararız buluruz, onu da sağlarız; ama karşımda o program değiştirilmediği sürece, o program değiştirilinceye kadar ben kendimi, bütçemi o programa göre tanzim etmek görevini taşıyor diye görürüm ve bu anlayış içinde bütçemi hazırladım, 1974 programına mümkün olduğu kadar yüksek nispette ulaşmaya gayret ediyorum. Geçen yılın çoğu sosyal, siyasî, iktisadî sebeplerine bağlı olarak, geçen yıl bütçesinin, geçen yıl için muta olması gereken 1973 programının öngördüğü hedeflere ulaşma bakımından gösterdiği geri kalma durumunu 1974 bütçesi için yaratmama arzusu içinde bulunuyorum. Bu arzu içinde yapılabilecek tek şey, önümüzdeki programı esas almak, onun gereğine göre bir bütçe hazırlamaktır. Biz de bu anlayışla davrandık.

Bu anlayışla davranmış olmamız, 1974 programı hakkında hüküm vermek anlamına gelmez. O program değiştirilebilir, değiştirilmeyebilir. Hiç bizi ilgilendirmez; beni ilgilendirmez şu anda. Değiştirilse de değiştirilmese de değiştirilinceye kadar benim yapmam gereken şey, ortada bulunan programın gereğini yapmaktır; onu yapmaya çalışıyorum. Bunu yapmaya çalışıyor olmam, o program hakkında ne Hükümetin ne de şahsen benim bir hüküm vermem anlamını kesinlikle taşımaz, taşımamalıdır; kimse de taşıyor diye düşünmemelidir.

Teşekkür ederim. (Şiddetli alkışlar).

FERİT MELEN (Van) — Sayın Başkan, Personel Kanunu ile ilgili bir sorum vardı, cevaplamalarını rica ederim.

BAŞKAN — Lütfen Sayın Bakan, kısa kısa verin cevaplarınızı da.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Devamla) — Teşekkür ederim.

Personel Kanununun alması gereken şekil hakkındaki düşüncelerimizi önümüzdeki yıl içinde tamamlayıp, uygulamaya koyup koyamayacağımız hakkında düşüncemi soruyor, Sayın Melen.

Şu anda 1974 yılının çalışma programı hakkında kesin bir şey söyleme durumunda değilim. Sadece hedefleri koyuyorum, sadece açıları koyuyorum, sadece anlayışımızı ortaya koyuyorum. Çeşitli konularda bunlar ortaya çıkıyor. Bunların birbiriyle irtibatı ve bir zamanlamaya tabi tutulması süratle gerekecektir; fakat bu zamanlamayı şu anda yapmış değiliz. Sayın Melen de zannediyorum bunu yapmış olmamızı beklemeyecektir şu anda. İfade etmiştim anlayışımızı. O anlayışımızı imkân bulduğumuz ölçü içinde, imkân bulduğumuz anda uygulamaya koymak kararındayız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Karaman, sualinizi sorunuz.

SUPHİ KARAMAN (Tabiî Üye) — Efendim, Hükümet, kendisinden önceki Hükümetin son günlerde çıkardığı bir kararnamenin (ki, Personel Kanunu ile ilgili bir kararnamedir) bir bölümünü yürürlükte muhafaza etti, bir bölü-

münü kaldırdı. Gösterge tablosunun alt rakamlarını 70'ten 110'a çıkaran bölümünü muhafaza etti, buna mukabil birinci derecedeki devlet personeline yan ödemeler bölümünü de iptal etti. Bu çok olumlu bir davranıştır.

Personel Kanununda iş riski, iş güçlüğü ve teminindeki güçlük namları altında bazı personele yan ödeme yapılması öngörülüyordu.

Birinci soru: Halen Devlet Personelinde bu üç isim altındaki yan ödemelerin en çok tutarında alan ilgilinin aldığı miktar nedir? Bunu Sayın Bakan biliyorlar mı? Bir.

İkinci soru : Yine bundan evelki Hükümetin ve daha evvelki Hükümetin yine son günlerinde çıkardığı bir kararname var ki, Sayın Ecevit Hükümeti yayınlamamıştır; 7/6109 numaralı bir kararnamedir. Bu Kararnamede bir kısım Devlet Personeline 2 400 liraya kadar varan yan ödemeler öngörülmüştür. Sayın Bakan, bundan evvelki Hükümetin bu türlü ödemeleri kaldırılırken, bu ikinci bahsettiğim Kararnamenin de farkına varırlarsa acaba o ödemeyi de kaldıracaklar mı?

Bu sorularıma belki hemen cevap veremeyeceklerdir. O takdirde bütçe müzakerelerinin sonunda da cevap verebilirler. Arz ederim.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Devamla) — Efendim, öngörmüş oldukları imkânı kullanmayı tercih ediyorum. Bütçe müzakerelerin sonunda cevaplandırayım.

BAŞKAN — Her ikisini de değil mi efendim?

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Devamla) — Evet.

BAŞKAN — Peki efendim.

Başka soru soran?. Yok.

Buyurunuz Sayın Bakan. (Şiddetli alkışlar).

Son söz Sayın Ömer Ucuzal'ındır. Buyurun.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Üç saate yakın bir zamandan beri müzakeresini yaptığımız Geçici Bütçe kanun tasarısı üzerinde gayet kısa bir - iki noktayı açıklamak üzere huzurunuza geldim. Esasen, huzurunuza gelişimin sebebi, Sayın Maliye Bakanının konuşması sırasında bir - iki noktaya temas etmesi yönünden oluyor.

Değerli arkadaşlarım, hatırlayacağımız gibi bu geçici bütçeye esas teşkil eden 1973 Malî yılı Bütçesinin müzakeresi sırasında, Adalet Partisi Grubu adına biz ,1973 malî yılı Bütçesini de benimsemiş olmadığımızı ifade etmiştik. Şimdi huzurunuza gelen ve üç aylık dönemi kapsayan bu tasarı hakkında da aynı görüşü muhafaza ediyoruz. Bu sebeple benden evvel konuşan arkadaşlarım da tasarı üzerinde fikirlerini beyan ederlerken, tasarının memleketin muhtaç olduğu meseleleri halle yeter kapasitede olmadığını, aksine birtakım yeni kanunî imkânları da ele geçirerek (bazı arkadaşlarımın da temas ettikleri gibi) Anayasaya mugayir olacak şekilde hükümler taşımaktadır.

Şimdi, her Hükümet bütçesini getirirken mutlaka Devletin imkânlarına dayanarak getirecektir. Devletin imkânlarını gayet ciddî şekilde tartarak, tanzim ettiği bütçeyi bir noktada bırakıp, mevcut sıkıntıları halledeceğiz ve bu sıkıntıları halletmek için de halka gidip derdimizi anlatacağız gibi bir esbabı mucibe ile hiçbir Hükümet Meclislerin huzuruna bir bütçe kanunu tasarısı ile gelmemiştir. Bütçe Kanununu getiren hükümetler Devletin imkânı ile mevcut sıkıntıları ayar ederek Meclislerin huzuruna gelirler.

Şimdi, «Mevcut sıkıntıları bu bütçe ile halletme imkânını bulamadığımız takdirde halka gideceğiz» diyen Maliye Bakanının bu sözünden, müsaade buyursunlar kuşkuya düşüyorum. Hani, mevcut sıkıntıları ortadan kaldırmak için halka başvururken, halktan bir şey mi isteyecekler? Geçmiş de tarihimize geçen siyasî bir olay olmuştur, bir vâkıa vardır; «Varlık Vergisi» ismi altında bir vergi tahsil edilmiştir. Yani halka gidip sıkıntıları halkla beraber halletmeyi düşünen Hükümet böyle bir yolu mu açıyor veya bu meseleleri halletmek için halktan ne gibi bir talep de bulunacak?

1973 seçimlerinin arifesinde Cumhuriyet Halk Partisi, cidden hiçbir zaman tahakkuku mümkün olmayan birtakım vaitlerde bulundu. Şimdi bu sözünü yerine getirememe imkânsızlığı karşısında kendisini sıkıntıda hissedip de mi halka gidip yeniden birtakım imkânlar aramanın yolunu kürsülerde dile getirirler, konuşmalarda dile getirirler?

Daha açıkca ifade edeyim; Evsize ev vereceklerini taahhüt ettiler. Şimdi, bu beyanlarını yerine getirme güçlüğü ile karşı karşıya kalarak mı halka gidip, biz bu vaadimizi yerine getiremiyoruz, dünya şartları bunu gerektiriyor diyecekler?

Değerli arkadaşlarım, getirilen tasarıda her maddeye bakarsak üzerinde uzun uzun düşünmek mecburiyetindeyiz. Kaynakların kullanılmasında haklı olarak endişe gösteririz. Bunu kuşku ile karşılarsak iktidar partisinin veya Hükümetin bu tutumumuzu kınamaya hakkı yoktur. Meclislerde muhalefet vardır. Meclislerde muhalefet milleti temsil etmektedir. Bu temsil yetkisini kullanır, fikrini ortaya korsa, bu fikirleri benimsemek mecburiyetindedir, iktidar.

Daha fazla zamanınızı almayacağım. Saygılar sunarım. (Alkışlar).

BAŞKAN — 1974 Yılı Üç Aylık Geçici Bütçenin tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

6. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/58; C. Senatosu : 1/238) (S. Sayısı : 321)

7. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/55; C. Senatosu : 1/236) (S. Sayısı : 322)

8. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/57; C. Senatosu : 1/240) (S. Sayısı : 323)

9. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/59; C. Senatosu : 1/239) (S. Sayısı : 324)

BAŞKAN — Bir-iki tane önerge vardır. Bir tanesi mesaimize dair olup hazırlanmaktadır. Onun okutulmasını en sona bırakıyorum.

Şimdi mevcut olan önergeyi takdim ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

321, 322, 323 ve 324 sıra sayılı kanun tasarıları tabedilip sayın üyelere dağıtılmış bulunmaktadır.

Bu tasarılarla getirilmiş bulunan konuların önemi ve müstaceliyeti dikkate alınarak adı geçen tasarıların gelen kâğıtlara ekten gündeme alınması ile görüşülmekte olan 320 sıra sayılı kanun tasarısından evvel ve gündemde mevcut bütün diğer işlere takdimen görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Karma
Komisyonu Başkanı
Sivas Milletvekili
Ahmet Durakoğlu

BAŞKAN — 321, 322, 323 ve 324 sıra sayılı kanun tasarılarının gelen kâğıtlara ekten gündeme alınmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Görüşülmekte olan geçici bütçe kanun tasarısına ara verilerek bu kanunların müzakeresine takdimen devam olunması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/58; C. Senatosu : 1/238) (S. Sayısı : 321) (1)

BAŞKAN — Raporun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

---

(1) 321 Sıra Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin (900) kod numaralı (hizmet programına dağıtılamayan transferler) programının (05) kod numaralı (Borç ödemeleri) altprogramının (3) ödenek türünde mevcut (004) kod numaralı (Eski yıllar borçları) faaliyetinin (900) kod numaralı (Transferler) harcama kalemine (50 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel gelirler) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine (50 000 000) lira eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanunu Maliye ve Tarım bakanları yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Tasarının tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir, açık oya sunulacaktır.

7. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/55; C. Senatosu : 1/236) (S. Sayısı : 322) (1)

BAŞKAN — Raporun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Raporun okunmasını kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 900 kod numaralı (Hizmet programlarına dağıtılamayan transferler) programının 05 kod numaralı (Borç ödemeleri) alt programının (3) ödenek türünde mevcut 004 kod numaralı (Eski yıllar borçları) faaliyetinin 900 kod numaralı (Transferler) harcama kalemine (426 444 896) liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel gelirler) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine (426 444 896) lira eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

---

(1) 322 Sıra sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu kanunu Maliye ve Bayındırlık bakanları yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyte söz isteyen sayın üye yok.

Tasarının tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir, açık oylarınıza sunulacaktır.

8. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/57; C. Senatosu : 1/240) (S. Sayısı : 323) (1)

BAŞKAN — Raporun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik (1) sayılı ödenek cetvelinde yazılı tertiplerine (295 512) liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — (1) sayılı cetveli okutuyorum.

(1) Sayılı Cetvel
Petrol Dairesi Başkanlığı
(A)

Program		Eklenen
101	Genel Yönetim	295 512

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi okunan cetveliyle birlikte oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Birinci madde ile verilen (295 512) liralık ek ödeneğin ayrıntılı harcama kalemlerine dağıtımı ilişik (2) sayılı uygulama cetvelinde gösterilmiştir.

BAŞKAN — (2) sayılı cetveli okutuyorum.

(2) Sayılı Cetvel
Petrol Dairesi Başkanlığı

101	Genel Yönetim	295 512

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi, okunan 2 sayılı cetveliyle birlikte oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel gelirler) Gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine (295 512) lira eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu Kanunu Maliye ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar bakanları yürütür.

(1) 323 Sıra sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte ve aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Tasarının tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir, açık oya sunulacaktır.

9. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu M. Meclisi : 1/59; C. Senatosu : 1/239) (S. Sayısı : 324) (1)

BAŞKAN — Raporun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye yok?..

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli ilişik (1) sayılı ödenek cetvelinde yazılı tertiplerine (26 754 581) liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — (1) Sayılı cetveli okutuyorum.

(1) Sayılı Cetvel
Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü
(A)

Program		Eklenen
101	Genel Yönetim	110 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
102	Destek hizmetleri	24 594 581
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Türk sporunun idamesi ve geliştirilmesi hizmetleri	2 050 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Maddeyi, okunan (1) sayılı cetvelle birlikte oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Birinci madde ile verilen (26 754 581) liralık ek ödeneğin ayrıntılı harcama kalemlerine dağıtımı ilişik (2) sayılı uyguluma cetvelinde gösterilmiştir.

BAŞKAN — (2) Sayılı cetveli okutuyorum.

(2) Sayılı Cetvel
Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü

101	Genel Yönetim	110 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
102	Destek hizmetleri	24 509 581
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Türk sporunun idamesi ve geliştirilmesi hizmetleri	2 050 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

2 nci maddeyi ekli (2) sayılı cetvelle birlikte oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin 3 kod numaralı (Özel gelirler gelir) türünden (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine (26 754 581) lira eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı?.. Yok

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 324 Sıra sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Madde 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı?.. Yok

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu Kanunu Maliye ve Gençlik ve Spor bakanları yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı?.. Yok

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye var mı?.. Yok.

Tasarının tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oya sunulacaktır.

Bir önerge var, takdim ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

Eldeki tasarının görüşülmesi için oturuma 19,00'da ara verip, 20,00'de açılacak İkinci Oturumda müzakerelere devam olunmasını arz ederim.

C. H. P. Grup
Başkanvekili
Gaziantep
Salih Tanyeri

BAŞKAN — Önergeyi dinlediniz. Önerge, Geçici Bütçe kanunu tasarısının görüşülmesinin bitimine kadar müzakeratın devamını talebediyor. Ancak, bir şartla; saat 19,00'da ara verip, saat 20,00'de tekrar toplanmak üzere.

Bu hususu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci Oturuma saat 20,00'de devam etmek üzere Birleşimin Birinci Oturumunu kapatıyorum.

Kapanma saati : 19,05

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati - 20,00

BAŞKAN — Başkanvekili Necip Mirkelâmoğlu

KÂTİPLER — O. Nuri Caınpolat (Konya), Vahap Güveng (Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye)

BAŞKAN — 32 nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Geçici Bütçe kanun tasarısı üzerindeki müzakerelere geçmeden evvel 321, 322, 323, 324 sıra sayılı kanun tasarılarının açık oylaması için işlem yapacağız. Kutular gezdirilsin.

5. — 1974 malî yılı Genel ve Katma Bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/51; C. Senatosu : 1/234) (S. Sayısı : 320) (Devam)

BAŞKAN — Bundan evvelki oturumda Geçici Bütçe kanun tasarısının tümü üzerinde konuşmalar yapılmış, müzakeresi bitmiş, maddelere geçilmesi oylanmış idi. Şimdi maddeler üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Birinci maddeyi okutuyorum;

1974 malî yılı Genel ve Katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı

Madde 1. — Genel ve katma bütçeli daireler 1 Mart 1974 tarihinden itibaren en geç 31 Mayıs 1974 tarihine kadar geçecek her ay zarfında, 1973 malî yılı (A) işaretli cetvellerine dahil program ve altprogramların (1) ve (3) ödenek türü faaliyetlerine mevdu ödeneklerle, yıl içinde yapılan aktarmalar, verilen ek ve olağanüstü ödenekler de dikkate alınmak suretiyle bulunacak toplam ödeneklerin onikide birini aşamayacak şekilde harcama yapmaya yetkili kılınmıştır. Ancak, bu ödeneklerin sarfında esas tutulacak program, altprogram, faaliyet - proje ve harcama kalemleri sınıflandırması Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

İlişik (1) sayılı cetvelde gösterilen tertiplerden harcama yapılmaz.

Çeşitleri ilişik (2) sayılı cetvelde belirtilen tertiplerden yapılacak harcamalar, 1973 malî yılı ödenekleri ile kayıtlı, fakat onikide bir tahdidinden müstesnadır.

BAŞKAN — (1) ve (2) sayılı cetvelleri okutuyorum.

(1) Sayılı Cetvel

Cumhuriyet Senatosu

900 - 04 - 004 - 900	Cumhuriyetin 50 nci yıldönümü için yapılacak ödemeler.

Millet Meclisi

900 - 04 - 004 - 900	Cumhuriyetin 50 nci yıldönümü için yapılacak ödemeler.

Başbakanlık (Kültür Müsteşarlığı)

900 - 04 - 004 - 900	Dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım. (Türk Kütüphaneciler Derneğine yardım.)

Maliye Bakanlığı

930 - 01 - 014 - 900	Devlet Üretme Çiftliklerine Hazine yardımı.
939 - 09 - 002 - 900	Cumhuriyetin 50 nci yıldönümü için yapılacak ödemeler.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı

111 - 02 - 001 - 900	Ankara Belediyesine çevre sağlığı hizmetleri için yardım.

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü

900 - 05 - 004 - 900	T. C. Ziraat Bankasına eski yıllar borçları.

(2) Sayılı Cetvel

110	Devlet memurları aylıkları
120	Ücretler
130	Kesenekler
140	Sosyal yardımlar
150	Ek çalışma karşılıkları
160	Tazminatlar
190	Diğer personel giderleri
310	Müşavir firma ve kişilere ödemeler
330	Tarifeye bağlı ödemeler
332	Sigorta
335	Mahkeme harçları ve giderleri
339	Diğer tarifeye bağlı ödemeler
350	Kiralar
363	Bina küçük onarımı
391	Nispeti kanunlarla belirtilen ikramiye ve mükâfatlar
496	Fuarların diğer giderleri
840	Uluslararası profesör - uzman - öğrenci ve memur mübadelesi giderleri

900 (Transferler) Harcama kalemiyle belirtilen «Dış ülkelerde Türk kültür varlığını koruma ve tanıtma projesi», «Burslar», «Emekli Sandığına ödemeler», «Üniversite ve okullar muhtaç öğrenciler pansiyonlarının öğrencilerine ilişkin yiyecek, yakacak, harçlık, ilaç, tedavi ve öğrenimlerinin gerektirdiği giderler», «Kamulaştırma ve satınalma», «Fevkalâde sanat istidatlı çocukların eğitim ve öğretimine ilişkin giderler» ile Maliye Bakanlığı bütçesinin 910 «Kurumlara katılma payları ve sermaye teşkilleri», 920 «İktisadî transferler ve yardımlar», 930 «Malî transferler» ve 950 «Borç ödemeleri» programlarında yer alan ödenekler.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 2. — Bütçelerin (2) ödenek türü yatırım projeleri ile ilgili olarak 1974 malî yılından önce yapılmış yatırım ihaleleriyle yapımına emanet usulüyle başlanılmış bulunan işlere ilişkin ödemelere devam olunur.

Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idareler, 1974 yılı programına dâhil yatırımlar konusunda taahhüde girişmeye veya emaneten işe başlamaya ve gerekli harcamaları yapmaya yetkilidir.

Tabiî afetler sonucu hâsıl olan hasarın telâfisi amacıyle yeniden ihale suretiyle veya emaneten girişilecek inşaat ve büyük onarım işleri için gerekli ödemeler yapılabilir.

BAŞKAN — İkinci madde üzerinde verilmiş bir önerge vardır, takdim ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

Devlet harcamalarına yetki veren kanun tasarısının 2 nci maddesinin ikinci paragrafının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Madde 2, paragraf iki: Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idareler, 1974 yılı programına dahil yatırımlarla savunma yatırımları konusunda taahhüde girişmeye veya emaneten işe başlamaya ve gerekli harcamaları yapmaya yetkilidir.»

Çanakkale
İmadettin Elmas

BAŞKAN — Önergenizi açıklayacak mısınız Sayın Elmas?

İMADETTİN ELMAS (Çanakkale) — Gerekçesi okunsun kâfi efendim.

BAŞKAN — Peki efendim, gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe :

Savunma yatırımları;

Turizm, konut, eğitim, sağlık sektörlerine ilişkin yatırım hizmetleriyle,

Savunma yatırımları ve hava meydanları yapımı,

NATO enfrastrüktür yatırımları,

Bina alımları ve kamulaştırma bedelleri,

Taşıt alımları,

Makine ve teçhizat alımları ve büyük onarımları ile,

Silâhlı Kuvvetlerin yeniden teşkilâtlanması, silâh araç ve gereçlerinin yenileştirilmesi; kısaca REMO diye adlandırılan hizmetlerden oluşmaktadır.

Program - Bütçe içinde «2 — Ödenek türü yatırımlar» başlığı altında toplanmış olup, tek merkezden yönetilen, mevsim etkenleri nedeniyle geciktirilmesi halinde, projelerin gerçekleştirilmesinde birçok mahzurların doğacağı hizmetlerdir.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet okunmuş bulunan takrire katılıyorlar mı efendim?..

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET DURAKOĞLU (Sivas Milletvekili) — Katılıyoruz efendim.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet, önergeye katıldıklarını beyan etmişlerdir. Önergeyi dinlediniz.

Maddeyi değişik bu şekliyle oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İLYAS KARAÖZ (Muğla) — Sayın Başkan, önce önergeyi daha sonra maddeyi oylamanız gerekirdi, zannediyorum bir zühul oldu.

BAŞKAN — Farketmiyor, ama bir usul inceliğidir, teşekkür ederim efendim.

3 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — 25 . 6 . 1973 tarihli ve 1755 sayılı Kanunla katma bütçe haline getirilen Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı ile

16 . 5 . 1973 tarihli 1730 sayılı Kanunla müstakil bütçeli kuruluş haline gelen Yargıtay harcamaları için Başbakanlık ve Adalet Bakanlığı 1973 yılı bütçelerinin ilgili tertiplerindeki ödeneklerden, birinci maddede belirtilen hükümler dahilinde harcama yapmaya devam olunur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 4. — 1973 malî yılı Genel ve Katma Bütçe kanunlarının (Genel bütçenin 1, 2, 3, 4, 20, 27/II, 38, 39, 40, 52 ve 70 nci; katma bütçelerin 1 ve 2 nci maddeleri ile bunların yürürlük maddeleri hariç) 1974 malî yılına muzaf olmak üzere uygulanmasına devam olunur.

1973 yılı Bütçe kanunlarında geçen 28.2.1974 ve 1 . 3 . 1974 tarihleri bu kanunun yürürlük süresinin sonuna kadar uzatılmıştır.

Kanun hükmünde kararnamelerin intibak hükümlerinin uygulanması sonunda bulunan yeni derece ve kademelere göre 5 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 3 ve 4; 8 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1 nci maddeleri uyarınca 28 . 2 . 1974 tarihine kadar intibak çizelgelerine müsteniden yapılacak aylık ödemelerine, kadro işlemleri tamamlanıncaya kadar, bu kanunun yürürlük süresince devam olunur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 5. — Yürürlükteki mevzuat gereğince Devlet gelirlerinin (Katma bütçeler gelirleri dahil) yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsiline devam olunur. Tahsilâtın irat kaydedileceği gelir tertipleri Maliye Bakanlığınca belli edilir.

18 . 6 . 1971 tarihinde yapılan zamlar dolayısıyle, yeni fiyatlarla zamdan önceki fiyatlar arasındaki farka göre tekel maddeleri satışından elde edilen hâsılat fazlası Gelir Bütçesinin Özel Gelir ve fonlar tertibine gelir kaydolunur.

Petrolden Devlet hakkı gelir bütçesine gelir kaydolunur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum.

Madde 6. — a) Okullar, sağlık kurumları ve cezaevleri ile diğer genel bütçeli daire ve katma bütçeli idareler bütçelerinde mevcut sağlık hizmetlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin programlarda yer alan (450 - yiyecek ve yem alımları), (495 - Sağlık araç, gereç ve ilâç alımları);

b) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü bütçelerinde bulunan (323 - Taşıma giderleri) (450 - Yiyecek ve yem alımları), (471 - Giyim, kuşam alımları ve giderleri), (474 - Savaş gereçleri ve savaş stokları alımları ve giderleri) ile (495 - Sağlık araç, gereç ve ilâç alımları.)

c) Tarım Bakanlığı Bütçesinde yer alan «Hayvan ıslahı ve hastalıklarıyle savaş» ve «Tarımsal mücadele ve karantinanın geliştirilmesi ve yürütülmesi» programlarında mevcut, (315 - İhale yoluyle yaptırılan tarımsal mücadele işleri), (495 - Sağlık, araç, gereç ve ilâç alımları),

Harcama kalemleri için bütçelerindeki son ödenek toplamının on ikide sekizine kadar taahhüde girişilebilir. (Gerekli görüldüğü takdirde, Maliye Bakanı, bu miktarı artırabilir.)

d) Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesinde bulunan ve her dereceli öğrenim kurumları Beden Eğitimi ve Spor İşleri programında yer alan (212 - Yurt içi geçici görev yolluğu); Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Bütçesinde bulunan Türk sporunun idamesi ve geliştirilmesi hizmetleri programında yer alan (212 - Yurt içi geçici görev yolluğu), (479 - Diğer özel malzeme alımları.)

e) 1974 yılında gerçekleştirilmesinde kanunî zorunluluk bulunan işlerin, birinci maddede belirtilen esaslar dahilinde başlatılmasına Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 7. — Bu kanunun yürürlük süresince 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 ncü maddesi uyarınca, sınıflara ait gösterge tablosunda yer alan gösterge rakamlarının aylık tutarlarına çevrilmesinde (8) kat sayısı uygulanır.

Kurumların yurt dışı kadrolarında görevli Devlet Memurlarının aylıkları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 156 ncı maddesi uyarınca kanunî kesintiler çıktıktan sonra, 1973 malî yılında uygulanmakta olan esaslara göre 1973 malî yılındaki derece ve kademelerin karşılığı bulunan döviz miktarı üzerinden aşağıdaki hussular gözönünde tutularak ödenir.

a) Sürekli görevle yurt dışında bulunan memurların, bulundukları mahalde ellerine geçmesi gereken yabancı para miktarının muhafazası yönünden, Türk Parası ile yabancı paralar arasında vukubulacak değer değişiklikleri ayrıca nazara alınır. Türk Lirası tutarında artış suretiyle meydana gelecek fark, maaş bordrolarında açılacak «Para değeri değişikliğinden doğan fark» başlıklı bir sütunda gösterilir. Bu fark vergiye tabi tutulmaz ve ilgili kurum bütçesine konulacak ödenekle karşılanır.

b) Çocuk zammı, aylık ve ilk dört derece için tespit edilen ek göstergeler dışında, ilgililere her ne ad altında olursa olsun yapılacak ödemeler tutarları yurt dışına transfer edilemez.

c) 31 . 5 . 1973 tarihinde kurumların yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görevli devlet memurlarından, 1589 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin intibak hükümlerine göre, derece ve kademeleri yükselmiş bulunanların 5 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 3 ncü maddesi gereğince, ellerine geçen döviz miktarı sabit tutulmuş olanlara 1 . 3 . 1974 tarihinden itibaren ellerine geçecek döviz miktarı yönünden derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi karşılığı olan döviz miktarları Devlet Memurları Kanununa 8 sayılı Kanun hükmünde kararname ile eklenen ek geçici 51 nci maddenin 3 ncü fıkrası esasları dairesinde Mart 1974 ayından geçerli olmak üzere yükseltilir.

d) Yurt dışı kuruluşlarında 657 sayılı Kanunun 7 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 4 ncü maddesinin (d) bendine göre işçi statüsünde istihdam olunan personelin sigorta primlerinin hesabında 506 sayılı Kanunun 77 nci maddesinde yazılı ödemelerin brüt toplamı yerine, varsa emeklilik müktesebine eşit derece ve kademelerine yoksa 15 nci derecenin birinci kademesine tekabül eden aylık tutarları esas alınır.

BAŞKAN — 7 nci madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye var mı efendim?.. Sayın Yiğit Köker?.. Yok. Başka söz almak isteyen sayın üye?.. Yok.

7 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 8. — 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununa göre intibakı yapılan personele, söz konusu kanunun 5 nci maddesi gereğince kadroları bu kanuna eklenineeye kadar, 1974 malî yılında da aynı kanunun geçici 5 nci maddesi hükümlerine göre aylık ödenmeye devam olunur. Özel kanunlarına göre alınmış bulunan boş kadrolara 1 . 3 . 1974 tarihine kadar atama işlemleri başlayan ve bu kanunun yürürlükte kaldığı süre içinde tamamlanan atamalar da geçerli sayılır.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde verilmiş önergeler var, arz ediyorum efendim.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının Komisyonumuzca değiştirilen 8 nci maddesinin son fıkrası sehven Komisyon sütununda yer almadığı tespit edilmiştir. Aşağıdaki fıkranın 8 nci maddeye son fıkra olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Karma Komisyonu
Başkanı
Ahmet Durakoğlu
Sivas Milletvekili

«Kadroların bu kanuna eklenmesine kadar, özel kanunlarla alınmış kadrolardan intibaklar sırasında boş bulunanların, 1765 sayılı Kanunun 5 nci maddesine göre ilgili makamın isteği ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine 1974 malî yılında da kullanılmasına Bakanlar Kurulunce karar verilebilir. Ancak, 1973 yılı Bütçe Kanununa ekli (L) cetvelinde gösterilenler kullanılamaz.»

BAŞKAN — Bir değişiklik önergesi daha var okutuyorum efendim.

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan «1974 malî yılı Genel ve Katma Bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısının» 8 nci maddesinin 1 nci fıkrasındaki «1 . 3 . 1974 tarihine kadar» ibaresinden sonra «Yapılmış olan atama işlemleri ile» ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Karma Komisyonu
Başkanı
Sivas Milletvekili
Ahmet Durakoğlu

Gerekçe : Maddenin, Bütçe Karma Komisyonunda görüşülmesi sırasında kabul edilmiş şeklinde maddeye ilâve edilmek istenen ibare var idi. Bu maddî hata nedeni ile maddeye girmeyen ibarenin ithali gerekmektedir.

BAŞKAN — Bütçe Karma Komisyonu Başkanı Sayın Ahmet Durakoğlu bu önergeleri ile girmesi gereken; fakat sehven girmeyen birtakım fıkralar bulunduğunu ifade etmektedir.

Gerekçeye ilâveten bir şeyler söyleyecek misiniz Sayın Başkan?

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET DURAKOĞLU (Sivas Milletvekili) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Söylemeyeceksiniz.

İHSAN SABRİ ÇAĞLAYANGİL (Bursa) — Benim de bir teklifim var.

BAŞKAN — Arz edeceğim efendim. Eğer bunlar ilâve edilirse, bir bütün'ük kazanmış oluyor. Tümü üzerinde ayrıca müzakere açacağız.

Evvelâ birinci önergeyi tekrar okutup oylarınıza sunacağım.

(Bütçe Karma Komisyonu Başkanı Ahmet Durakoğlu'nun birinci önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Mevcut maddeye bir fıkra ilâvesi istenmektedir.

FERİD MELEN (Van) — Sayın Başkan, bir şeyi işaret etmek istiyorum.

BAŞKAN — Komisyondan mı?

FERİD MELEN (Van) — Evet.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

FERİD MELEN (Van) — İşaret ettikleri hata, yanışlık matbaada mı olmuştur, yoksa Bütçe Karma Komisyonunun metnine mi girmemiştir?

BAŞKAN — Bütçe Karma Komisyonu Sayın Başkanı, buyurun efendim.

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET DURAKOĞLU (Sivas Milletvekili) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım;

Maddede noksan olan kısım ve iki önerge ile maddeye ilâvesini istediğimiz metin, Komisyonumuzda müzakere ve kabul edilen madde metninde mevcuttur. Önergelerle düzeltmek istediklerimiz madde metnine girdiği takdirde, bu Hükümet tasarısında mevcut olan ve Komisyonumuz tarafından kabul edilmiş olan metni teşkil edecek. Bir'si tamamiyle matbaa hatasıdır. Tasarıda bulunan ikinci fıkra, Komisyonumuzun kabul ettiği metne geçmemiş. Geçen 1 nci fıkrada ise, bir ibare geçmemiş. Biz şimdi tamamiyle dizgi ve baskı hatasından ibaret olan bu kısmı, metin müzakere edilmeden önce, asıl şekli ile müzakere edilsin diye önerge ile düzeltik. Çünkü sayın üyelere dağıtılan tasarı metninde bu maalesef görünmüyor. İşin aslı budur.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

REFET RENDECİ (Samsun) — Sayın Başkan, bir usulü arz etmek istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

REFET RENDECİ (Samsun) — Komisyon diyorki, ben'm metn'm bu idi; ama matbaadan yanlış olarak gelmiş. Bunların takrir olarak oylanıp kabul edilmesine lüzum yok. Komisyon ve Başkanlığın mutabakatı ile metin budur denir. Bir oylamaya giderseniz ilerdeki takrirlerde de tenakuza düşme ihtima'i olur. Arz ederim.

BAŞKAN — Peki efendim. Komisyon asıl metnin şimdi teklif etmiş olduğu ilâve ile bir bütün olduğunu ifade buyuruyorlar. Biz de bunu bu şekilde tespit ediyoruz ve maddeyi o şekilde bir bütün halinde kabul ediyoruz.

İkinci takriri okutuyorum efendim.

(Bütçe Karma Komisyonu Başkanı Ahmet Durakoğlu'nun ikinci önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Bununda aynı mahiyette bir tashih olduğunu ifade buyuruyorsunuz.

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET DURAKOĞLU (Sivas Milletvekili) — Biraz evvel arz ettim, beraberce.

BAŞKAN — Beraberce. Öyle kabul ediyoruz ve o şekilde tashih ediyoruz efendim. Aynı madde üzerinde verilmiş diğer önergeler var okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

1974 malî yılı genel ve katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısının 8 nci maddesinin, şifahen arz edeceğim sebeplerle ve üniversitelerimizi ihtiyaç duydukları öğretim üyelerini atamak imkânından mahrum etmemek maksadıyle aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederim.

Bursa
İhsan Sabri Çağlayangil

MADDE 8 — 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununa göre, intibakı yapılan personele, söz konusu kanunun 5 nci maddesi gereğince kadroları bu kanuna eklenineeye kadar, 1974 mali yılında da aynı Kanunun Geçici 5 nci maddesi hükümlerine ögre aylık ödenmeğe devam olunur.

Özel Kanunlarına göre alınmış bulunan boş kadrolara bu Kanunun yürürlükte kaldığı süre içinde yapılacak atamalar geçerli sayılır.

BAŞKAN — Sayın Çağlayangil, önergenizi açıklamak için buyurun efendim.

İHSAN SABRİ ÇAĞLAYANGİL (Bursa) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; Bu maddenin, Sayın Bütçe Karma Komisyonu Başkanınca tavzihen eklenen ve son şeklini alan biçiminden önce, elimizdeki metinde şöyle bir ibare var. «Özel kanunlarına göre alınmış bulunan boş kadrolara 1 . 3 . 1974 tarihine kadar atama işlemleri başlayan ve bu kanunun yürürlükte kaldığı süre içinde tamamlanan atamalarda geçerli sayılır.»

Yüksek malûmlarıdır ki, Üniversitelerde Profesör, asistan, doçent gibi öğretim üyeliklerine yapılacak atamalar arzu edildiği zaman veya arandığı zaman yapılmıyor. Erbabı ihtisas, bu konuda yetişmiş kimseler müracaat ediyorlar, bazen yurt dışında görev yapmakta iken dönüyorlar ve o zaman böyle bir imkân çıkıyor, üniversiteler kendi usullerince öğretim kadrolarını zenginleştiriyorlar. Halen üniversitelerin elinde birtakım boş kadrolar var. Bu kanun kime imkân veriyor? 1 . 3 . 1974 tarihine kadar müracaat eden ve işlemi başlayan kimseler kanunun yürürlükte bulunduğu süre içinde tayin edebileceklerdir; ama bu müddet geçti mi, ki 6 gün kalmıştır 6 gün sonra herhangi bir üniversiteye bir müracaat vâkı olduğu zaman Sayın Bütçe Karma Komisyonu Başkanının şimdi yaptığı ilâve ile Maliye Bakanlığına gidilecek, muvafakatı alınacak, Heyeti Vekileye gidilecek, yeni bir kadro tedarik edilecek ve atama işlemine ondan sonra girişilecek. Bunlar zaman aldığı gibi, kadro tahsisi veya kadronun hangi üniversiteye veya hangi iş için tahsisinin takdiri de Hükümetin eline geçmiş oluyor.

Bizim teklifimiz şu: Mademki bu kanun geçici bir süre içindir ve mademki bu kanunu asıl kadroları ihtiva eden yeni bir Bütçe Kanunu istilâ edecektir. O halde, sadece 1.3.1974 tarihine kadar müracaat eden ve işlemi başlayanlar değil, bu kanun yürürlükte kaldığı sürece yapılacak müracaatlar da geçerli sayılsın. Üniversiteler bir tayin yapmak imkânına kavuşurlarsa, değerli bir eleman kendilerine müracaat ederse bir takım formalitelerle kadro tedariki ile zaman heder etmeden, belki de talibin arzu veya iştihasını kesretmeden bu tayini yapabilsinler.

Zannediyorum ki, demin Sayın Bütçe Karma Komisyonu Başkanının teklif ettiği imkânla, benimkinin arasında büyük bir fark yok. Onlar böyle bir kadro verilmesini, Maliye Bakanlığının muvafakatine ve Bakanlar Kurulundan karar istihsaline talik etmek istiyorlar. Bize, bugün üniversitelerin elinde bulunan imkânı, bu geçici kanunun yürülükte bulunacağı kısa süre içinde de geçerli sayılmasını teklif ediyoruz. Bu üniversitelere bir imkân kazandıracaktır, rahatlık kazandıracaktır ve bir endişeyi de ortadan kaldıracaktır.

Yüce Senatonun takdirlerine arz ediyorum. Saygılarımı sunarım

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyorlar mı efendim?

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET DURAKOĞLU (Sivas Milletvekili) — Sayın Başkan, Sayın Senatörler, Sayın Çağla-

yangil'in önergesi ile bizim madde metni arasında kendilerinin de izah ettiği gibi bir fark var. O da; biz «Boş kadrolara 1 . 3 . 1974 tarihine kadar yapılmış olan atama işlemleri ile atama işlemleri başlayan ve bu kanunun yürürlükte kaldığı süre içinde tamamlanan atamalar geçerli sayılır.» diyoruz. Bu ilâve, elimizdeki tasarının 5 nci sayfasında da görüleceği üzere, boş kadrolara atanacakların atama işlemlerinin bu kanun yürürlükte kaldığı sürece geçerli sayılmasını teminen bir değişiklikle sağlanmıştır.

Şimdi 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun gereği olarak bu atamalar YÖK'ün emri ile olacak; Ama onun dağıtımı ile olacak. Eğer ellerinde boş kadronun bulunması halinde Sayın Çağlayangil'in ortaya attıkları ihtimal varit ise, bir işlem yapılmasında da fayda bulunabilir. Bizim metin olarak getirdiğimiz tarihle kendilerinin teklif ettikleri tarih arasında üç aylık bir süre için bu kapı açılmış olacak. O bakımdan yetki yönünden, kanunla başka bir kuruluşa veya bir kuruluş içerisinde bir müesseseye verilmiş olan yetkidir. Biz buna Komisyon olarak karışmak istemeyiz; ama kendi metnimiz bakımından da bir mahzur görmeyiz. Bu bakımdan takdiri Genel Kurula bırakmayı Komisyon olarak uygun buluyoruz.

Saygılar sunarım.

İLYAS KARAÖZ (Muğla) — Sayın Başkan, Sayın Komisyon Başkanından bir şey sormak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Karaöz.

İLYAS KARAÖZ (Muğla) — Sayın Başkan, Sayın Durakoğlu konuşması esnasında, meselenin YÖK'ün emrinde olacağını ifade ettiler. Katî olarak bilmiyorum, ama basından öğrendiğime göre YÖK ile ilgili Üniversite Kanununun maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Doğru mudur, yanlış mıdır katî olarak söyleyemeyeceğim. Eğer böyle ise YÖK'ün yetkisi kalmamış oluyor. Arkadaşımın YÖK ile ilgili beyanını düzeltmesi bakımından söylüyorum.

BAŞKAN — Suali takip buyurdunuz. Buyurun Sayın Durakoğlu.

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET DURAKOĞLU (Sivas Milletvekili) — Efendim, bildiğimiz kadarıyla Anayasa Mahkemesi bunu kabul etmemiştir ve kanunî bir Yetkidir. YÖK'ün kullanabileceği imkânlardır. Biz bu kanunla bu yetkiye müdahale durumuna girmek istemediğimiz için sadece durumu arz ediyoruz. Hattızatında 1 . 3 . 1974 tarihine kadar yapılan işlemleri biz bu madde ile geçerli hale getiriyoruz. Bu bakımdan bir mahzur var. Bizim metnin esas tanıdığı ruh bakımından da pek çelişik bir durum ortaya çıkmıyor. Komisyon olarak Genel Kurula bırakmayı daha uygun buluyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Komisyon, değişiklik önergesinin kabul takdirini Senatoya bırakmıştır.

Sayın Hükümet?..

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Biz de Senatonun takdirine bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN — Peki efendim.

Değişiklik önergesini okunan şekliyle oylarınıza arz ediyorum kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde üzerinde söz isteyen var mı efendim? Yok.

Maddeyi değişiklik önergesiyle oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

9 ncu maddeyi okutuyorum.

MADDE 9. — Bu kanuna göre yapılacak harcamalar ile tahsil olunacak gelirler 1974 malî yılı bütçelerine maledilir. Yapılmış bulunan harcamaların tertipleri 1974 malî yılı Bütçe Kanununda değişmiş ise, bu harcamaların yürürlüğe girecek bütçelerin hangi tertiplerine taallûk ettiği Maliye Bakanlığınca tayin olunur.

BAŞKAN — 9 ncu madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye var mı efendim?. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

10 ncu maddeyi okutuyorum.

Madde 10. — 14.1.1970 tarihli ve 1211 sayılı T. C. Merkez Bankası Kanununun 50 nci maddesine göre Hazineye açılacak kısa vadeli avans miktarı 1973 yılı Genel Bütçe ödeneklerinin (ek ödenekler dahil) yüzde on fazlası üzerinden hesaplanır.

1974 malî yılı Bütçe Kanunu çıkıncaya kadar gerçek ve tüzel kişilerin Hazineye yatırmak isteyecekleri paralar karşılığında en çok bir yıl vadeli Hazine Bonoları çıkarmaya ve ayrıca çıkarılacak Hazine Bonolarını T. C. Merkez Bankası vasıtasıyle gerçek ve tüzel kişilere sattırmaya ve gerektiğinde satın almaya ve satış şartlarını tespit etmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Kullanılacak avansın miktarı Maliye Bakanlığı ile T. C. Merkez Bankasınca müştereken tespit olunur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye?..

YİĞİT KÖKER (Ankara) — Sayın Başkan, Hükümete bir sorum var efendim.

BAŞKAN — Buyurun sayın Köker.

YİĞİT KÖKER (Ankara) — Sayın Başkan, 10 günü mütecaviz bir müddetten beri muhtelif gazetelerde Hazine Genel Sekreterliğinin ifadesiyle ilân neşrediliyor. Benim bilebildiğim kadarıyle bu madde ile bu ilânlarla vatandaşlardan toplanılmak istenilen ikrazat meşrulaştırılmak durumuna getirilmek isteniyor. Bu böyle midir, değil midir? Eğer Hazine Genel Sekreterliğinin yapmış olduğu ilânların kanunî müstenidatı varsa, daha önceden hangi kanundur?

Bunları sayın Bakan açıklarlarsa memnun olurum.

BAŞKAN — Buyurun sayın Maliye Bakanı.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Efendim, bu Hazinenin yaptığı istikrazın şartlarında değişikliği öngören bir uygulamadır. Şimdiye kadar biliyorsunuz Hazine istikrazında sabit bir faiz uygulanırdı. Bunun faydaları, sakıncaları üzerinde çeşitli düşünceler ileri sürmek imkânı vardır. Piyasa şartlarına uygun olarak, piyasada gerçekten cari olan şartlar altında Devletin borçlanma yapmasının yararlı mı olacağı, sakıncalı mı olacağı konusunda şu anda kesin bir hüküm vermek imkânı mevcut değildir. Devletin piyasa şartları içinden istikraz yapmış olmasının yararları üzerinde de durmak mümkündür, bunun bazı sakıncaları olabileceğini ileri sürmek de mümkündür.

Şimdi biz bir durumla karşı karşıyayız. Biz Hükümete gelmeden çok önce kararlaştırılmış, çarkları işletilmeye başlamış yürürlükte olan bir mekanizmanın son sayfası şimdi sahneleniyor. Devletin sürekliliği prensibini dikkate alarak, Hükümetin sürekliliği prensibini dikkate alarak bu uygulamayı yarı yolda kesmeyi uygun görmedik. Ayın 23'ünde teklif imkânı sona erecektir. 23'ünden sonra yapılmış olan teklifleri gözden geçirmek ve Hazine menfaatı açısından bir değerlendirme yapmak ve o teklifler karşısında tavır takınmak ve takındığımız tavrın dayanaklarını kamuoyuna aynen ilân etmek imkânını bulabileceğimizi ümit ediyorum. Sayın Köker endişe etmesinler. Ayın 23'ünden sonra bize yöneltilecek olan ihale teklifleri ciddî bir tetkikten geçirildikten sonra, kamuoyuna bu konuda karşı karşıya bulunduğumuz durum açıklanacaktır ve o yoldan bir borçlanma politikasına girmenin sabit faizli borçlanma politikasına nazaran yararlı olup olmadığı ortaya çıkacaktır.

Biliyorsunuz, son zamanlarda bu borçlanma konusunda çeşitli kuruluşların, bankaların ve şirketlerin, halkın elindeki tasarrufu elde etmeleri konusunda hızlı bir gelişme vardır. Devletin bu gelişmenin içinde kendisine düşecek payı almasının mümkün olup olmadığı, yararlı olup olmadığı meselesidir bu aslında ve Devletin piyasadan tıpkı halka açık anonim şirketler gibi, Devletin piyasadan tıpkı bankalar gibi ve diğer bazı şirketler gibi borçlanma yapmasının ne gibi bir sonuç vereceğini hep beraber göreceğiz.

Şunu söyleyeyim; bu uygulama, Birleşik Amerika'da yapılmakta olan bir uygulamadır. Fransa ve diğer çeşitli Batı ülkelerinde yapılmakta olan bir uygulamadır. Bu uygulamanın aslında, sermaye piyasasının teşekkül etmiş olması halinde çok daha yararlı ve başarılı olacağını genellikle söylemek mümkündür.

Aynı şekilde böyle bir uygulamaya girişmenin sermaye piyasası şartlarını Türkiye'de teşekkül ettirme gibi bir etkisinden de söz etmek imkânı vardır. Sermaye piyasası şartları tam teşekkül etmeden bu konuda atılacak adımlar büyük bir fayda sağlamasa dahi, bu konuda bir terbiyevi etkisi belki düşünülebilir. Fakat yine sermaye piyasası şartları teşekkül etmeden Devletin bu konuda bazı adımlar atmasının somut bazı sonuçlar elde etmesi mümkün olmayabilir, çok büyük teklifler gelmesi mümkün olmayabilir. Bu bir denemedir, küçük ölçülü bir denemedir. Bizim dışımızda bizden önce plânlanmış ve yürürlüğe konulmuş bir denemedir. Bu dene-

menin çeşitli yönlerini yakından inceleyeceğiz. Yarın teklif verme müddeti bitiyor. O bittikten sonra bütün teklifler incelenecek. Karşı karşıya olduğumuz durum ne kadar miktarda, yüzde kaç faizle Devlete borç teklif edilmektedir: bu tetkik edilecektir ve bir karar alınacaktır.

Bu arada şunu da söyleyeyim; böyle bir uygulamaya girişilmiş olması kesinlikle Hazinenin kısa vâdeli para ihtiyacından doğmuyor. Böyle bir yola başvurmasak da işlerimizi çok rahat çevirecek durumdayız. Bir mecburiyetin etkisi altında bu yola girmiş değiliz. Bu, aslında uzun vâdeli bir hazırlığın ilk denemesidir. Böyle denemelerin mecburiyet altında olmaksızın yapılmış olmasında fayda vardır. Devletin paraya mecbur olduğu, mahkûm olduğu, kısa vâdeli borç almak mecburiyeti altında bulunduğu dönemlerde böylesine yeni adımlar atmak faydalı değil, sakıncalı olur ve tam tersine sonuçlar yaratır. Bu ihtimali ölçmek, tartmak ve değerlendirmek ihtiyacı var. Böyle bir mecburiyet altında olmadığımız bir dönemde, Hazinenin muhtaç olduğu paraya sahibolduğumuz bir dönemde böyle bir denemeyi yapmanın mümkün olduğu düşünülmüştür. Demin de ifade ettiğim gibi bu bizden önce düşünülmüştür ve biz bu mekanizmanın içinde, son safhasında durumu öğrenmek imkânını bulmuşuzdur. Başlangıçta da böyle idi, şu anda da böyledir. Hazinenin bize teklif edilecek borç paraya ihtiyacı yoktur. «Piyasada, sermaye piyasasında yeni bir geleneği, yeni bir anlayışı acaba başlatabilir miyiz»? diye düşünmüşlerdir, diğer gelişme, sermaye piyasası teşekkül etmiş ileri Batı ülkerinde olduğu gibi bizde de bir denemenin ilk adımı atılmıştır. Arkadaşlarımız kuşkularını koruyabilirler. İki üç gün sonra durum kamuoyuna bütün çıplaklığı ile serilecektir. O zaman daha salim bir değerlendirme imkânını bulacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — soru cevaplandırılmıştır.

YİĞİT KÖKER (Ankara) — Cevaplandırılmadı Sayın Başkan.

BAŞKAN — Tavzihe muhtaç görüyorsunuz. Buyurun efendim.

YİĞİT KÖKER (Ankara) — Ben sayın Bakandan verilen ilânların kanunî müstenidatı olup olmadığını sordum. Çünkü benim bilebildiğim kadarı ile Hazinenin ne şekilde borçlanacağı, ne şekilde istikraz yapılabileceği ancak kanunlarla tespit edilebilir. Gazete ilânları vermek suretiyle vatandaşlar kısa vâdeli bonolar karşısında tahsil edilmesi düşünülen ve biraz önce ifade buyurdukları gibi yarın teklif vermek suretiyle biten muamelenin kanunî müstenidatı var mıdır? Yok ise, bu 9 ncu madde o müstenidatı getirmek için mi tasarıya konulmuştur? Ben bunu soruyorum. Biliyorum, bunun hazırlıkları vardır, dünyanın birçok memleketlerinde tatbik edilmektedir. Yalnız «Evet veya hayır, şu numaralı kanuna göre bu muamele yapılmıştır» densin.

BAŞKAN — Evet, buyurun sayın Bakan.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Efendim gerekçelerini ifade etmek ihtiyacını hissettiğini düşünmüştüm. Özür dilerim, çok daha kısa tatmin edebileceğim anlaşılıyor.

1973 Bütçe Kanunun 61'nci maddesi bunun hukukî dayanağını teşkil ediyor. Meclise sunulmuş ve geri alınmış bulunan 1974 Bütçe kanunu tasarısının 64'ncü maddesinde de aynı hüküm var idi. Dikkat etmişseniz 28 Şubat tarihinden önceki dönem için yapılmıştır; 1973 bütçe dönemi içinde bu uygulamaya girişilmiştir. Kanunî müstenidatı da demin ifade etmiş olduğum gibi Bütçe Kanununun 61 nci maddesidir efendim.

BAŞKAN — Oyunu kullanmamış sayın üye var mı efendim?.. Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz bir tashihe ihtiyaç var?

Burada 61 nci madde demiştim, 38 nci madde. İsterseniz maddeyi de aynen okuyayım, bir yanlış anlaşılma olmasın.

BAŞKAN — Lüzum yok efendim, 38 nci madde.

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Aynı mevzuda benim de bir sorum var.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Zannediyorum bu bonolar için «Asgarî 500 bin lira» bir rakamla zikrediliyor. Bunu da kısaca izah ederler mi? Yani, bizim bildiğimize göre bunun miktarı çok aşağı rakamlarda tutulur ve az çok biraz parası olan bunu alırdı. Aşağı rakamdan başlamayıp da, 500 bin liranın asgarî

bir rakam olarak getirilmesinin esbabı mucibesi nedir?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Efendim, sorunun şu yönünü aydınlatmak isterim; «Böyle bir tercih yapmanın hukukî dayanağı var mıdır, yok mudur?» diye mi sorarlar, yoksa Hükümetin kendisine kanunların tanımış olduğu alan içinde böyle bir tercih yapmanın müstenidatını mı öğrenmek isterler?

BAŞKAN — Niçin Hükümetin talebi 500 bin lira da daha az değil?

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Ve kendi Hükümet anlayışlarına uygun mudur bu rakam?

BAŞKAN — Evet efendim, buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Efendim, bu eski bir uygulamadır; Öyle anlaşılıyor ve miktar takyidi bakımından da yeni bir durum söz konusu değildir. Merkez Bankası ile Hazinenin anlaşmasına dayanarak eskiden beri bu aynı takyid çerçevesinde yürütülmektedir.

BAŞKAN — Sual cevaplandırılmıştır efendim.

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Hükümet anlayışına da uygun mudur?

BAŞKAN — Cevap verecek misiniz Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Efendim, bu konudaki kararın bizden evvel alınmış olduğunu ifade etmiştim.

BAŞKAN — O kadar efendim, o kadar cevap veriyorlar.

Buyurun Sayın Bakan.

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Peki efendim, zorlamıyorum.

BAŞKAN — Madde üzerinde bir değişiklik önergesi vardır, okutuyorum efendim.

Başkanlığa

320 sıra sayılı yetki tasarısının 10 ncu maddesi 1 nci fıkrasının, Anayasamızın 126 ncı maddesine aykırı olması sebebiyle metinden çıkarılmasını arz ederim.

Ankara
Yiğit Köker

BAŞKAN — 10 ncu maddenin birinci fıkrasının belirtilen gerekçe ile çıkarılması istenmektedir. Hükümet katılıyor mu?

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Hayır.

BAŞKAN — Komisyon?

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET DURAKOĞLU (Sivas Milletvekili) — Hayır.

BAŞKAN — Hükümet ve Komisyon önerilen şekilde 1 nci fıkranın maddeden çıkarılmasına katılmamaktadırlar. Önergeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi okunan şekli ile oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 11. — Maliye Bakanı, 14 . 1 . 1970 tarihli ve 1211 sayılı Kanunun 40 ncı maddesi gereğince birikmiş bulunan meblâğın yüzde ellisine kadar olan miktarını, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Yatırım ve Finansman Programlarına göre yapacakları yatırımlarının finansmanı ile işletme kredisi ihtiyaçlarını sağlamak amacı ile, kurulacak özel fona aktarmaya yetkilidir. Devlet Yatırım Bankası nezdinde kurulacak bu fonun ikraz ve istikraz şartları Maliye Bakanı tarafından tespit olunur.

Özel fon Maliye Bakanlığı tarafından idare olunur.

BAŞKAN — 11 nci madde üzerinde söz istemiş sayın üyeler vardır. Sırası ile kendilerine söz veriyorum.

Selâhattin Babüroğlu?.. Yok. Sayın Yiğit Köker?..

YİĞİT KÖKER (Ankara) — Vaz geçtim Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın Azmi Erdoğan?.. Yoklar.

Maddeyi okunan şekli ile oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 12. — 1974 malî yılında daha etkin para kullanılmasını sağlamak amacıyle, 1973 malî yılı Genel ve Katma Bütçeli kuruluşlara ait personel aylıkları tertiplerinde yer alan ödeneklerin (ek ödenekler dahil) yüzde yirmiyedisi nispetini geçmemek üzere ve üçer aylık dev-

reler sonu itibariyle T. C. Emekli Sandığına avans ödemeleri yapmaya, açılan avansları devreler itibariyle tahakkuk edecek Sandık gelirleriyle mahsup ettirmeye, bu amaçla T. C. Emekli Sandığı, kurumlar ve saymanlıklar nezdinde yapılacak işlemleri tespit ve uygulamaya Maliye Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN — 12 nci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi okunan şekli ile oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 13. — Maliye Bakanı, bütün saymanlıkların çeşitli nedenlerle Hazine hesapları dışında kalan mamelek ve emanetler de dahil olmak üzere her çeşit paralarını Hazine hesaplarına ithal ettirmeye, bu hesaplara tasarruf etmeye ve bu amaçla gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun tarif ettiği bir saymanın idare ve sorumluluğunda olmayan kamu fonları hakkında da bu hüküm uygulanır.

BAŞKAN — 13 ncü madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 13 ncü madde kabul edilmiştir.

Madde 14. — 1973 yılı Bütçe Kanununun 52 nci maddesi gereğince Maliye Bakanlığı tarafından İller Bankasına verilmiş bulunan avansların Mahallî İdarelerin Emlâk Vergisi paylarından tahsil edilemeyen bakiyelerinin, 1974 malî yılı Bütçe Kanunu çıkıncaya kadar, avanstan faydalanan Mahallî İdareler Emlâk Vergisi paylarından kesilmesine devam olunur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye?... Yok.

Maddeyi okunan şekliyle oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 15. — a) 9 . 3 . 1972 tarihli ve 1571 sayılı bâzı tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hâsılatın T. C. Merkez Bankasında Açılacak bir Deprem Fonu Hesabında toplanmasına dair Kanunun 1 nci maddesi,

b) 6831 sayılı Orman Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna ek madde ile bir geçici madde eklenmesine dair 20 . 6 . 1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunun ek 3 ncü maddesinin (A) fıkrasının (d) bendi ile ek 4 ncü maddesi ve aynı kanunun 3 ncü maddesi ile eklenen 6831 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi,

c) 28 . 4 . 1972 gün ve 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun geçici 5 nci maddesi,

d) 23 . 2 . 1963 tarihli ve 196 sayılı Dış Seyahat Harcamaları Vergisi Kanunu.

e) 5 . 4 . 1973 tarihli ve 1702 sayılı Petrol Reformu Kanununun 8 nci maddesinin (b) fıkrası,

Bu kanunun yürürlük süresince uygulanmaz.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye?... Yok. Madde üzerinde (e) fıkrasından sonra bir (f) fıkrası eklenmesi konusunda önerge var. Önergeyi, takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

1974 malî yılı Genel ve Katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısının 15 nci maddesine aşağıdaki (f) fıkrasının eklenmesine müsaadeleriniz saygı ile arz olunur.

22 . 2 . 1974

C. Senatosu A. P. Grup Başkanvekili
Manisa Senatörü
Oral Karaosmanoğlu

Teklif

(f) 5434 sayılı Kanunun 14 ncü maddesinin (e) fıkrası.

Gerekçe

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu.

Katsayı :

(Madde 154. — Genel bütçede, her yıl bu kanuna tabi kurumların sınıf tüzüklerinde tespit edilmiş gösterge rakamları ile belirtilen aylıkların eylemli ödeme rakamlarına çevrilmesi için bir tek katsayısı uygulanır.

Bu katsayı memleketin ekonomik gelişmesi, genel geçim şartları ve Devletin malî imkânları gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit olunur.

Katsayı değişimi aylıklarda artış veya eksiliş sayılmaz.) denilmekte olup, bu madde amaç ve kapsamı itibariyle her yıl Bütçe kanunları

ile uygulanması tespit edilecek tek katsayısının bilhassa genel geçim şartları muvacehesinde değişimin, aylıklarda artış veya eksiliş sayılmayacağını sarahaten belirtmiştir.

657 sayılı Kanunun 1327 sayılı Kanunla 154 ncü maddenin son fıkrasına bir cümle ilâve edilerek, «Katsayısı değişimi, Emekli Kanununun hükümleri dışında, aylıklarda artış veya eksiliş sayılmaz.» Denilmekle bir değişiklik getirilmiş gibi görülmekte ise de, bu değişiklik emeklilik mevzuatı yönünden bir artış olmayacağını katiyetle ifade etmektedir.

Nitekim 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı Kanunun 55 nci maddesi ile değişiklik 154 ncü maddesinin gerekçesinde de aynen:

(Katsayısının nasıl uygulanacağına ilişkin madde hükmünde «Bu kanuna tâbi kurumların sınıf tüzüklerinde tespit edilmiş gösterge rakamları ile belirtilen aylıkların eylemli ödeme rakamlarına çevrilmesi» ibaresi yerine, «sınıflara ait gösterge tablosunda yer alan gösterge rakamlarının, aylık tutarlara çevrilmesi» ibaresi getirilmiş ve Emekli Sandığı Kanunu hükümleri maddenin, «Katsayı değişiminin aylık ve ücretlerde artış ve eksiliş sayılmayacağı» hükmünün dışında bırakılmıştır. Buna göre katsayı artışı dolayısiyle aylık tutarlardaki artış ve eksilişler Emekli Kanunu hükümlerinin uygulanmasında dikkate alınacak ve kesenek ve karşılıklar yeni tutarlar üzerinden hesaplanacaktır. Ancak, katsayı değişimi nedeniyle maaşlarda meydana gelecek artış memurların terfii şeklinde kabul edilmeyeceğinden artış farklarının 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 14 ncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca artış farkı ve karşılıkları kesintisine tabi tutulmayacağı aşikârdır.

Tasarı ile maddeye getirilen başka bir yenilik de katsayının her yıl bütçe kanunlarında gösterilmesi zorunluluğudur. Böylece madde hükmünde katsayı tespiti için gözönünde tutulması gerekeceği öngörülen hususların bütçe çalışmaları sırasında incelenmesi ve bütçe olanaklariyle birlikte tartışılması en doğru yol olarak düşürülmüş, ayrıca katsayının her yıl yeniden gözden geçirilmesi zorunluluğu getirilmiştir.)

Bu gerekçeye uygun olarak düzenlenen 154 ncü madde Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunda hiçbir değişikliğe tâbi tutulmadan kabul edilmiş ve kanunlaşmış olduğundan gerekçeye uyularak katsayısının yükselmesi neticesinde aylıklarda meydana gelen ayarlamadan artış farkı kesilmemesi ve karşılığının da Devletten verilmemesi gerekir.

Bu itibarla içinde bulunduğumuz yıl 8 katsayısı uygulanacak ve Devlet memurlarının aylıkları geçim şartlarına göre Devletin ekonomik ve malî durumu da gözönünde bulundurularak ayarlanmış olacaktır. Karınca kararınca 7 katsayısından 8 katsayısına yükseliş ve artış deyimlerini kullanmıyorum. Çünkü vazı kanunun 154 ncü maddesi katsayısı değişimini aylıklarda artış veya eksiliş saymamıştır. Bu hüküm söz konusu 657 sayılı Kanunun 154 ncü maddesinin esas gayesini ifade etmektedir.

Sonradan 1327 sayılı Kanunla değişikliğe uğradığı sanılan madde aslında gayesinden hiçbir kayıp veya ilâve getirmemiştir. İlâve edilen «Emekli Kanunu hükümleri dışında» deyimi ile bir artış getirmemiş olup keseneklerin kesilmesinde katsayısı çarpımı bulunacak aylık üzerinden kesilmesi gereken % 8 ve % 14 kesenekler için artış veya eksiliş olacağını düzenlemiştir.

Bu katsayısı değişimi 5434 sayılı Kanunun 14 ncü maddesinin «c» fıkrasında aynen; emekliliğe esas aylık veya ücretleri yükselme suretiyle artanların ilk aya ait artış farkları, denildiğine göre burada ne terfi yoluyle ve ne de 154 ncü maddenin öngördüğü katsayısı değişimi dolayısiyle bir artış mevzuunu getirmiş değildir. 154 ncü madde ruhu ile, tüm anlamı ile artış veya eksiliş sayılmayacağını alenen ilân etmektedir. Şayet T. C. Emekli Sandığının geliri düşüncesiyle memurdan kanunla verilmiş hakkını alma cihetine gidilmek isteniyorsa, 154 ncü madde yeniden tedvir edilerek amaç ve kapsamı değiştirilerek uygulanması gerekir.

BAŞKAN — Sayın Karaosmanoğlu, maddeye bir fıkra eklenmesini istiyorsunuz. Önergenizi açıklıyacak mısınız?

ORAL KARAOSMANOĞLU (Manisa) — Hayır efendim, gerekçesinde açıklaması var.

BAŞKAN — Gerekçesi okundu.

Sayın Hükümet, önergeye katılıyor mu?

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Efendim, katılmak imkânı bulamıyoruz. İlk okuyuşta çeşitli sakıncalar kendisini gösteriyor. Bunlardan bir tanesi bir erteleme hükmü şeklinde bu maddenin oraya sevkedilmiş olması. Erteleme hükmünün yaratabileceği sakıncalar dikkate alınırsa, muhalefet etmek için sebep çıkar. Çünkü, bu bütçe yürürlüğe girdikten ve yürürlükten kalktıktan sonra bu hüküm tekrar avdet edecektir. Şimdi ertelenmiş olan hüküm avdet edecektir. Avdet ettiği zaman geçmişe şâmil uygulamalara da tekrar dönmek, onları da yeniden tanzim etmek ihtiyacı ortaya çıkacaktır, o bakımdan bir sakınca taşıyabilir. Bunun yanısıra burada elde edilmek istenen amacın dışındaki uygulamalarda da maaş artışlarından Emekli Sandığının ilk maaşı alması gibi bir uygulamayı da engelleyebilecek nitelikte olduğunu seziyoruz. Terfiden dolayı maaş artışlarının ilk aya aidolan kısmının Emekli Sandığına gitmesine de engel olabilecek bir nitelikte olduğu kendisini gösteriyor. Bu bakımdan burada arzu edilen amaca hizmet etme niteliğini göremiyoruz ve bu bakımdan katılmak imkânını bulamıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz.

Komisyon katılıyor mu, efendim?

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI AHMET DURAKOĞLU (Sivas Milletvekili) Aynı gerekçeyle katılmıyoruz, efendim.

BAŞKAN — Aynı gerekçeyle katılmıyorsunuz.

Komisyon ve Hükümet, bir fıkra ilâvesi teklifine katılmıyorlar. Önergeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir, efendim.

Maddeyi okunan şekliyle oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde, kabul edilmiştir, efendim.

Madde 16. — «1973 Malî yılı Bütçe Kanununun ders görev ücreti ile ilgili 31 nci maddesi bu kanunun yürürlük süresince aşağıdaki şekilde uygulanır.

Madde 31. — I - 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 176 ncı maddesi 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun değişik 150 nci maddesi uyarınca eğitim ve öğretim kurumları ile okul ve kurslarda ek ders okutan öğretmen, öğretim üyeleri veya diğer personele saat başına ek ders ücreti, aşağıdaki miktarlar üzerinden ödenir :

	Ders görev ücreti (TL.) Gündüz	Gece
a) Genel ve meslekî yüksek okullarda:		
Öğretim görevlisi öğretmen ve doktoralı asistan	40	60
Doçent	60	80
Profesör	80	100
b) Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda :		
1. Endüstriyel atelye ve endüstriyel teorik dersler: Öğretim görevlisi, öğretmen	60	80
Doçent	80	100
Profesör	100	120
2. Bu okullarda yukarıda belirtilen dersler dışında ders okutanlara (a) bendindeki ücretler ödenir.		
c) Orta dereceli okul ve kurslarda ders görevi verilenler (Millî Güvenlik öğretmenleri dahil)	15	20
d) Kurumların elemanlarının yetiştirilmesi ile ilgili meslekî okul, kurs ve hizmet içi eğitimlerde :		
1. Aslî görevi öğretmenlik olmayan kurum personeline	30	35
2. Kurum dışında sağlanan ve öğretmen niteliğini ihraz etmemiş bulunan personel ile uhdesinde resmî görev bulunmayan kişilere	40	45
3. Aslî görevi öğretmenlik olanlarla öğretmenlik niteliğini haiz bulunanlar ve Millî Güvenlik derslerine giren subaylara	25	30
4. (a) Fıkrasındaki personele	(a) fıkrasında belirtilen miktar.	

e) Kadrosu lise ve dengi okullarda olup gece öğretimi yapan yüksek okullarda ders okutan öğretmenlere (a) fıkrasında belirtilen ücretler ödenir.

II - 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 14 ncü maddesi gereğince üniversiteler, akademiler ve 1472 sayılı Kanunla Üniversite ve akademilere bağlanmış olan yüksek okullarda fiilen ek ders okutan öğretim üye ve yardımcılarına saat başı ek ders ücreti aşağıdaki miktarlar üzerinden ödenir:

	Ders saat ücreti (T. L.)
Profesör	125
Doçent	100
Öğretim Görevlisi	75
Okutman ve Asistan	60
Araştırma görevlisi, çevirici, uzman	50

Aynı il merkezi dâhilinde bulunan fakülte, yüksek okul ve akademilerde (1472 sayılı Kanunla üniversite ve akademilere bağlanmış olan yüksek okullar hariç) üniversite öğretim üye ve yardımcılarının verecekleri ücretli ders saati sayısı haftada 4 saati geçemez.

Bu ders ücretleri, öğretim kurumunun bulunduğu yere ikametgâhları veya daimî görev yerlerinden herhangi biri 300 Km. veya daha aşağı uzaklıkta olan öğretim üye ve yardımcılarına % 50, 301 Km. ve daha fazla uzaklıkta olan öğretim üye ve yardımcılarına ise % 100 zamlı ödenir.

Öğretim üye ve yardımcılarına sınav dönemlerinde, her sınav dönemi için sınav döneminde imtihanı yapılan dersin bir önceki tam ders yapılan ayda okutabilecekleri ders saati sayısı kadar ücret ödenir.

III - 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarihli ve 1323 sayılı Kanunla ilâve edilen ek 4 ncü madde gereğince harp okulları, sınıf okulları, harp aka-

demileri ve Gülhane Askerî Tıp Akademisinde ders görevi verilen;

a) Üniversitelerin sivil öğretim üyeleri ile öğretim görevlilerine,

b) Profesör ve doçent unvanını kazanmış veya öğretim üyeliği niteliği Üniversite Senatosunda kabul edilmiş bulunan Askerî personeldon, aslî öğretim üyesi olmayanlara, saat başına görev ücreti, öğretim görevlisi için 60 lira, doçent için 80 lira, profesör için 100 lira üzerinden ödenir.

BAŞKAN — 16 ncı madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye var mı?..

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Hükümete bir soru sormak istiyorum, Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun, efendim.

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Bu ders ücretleri için yapılan dağılımda yüksek öğretim kesiminde bulunan öğretmenlerle asıl mesleği öğretmen olmayanlara verilen ücretlerle ortaöğretimdeki öğretmenlere bundan önce ödenen ders ücretlerine göre yüzde elli bir artış vardır. Halbuki bir kısımlarına yüzde yüz bir artış yapılmıştır. Bunun, Hükümetçe nedenleri var mı? Varsa nelerdir? Bunları öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Deniz Baykal, Maliye Bakanı; buyurun efendim.

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Efendim, personel bulma konusunda karşılaşılan güçlüklerin böyle bir artışı icabettirdiği Millî Eğitim Bakanlığının mütalâası olarak ifade edildi. Bu liste, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından tanzim edilip takdim edilmiştir ve gerekçe olarak da, ihtiyaç duyulan dersleri vermek için, ihtiyaç duyulan personeli temin edebilmek için böyle bir ödemenin gerekli olduğu ifade edilmiştir. Bu bakımdan bu liste tasarımıza girmiştir, efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

SAİT MEHMETOĞLU (Mardin) — Sayın Başkan, bir önergemiz vardı.

BAŞKAN — Arz edeceğim efendim.

Başka söz almak isteyen sayın üye?.. Yok.

Sayın üyeler; madde üzerinde bir değişiklik önergesi vardır, bu değişiklik önergesi gider artırıcı mahiyette olması hasebiyle Anayasamızın ve İçtüzüğümüzün belirli maddelerine aykırı bir nitelik taşımaktadır; bu bakımdan oya arz etmiyorum. (C. H. P. sıralarından «Bravo» sesleri)

Maddeyi okunan şekliyle oylarınıza sunuyorum. 16 ncı maddeyi kabul buyuranlar işaret etsinler... Kabul etmeyenler... 16 ncı madde kabul edilmiştir.

Madde 17. — Bu kanun 1 Mart 1974 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 17 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17 nci madde kabul edilmiştir.

Madde 18. — Bu kanunun,

a) Kendi meclisleriyle ilgili hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi başkanları,

b) Cumhurbaşkanlığı, Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları,

c) Diğer hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN —18 nci madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanunun maddeleri üzerindeki müzakeresi bitmiştir.

Kanunun tümü üzerinde söz almak isteyen sayın üye var mı Bir aleyhte, bir lehte söz vereceğim efendim... Yok. Olmadığına göre tasarı açık oylarınıza sunulmuştur. efendim.

Daha evvel açık oylarınıza sunulmuş olan kanun tasarılarının oy sayım meticeleri gelmiştir; arz ediyorum.

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının oylamasına 120 sayın üye iştirak etmiş; 118 kabul, 2 ret oyla tasarı kanunlaşmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının oylanmasına 120 sayın üye iştirak etmiş; 118 kabul, 2 ret oyla tasarı kanunlaşmıştır.

Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının oylamasına 118 sayın üye iştirak etmiş; 117 kabul, 1 ret oyla tasarı kanunlaşmıştır.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının oylamasına 119 sayın üye iştirak etmiş; 118 kabul, 1 ret oyla tasarı kanunlaşmıştır.

Hepsinin hayırlı olmasını dilerim.

Sayın üyelerin oylarını kullanmalarını rica ediyorum efendim....

Oyunu kullanmayan sayın üye var mı efendim?... Yok. Oy verme işlemi bitmiştir...

Sayın üyeler; 1974 malî yılı genel ve katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısının Senatomuzda açık oya sunulması sonucunu arz ediyorum 104 kabul oy, 6 ret oy, 1 çekimser oyla yeterli çoğunlukla tasarı Cumhuriyet Senatosundan geçmiştir.

Uygulamasının Milletimiz için, memleketimiz için mutlu sonuçlar vermesini dilerim. Sayın Maliye Bakanı bir şey söyleyecek misiniz?

MALİYE BAKANI DENİZ BAYKAL (Antalya Milletvekili) — Sayın Başkan, sayın üyeler;

Yüce Senatomuz bu tip konularda nadir görülen bir süratle çok seviyeli bir tartışma ile geçici bütçe tasarımızı kabul etmiştir. Bunu, Anayasamızın yüce Senatomuza lâyık gördüğü yerin bir gereği olarak karşılıyorum, bunu Senatomuzun yıllardan beri teessüs etmiş geleneğinin bir uzantısı olarak görüyorum ve böyle bir kanunu Senatoda bu kadar süratle konuşup neticeye bağlamak imkânını bize bahşettiğiniz için sizlere teşekkür etmek istiyorum.

Geçici bütçe tasarımız ülkemize ve halkımıza yararlı olsun. Hepinize teşekkürler ederim. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Teşekkür ederim sayın Maliye Bakanı.

IV. — BAŞKANLIK DİVANIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

3. — A.P. ve C.H.P. Grup Başkanlıklarının, ek ödenek ve aktarma kanun tasarılarını görüşmek üzere Genel Kurulun 23 . 2 . 1974 Cumartesi günü saat 10,00'da toplanılmasına dair önergesi. (4/164)

BAŞKAN — Bir önerge var takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Ek ödenek ve aktarma kanun tasarılarını müzakere etmek üzere 23.2.1974 tarihinde yarın saat 10.00'da toplanmasını ve bunu müteakip 5 Mart 1974'e kadar toplantılara ara verilmesini arz ve teklif ederiz.

A.P. Grup Başkanvekili	C.H.P. Grup Başkanvekili
Manisa	İstanbul
Oral Karaosmanoğlu	Fikret Gündoğan

BAŞKAN — Değerli senatörler, önerge iki hususu ihtiva etmektedir. Birinci kısmında, yarın saat 10.00'da toplanılması önerilmektedir. Sadece bu kısmını oylayacağım. İkinci kısmı olan 5 Mart 1974'e kadar toplantılara ara verilmesi hususunu yarınki Birleşimin sonunda teklif edilecek bir önerge ile Cumhuriyet Senatosunun takdirine terk etmek mecburiyetindeyim.

Şimdi, önergeyi bu arz ettiğim şekliyle oylarınıza takdim ediyorum, bu günkü gündemle. Kabul edenler.. Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Yarın saat 10.00'da toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 21.35

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLAR

1. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner'in, Siirt'te kurulacak tesislere dair, soru önergesi ve Başbakan Bülent Ecevit'in, yazılı cevabı. (7/187)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi saygılarımla rica ederim.

14 . 1 . 1974

Süreyya Öner
Siirt Senatörü

Soru :

Siirt'te yayınlanan mahallî gazetelerde bazı kaynaklara atfen 1973 yılında projeleri hazırlanmış birtakım yatırımların 1974 uygulama programına alınmış olduğu haberleri yer almaktadır.

Bu cümleden olarak Siirt'te :

A) Bir Meyan kökü Fabrikası,

B) Yün yapağı İplik ve Dokuma Fabrikası,

C) Süt Mamülleri Fabrikası,

D) Yem Fabrikası,

Tesislerinin kurulacağı kamu oyuna yansıtılmış bulunmaktadır.

Buna göre :

1. — Yukarda anılan tesislerin etütleri yapılmış mıdır? Yapılmış ise hangileri projeye bağlanmıştır.

2. — Her birisinin proje tutarı ne kadardır?

3. — Bunlardan hangileri 1974 uygulama programına dahil edilmiştir? Programa alınmış ise fiilen işe ne zaman başlanacaktır?

Bu hususların detaylı bir şekilde bildirilmesini rica ederim.

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 77 - 310/1250

21 . 2 . 1974

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Kanunlar Müdürlüğü :

İlgi : 21 . 1 . 1974 tarihli ve 2342 - 1779 - 7/187 sayılı yazımız.

Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner'in, Siirt'te kurulacak tesislere dair yazılı soru önergesinin cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Saygıyla arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

C. Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner'in Siirt'te kurulacak tesislere dair yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Devlet Plânlama Teşkilâtından alınan bilgilere göre, Siirt ili 1974 yılı İmalât Sanayii Yatırımları ile ilgili çalışmalar :

1. — Meyan Kökü Ürünleri tesisi konusunda bir yapılabilirlik araştırması 1973 Yatırım Programı ile Sümerbank Genel Müdürlüğüne görev olarak verilmiş, ancak bu tesisin mahallî tasarruflarla gerçekleştirilmesi olanaklarının ortaya çıkması ve bu amaçla mahallî bir müteşebbis grubunun teşekkülü üzerine, söz konusu tesisin yapılabilirlik araştırması Devlet Plânlama Teşkilâtı tarafından öncelikle ele alınmıştır. Araştırma 1973 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Mahallî müteşebbislerin bu projeyi gerçekleştirme yönündeki çabaları desteklenecektir.

2. — Yöreler itibariyle yün ipliği ve yünlü dokuma konusundaki yatırım fırsatlarını or-

taya çıkarabilmek amacıyle 1973 yılı Yatırım Programı ile «Yünlü Sanayiini Geliştirme ve Tiftik Değerlendirme Projesi» kabul edilmiş ve ilgili kamu kuruluşuna bu konuda görev verilmiştir. Siirt ilini de kapsayan bu çalışma yılı içerisinde tamamlanamamıştır. 1974 yılı Yatırım Programı ile devam edilecek bu araştırma sonuçlarına göre, uygun görülen yörelerde yeni yatırımlara 1975 yılı Yatırım Programı ile başlanacaktır.

3. — Süt ve mamülleri tesisi 1974 Yatırım Programı ile gerçekleştirilme durumundadır. Projenin toplam yatırım tutarı 13 500 000 Tl. olup 1.0 milyon Tl. 1974 yılı ödeneği olarak tahsis edilmiştir.

4. — Yem Fabrikası 1974 yılı Yatırım Programında yer almaktadır. Projenin toplam yatırım tutarı 9.0 milyon Tl. ve 1974 yılı ödeneği ise 2,4 milyon Tl. dır.

Bülent Ecevit
Başbakan

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu (S. S. : 316)

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı :	184
Oy verenler :	96
Kabul edenler :	89
Reddedenler :	7
Çekinserler :	—
Oya katılmayanlar :	86
Açık üyelikler :	2

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Suphi Gürsoytrak
Suphi Karaman
Fahri Özdilek
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat

AĞRI
Kasım Küfrevî

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun
İskender Cenap Ege

BALIKESİR
Raif Eriş
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca
Ali Kemal Turgut

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HATAY
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ayhan Peker

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Orhan Kor
Necip Mirkelâmoğlu

KARS
Yusuf Ziya Ayrım

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KONYA
Sedat Çumralı
Fevzi Halıcı

MALATYA
Nurettin Akyurt

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
İlyas Karaöz

MUŞ
İsmail İlhan

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil

VAN
Ferid Melen

ZONGULDAK
Mehmet Ali Pestilci

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Sıdıkâhattin Babüroğlu
Nihat Erim
Vahap Güvenç
Sabahattin Özbek
Tayfur Sökmen
Naim Talû

(Reddedenler)

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu

ANKARA
Yiğit Köker

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

KÜTAHYA
Osman Albayrak

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Sait Naci Ergin
Faruk Gürler

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete (B.)
Mukadder Öztekin (İ.)
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

ANKARA
Turgut Cebe
Turhan Kapanlı
Mahmut Vural

AYDIN
Halil Goral

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu

BOLU
Alâeddin Yılmaztürk

BURSA
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu (B.)
Azmi Erdoğan

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

GİRESUN
İhsan Topaloğlu

HAKKÂRİ
Naci Cidal (İ.)

HATAY
Mustafa Deliveli

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
M. Tekin Arıburun (Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz

İZMİR
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı

KARS
Sırrı Atalay
Muzaffer Şamiloğlu

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fakih Özlen
Mehmet Yarışlı

KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük
Hilmi Soydan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
Haldun Menteşeoğlu

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Kudret Bayhan
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Selâhattin Acar
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

SAMSUN
Fevzi Geveci

SİNOP
Nâzım İnönbeyli

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ö. Lûtfi Hocaoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan (İ. Â)
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Fethi Çelikbaş
Hayri Dener
Özer Derbil
Mehmet İzmen
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1
Tunceli	1
Yekûn	2

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi bütçesinin «T cetveli» nde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifine verilen oyların sonucu (S. S. : 317)

(Bütçe Karma Komisyonunun teklifin reddine dair raporu kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 97
Kabul edenler : 89
Reddedenler : 8
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 85
Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Suphi Gürsoytrak
Suphi Karaman
Fahri Özdilek
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat

AĞRI
Kasım Küfrevî

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun
İskender Cenap Ege

BALIKESİR
Raif Eriş
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca
Ali Kemal Turgut

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HATAY
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ayhan Peker

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Orhan Kor
Necip Mirkelâmoğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KONYA
Sedat Çumralı
Fevzi Halıcı

KÜTAHYA
Osman Albayrak

MALATYA
Nurettin Akyurt

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil

VAN
Ferid Melen

ZONGULDAK
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Selâhattin Babüroğlu
Nihat Erim
Vahap Güvenç
Sabahattin Özbek
Tayfur Sökmen
Naim Talû

(Reddedenler)

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu

ANKARA
Yiğit Köker

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

KARS
Yusuf Ziya Ayrım

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Sait Naci Ergin
Faruk Gürler

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete (B.)
Mukadder Öztekin (İ.)
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

ANKARA
Turgut Cebe
Turhan Kapanlı
Mahmut Vural

AYDIN
Halil Goral

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu

BOLU
Alâeddin Yılmaztürk

BURSA
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu (B.)
Azmi Erdoğan

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

GİRESUN
İhsan Topaloğlu

HAKKÂRİ
Naci Cidal (İ.)

HATAY
Mustafa Deliveli

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
M. Tekin Arıburun (Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz

İZMİR
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı

KARS
Sırrı Atalay
Muzaffer Şamiloğlu

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük
Hilmi Soydan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Kudret Bayhan
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Selâhattin Acar
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

SAMSUN
Fevzi Geveci

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ö. Lûtfi Hocaoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan (İ. Â)

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Fethi Çelikbaş
Hayri Dener
Özer Derbil
Mehmet İzmen
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1
Tunceli	1
Yekûn	2

28 . 2 . 1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifine verilen oyların sonucu (S. S. : 318)

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı :	184
Oy verenler :	96
Kabul edenler :	84
Reddedenler :	12
Çekinserler :	—
Oya katılmayanlar :	86
Açık üyelikler :	2

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Suphi Gürsoytrak
Suphi Karaman
Fahri Özdilek
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun

BALIKESİR
Raif Eriş
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarlıcalı

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca
Ali Kemal Turgut

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HATAY
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ayhan Peker

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Orhan Kor
Necip Mirkelâmoğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KONYA
Sedat Çumralı
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen

MALATYA
Nurettin Akyurt

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu

MUĞLA
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil

VAN
Ferid Melen

ZONGULDAK
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Nihat Erim
Vahap Güvenç
Sabahattin Özbek
Tayfur Sökmen
Naim Talû
Bahriye Üçok

[Reddedenler]

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Yiğit Köker

AYDIN
İskender Cenap Ege

BOLU
Turgut Yaşar Güleç
ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

KARS
Yusuf Ziya Ayrım
KIRKLARELİ
Ali Alkan

KÜTAHYA
Osman Albayrak
UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Sait Naci Ergin
Faruk Gürler

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Mucip Atakli
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete (B.)
Mukadder Öztekin (İ.)
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

ANKARA
Turgut Cebe
Turhan Kapanlı
Mahmut Vural

ANTALYA
Şerafettin Paker

AYDIN
Halil Goral

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul
BOLU
Alâeddin Yılmaztürk
BURSA
Cahit Ortaç
Saffet Ural
ÇANKIRI
Gürhan Titrek
ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk
DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu (B.)
Azmi Erdoğan
EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli
ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı
ERZİNCAN
Niyazi Ünsal
GİRESUN
İhsan Topaloğlu
HAKKÂRİ
Naci Cidal (İ.)
HATAY
Mustafa Deliveli
İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Tekin Arıburun (Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz

İZMİR
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
KARS
Sırrı Atalay
Muzaffer Şamiloğlu
KIRŞEHİR
Halil Özmen
KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu
KONYA
Osman Nuri Canpolat
Mehmet Varışlı
KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu
MALATYA
Hamdi Özer
MANİSA
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan
KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük
Hilmi Soydan
MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Sait Mehmetoğlu
MUĞLA
İlyas Karaöz
NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun
NİĞDE
Kudret Bayhan
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Selâhattin Acar
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal
SAMSUN
Fevzi Geveci
SİNOP
Nâzım İnebeyli
SİVAS
Hüseyin Öztürk
TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan
TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ö. Lûtfi Hocaoğlu
Reşat Zaloğlu
URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral
YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar
ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan (İ. Â)

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Fethi Çelikbaş
Hayri Dener
Özer Derbil
Mehmet İzmen
Halil Tunç

[Açık üyelikler]

Ankara	1
Tunceli	1
Yekûn	2

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu (S. S. : 319)

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	184
Oy verenler	96
Kabul edenler	87
Reddedenler	9
Çekinserler	—
Oya katılmayanlar	86
Açık üyelikler	2

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Suphi Gürsoytrak
Suphi Karaman
Fahri Özdilek
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat

AĞRI
Kasım Küfrevî

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun
İskender Cenap Ege

BALIKESİR
Raif Eriş
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarıcalı

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca
Ali Kemal Turgut

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HATAY
Kemal Kılıçoğlu

İSPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ayhan Peker

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Orhan Kor
Necip Mirkelâmoğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KONYA
Sedat Çumralı
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen

MALATYA
Nurettin Akyurt

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu

MUĞLA
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil

VAN
Ferid Melen

ZONGULDAK
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Nihat Erim
Vahap Güvenç
Tayfur Sökmen
Naim Talû
Bahriye Üçok

(Reddedenler)

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu

ANKARA
Yiğit Köker

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

KARS
Yusuf Ziya Ayrım

KÜTAHYA
Osman Albayrak

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Sait Naci Ergin
Faruk Gürler
Sabahattin Özbek

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Mucip Atalı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete (B.)
Mukadder Öztekin (İ.)
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

ANKARA
Turgut Cebe
Turhan Kapanlı
Mahmut Vural

ANTALYA
Şerafettin Paker

AYDIN
Halil Goral

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BOLU
Alâeddin Yılmaztürk

BURSA
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu (B.)
Azmi Erdoğan

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

GİRESUN
İhsan Topaloğlu

HAKKÂRİ
Naci Cidal (İ.)

HATAY
Mustafa Deliveli

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
M. Tekin Arıburun (Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz

İZMİR
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı

KARS
Sırrı Atalay
Muzaffer Şamiloğlu

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük
Hilmi Soydan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
İlyas Karaöz

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Kudret Bayhan
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Selâhattin Acar
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

SAMSUN
Fevzi Geveci

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TRABZON
Ali Şa'kir Ağanoğlu
Ö. Lûtfi Hocaoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan (İ. Â)

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Fethi Çelikbaş
Hayri Dener
Özer Derbil
Mehmet İzmen
Halil Tunç

[Açık üyelikler]

Ankara	1
Tunceli	1
Yekûn	2

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu (S. S. : 321)

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 120
Kabul edenler : 118
Reddedenler : 2
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 62
Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Mehmet Özgüneş
M. Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mehmet Ünaldı

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Raif Eriş
Nejat Sarıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas
İsmail Kutluk

ÇORUM
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ
Salim Hazerdağlı

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KARS
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Sedat Çumralı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
Haldun Menteşeoğlu

ORDU
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Fevzi Geveci
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil

TRABZON
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci

Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Faruk Gürler
Halil Tunç

[Reddedenler]

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Suphi Gürsoytrak (İ. Â)
Selâhattin Özgür
Cevdet Sunay

ADANA
Mukadder Öztekin (İ.)
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turgut Cebe
Turhan Kapanlı
Mahmut Vural

ANTALYA
Reşat Oğuz

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Cemalettin İnkaya

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk

BURSA
Cahit Ortaç

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
M. Tekin Arıburun (Başkan)
Ayhan Peker
Ahmet Vefa Poyraz

İZMİR
Nazif Çağatay
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Nurettin Akyurt

MUĞLA
İlyas Karaöz

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Kudret Bayhan
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Selâhattin Acar
Bekir Sıtkı Baykal

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

YOZGAT
E. Süleyman Ergin

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Hayri Dener
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Vahap Güvenç
Mehmet İzmen
Sabahattin Özbek
Tayfur Sökmen
Naim Talû
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1
Tunceli	1
Yekûn	2

Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu (S. S. : 322)

(Kabul Edilmiştir.)

Üye sayısı	: 184
Oy verenler	: 120
Kabul edenler	: 118
Reddedenler	: 2
Çekinserler	: —
Oya katılmayanlar	: 62
Açık üyelikler	: 2

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Mehmet Özgüneş
M. Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
M. Yılmaz Mete
Mehmet Ünaldı

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Raif Eriş
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas
İsmail Kutluk

ÇORUM
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ
Salim Hazerdağlı

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KARS
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Sedat Çumralı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
Haldun Menteşeoğlu

ORDU
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Fevzi Geveci
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİNOP
Nâzım İnebeyli
SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal
Hüseyin Öztürk
TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
Cemal Tarlan
TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil
TRABZON
Reşat Zaloğlu
URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral
VAN
Ferid Melen
YOZGAT
Veli Uyar
ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Faruk Gürler
Halil Tunç

[Reddedenler]

BURSA
Cahit Ortaç
UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Suphi Gürsoytrak
(İ. Â.)
Selâhattin Özgür
Cevdet Sunay
ADANA
Mukadder Öztekin
ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı
AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak
AMASYA
Macit Zeren
ANKARA
Turgut Cebe
Turhan Kapanlı
Mahmut Vural
ANTALYA
Reşat Oğuz
BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Cemalettin İnkaya
BİTLİS
Kâmuran İnan
BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk
ÇANKIRI
Gürhan Titrek
ÇORUM
M. Şevket Özçetin
DENİZLİ
Ali Kemal Turgut
EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli
ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen
Ömer Ucuzal
GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar
GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu
ISPARTA
Mustafa Gülcügil
İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Tekin Arıburun
(Başkan)
Ayhan Peker
Ahmet Vefa Poyraz
İZMİR
Nazif Çağatay
Necip Mirkelâmoğlu
(Bşk. V.)
KARS
Sırrı Atalay
KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu
MALATYA
Nurettin Akyurt
KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük
MUĞLA
İlyas Karaöz
MUŞ
İsmail İlhan
NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun
NİĞDE
Kudret Bayhan
Hüseyin Avni Göktürk
ORDU
Selâhattin Acar
Bekir Sıtkı Baykal
TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ö. Lûtfi Hocaoğlu
YOZGAT
E. Süleyman Ergin

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Hayri Dener
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Vahap Güvenç
Mehmet İzmen
Sabahattin Özbek
Tayfur Sökmen
Naim Talû
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1
Tunceli	1
Yekûn	2

Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu (S. S. : 323)

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 118
Kabul edenler : 117
Reddedenler : 1
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 64
Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
M. Şükran Özkaya
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
M. Yılmaz Mete
Mehmet Ünaldı

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Raif Eriş
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas
İsmail Kutluk

ÇORUM
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ
Salim Hazerdağlı

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KARS
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Sedat Çumralı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

ORDU
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Fevzi Geveci
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk

Kâzım Kangal
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil

TRABZON
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Faruk Gürler
Halil Tunç

[Reddeden]

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Suphi Gürsoytrak (İ. Â)
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat

ADANA
Mukadder Öztekin (İ.)

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turgut Cebe
Mahmut Vural

ANTALYA
Reşat Oğuz

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Cemalettin İnkaya

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk

BURSA
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

GİRESUN
İhsan Topaloğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Tekin Arıburun (Başkan)
Ayhan Peker
Ahmet Vefa Poyraz

İZMİR
Nazif Çağatay
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Nurettin Akyurt

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Kudret Bayhan
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Selâhattin Acar
Bekir Sıtkı Baykal

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

YOZGAT
E. Süleyman Ergin

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Hayri Dener
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Vahap Güvenç
Mehmet İzmen
Sabahattin Özbek
Tayfur Sökmen
Naim Talû
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1
Tunceli	1
Yekûn	2

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu (S. S. : 324)

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 119
Kabul edenler : 118
Reddedenler : 1
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 63
Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
M. Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
M. Yılmaz Mete
Mehmet Ünaldı

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Raif Eriş
Nejat Sarıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas
İsmail Kutluk

ÇORUM
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ
Salim Hazerdağlı

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KARS
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Sedat Çumralı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

ORDU
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Fevzi Geveci
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİNOP
Nâzım İnebeyli
SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal
Hüseyin Öztürk
TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
Cemal Tarlan
TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil
TRABZON
Reşat Zaloğlu
URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral
VAN
Ferid Melen
YOZGAT
Veli Uyar
ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Faruk Gürler
Halil Tunç

[Reddeden]

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Suphi Gürsoytrak (İ. Â)
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür
Cevdet Sunay
ADANA
Mukadder Öztekin (İ.)
ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı
AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak
AMASYA
Macit Zeren
ANKARA
Turgut Cebe
Mahmut Vural
ANTALYA
Reşat Oğuz
BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Cemalettin İnkaya
BİTLİS
Kâmran İnan
BOLU
Turgut Yaşar Güleç
Alâeddin Yılmaztürk
BURSA
Cahit Ortaç
Saffet Ural
ÇANKIRI
Gürhan Titrek
ÇORUM
M. Şevket Özçetin
DENİZLİ
Ali Kemal Turgut
EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli
ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen
Ömer Ucuzal
GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar
GİRESUN
İhsan Topaloğlu
ISPARTA
Mustafa Gülcügil
İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Tekin Arıburun
(Başkan)
Ayhan Peker
Ahmet Vefa Poyraz
İZMİR
Nazif Çağatay
Necip Mirkelâmoğlu
(Bşk. V.)
KARS
Sırrı Atalay
KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu
MALATYA
Nurettin Akyurt
KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük
MUŞ
İsmail İlhan
NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun
NİĞDE
Kudret Bayhan
Hüseyin Avni Göktürk
ORDU
Selâhattin Acar
Bekir Sıtkı Baykal
TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ö. Lûtfi Hocaoğlu
YOZGAT
E. Süleyman Ergin

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Hayri Dener
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Vahap Güvenç
Mehmet İzmen
Sabahattin Özbek
Tayfur Sökmen
Naim Talû
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1
Tunceli	1
Yekûn	2

1974 malî yılı Genel ve Katma Bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısına verilen oyların sonucu (S. S. : 320)

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 111
Kabul edenler : 104
Reddedenler : 6
Çekinserler : 1
Oya katılmayanlar : 71
Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Mehmet Özgüneş
M. Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
M. Yılmaz Mete
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AFYON KARAHİSAR
Ahmet Karayiğit

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turhan Kapanlı

ANTALYA
Reşat Oğuz

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Raif Eriş
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas
İsmail Kutluk

ÇORUM
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ
Salim Hazerdağlı

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Hilmi Nalbantoğlu

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

HAKKÂRİ
Naci Cidal

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

İÇEL
Lûtfi Bilgen

İSTANBUL
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz
Ayhan Peker

KARS
Sırrı Atalay
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Sedat Çumralı
Mehmet Varışlı

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

ORDU
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Fevzi Geveci
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Kâzım Kangal
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil

URFA
İbrahim Halil Balkıs

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Özer Derbil

Faruk Gürler
Vahap Güvenç
Halil Tunç

[Reddedenler]

ANKARA
Yiğit Köker

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar

Orhan Kor

KIRKLARELİ
Ali Alkan

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

[Çekinser]

BOLU
Alâeddin Yılmaztürk

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Selâhattin Özgür
Cevdet Sunay

ADANA
Mukadder Öztekin (İ.)

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turgut Cebe
Mahmut Vural
İsmail Yetiş

ANTALYA
Şerafettin Paker

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez

BURSA
Cahit Ortaç

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ERZURUM
Sakıp Hatunoğlu

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Talip Özdolay

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
M. Tekin Arıburun (Başkan)
Mehmet Feyyat
Ahmet Vefa Poyraz

İZMİR
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)

KARS
Yusuf Ziya Ayrım

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Nurettin Akyurt

MANİSA
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Kudret Bayhan
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Selâhattin Acar
Bekir Sıtkı Baykal

SAKARYA
Osman Salihoğlu

SİVAS
Nurettin Ertürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ö. Lûtfi Hocaoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan

Selâhattin Babüroğlu
Fethi Çelikbaş
Hayri Dener
Sait Naci Ergin
Nihat Erim

Mehmet İzmen
Sabahattin Özbek
Tayfur Sökmen
Naim Talû
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1
Tunceli	1
Yekûn	2

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

32 NCİ BİRLEŞİM

22 . 2 . 1974 Cuma

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Komisyonlarda açık bulunan üyeliklere seçim.

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. —Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil'in, Ankara İmar Limited Şirketine dair Senato araştırması isteyen önergesi (10/2)

2. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Sosyal Sigortalar Kurumunun içine bulunduğu duruma dair Senato araştırması isteyen önergesi (10/3)

3. — Tevfik Fikret Lisesi hakkında kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu (10/46) (Dağıtma tarihi : 27.9.1972)

4. — Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ile Uçak Servisi Anonim Ortaklığının durumuna dair Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu ve ek raporu (10/33) (Dağıtma tarihi : 3 . 3 . 1973)

5. — Cumhuriyet Senatosu Giresun Üyesi İhsan Topaloğlu ile İstanbul Üyesi Fikret Gündoğan'ın, yurumuzdaki enerji darlığının nedenleri ve çözüm yolları konusunda Senato Araştırması isteyen önergeleri (10/6)

6. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, mason localarına dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/7)

7. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Kızılay alt geçidi ve çarşı yapımı inşaatına dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/9)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

Toplantı : 13

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 316

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/45; C. Senatosu : 1/232)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 1723/352

17 . 1 . 1974

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurullunca 15 . 1 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyle arz ederim.

Naim Talû
Başbakan

GEREKÇE

1. Bilindiği gibi, 31 . 7 . 1970 gün ve 1327 sayılı Kanunun 93 ncü maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aylık ödemeleri ile ilgili hükümlerinin 1 . 3 . 1970 tarihinden geçerli olmak üzere Genel Kadro Kanununun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden ay başından itibaren uygulanacağı hükme bağlanmış; 1 . 3 . 1970 tarihi ile Genel Kadro Kanununun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden ay başına kadar geçen süre için, aynı maddedeki esaslara göre hesaplanacak eski ve yeni aylıklar arasındaki farkın Bakanlar Kurulunca belirtilecek süre içinde ve tespit edilecek usule göre Devlet Memurlarına ödenmesi kabul edilmiştir.

2. 31 . 7 . 1970 gün ve 1322 sayılı Genel Kadro Kanununun 1 . 11 . 1970 günü yürürlüğe girmesiyle, Devlet Memurlarına ödenmesi gerekli eski ve yeni aylıklar arasındaki farkın taallûk ettiği devre 1 . 3 . 1970 - 30 . 11 . 1970 tarihleri arasındaki 9 aylık süre olarak belirlenmiş bulunmaktadır. Ancak, Devlet Memurları Kanununun malî hükümlerinin yürürlüğe girmesinin bütçeye getirdiği yeni malî külfetler ve genel ekonomik durum gözönünde tutularak, 9 aylık farkların hemen ödenmesi mümkün olmamış, bunların müteakıp yıllarda ve bütçe olanaklarının elverdiği ölçüde ödenmesi kararlaştırılmıştır.

3. Bu arada ülkemizde yer yer vukubulan tabiî âfetler nedeniyle, âfet bölgelerinde görevli memurların büyük maddî zararlarla karşılaştığı görülmüş ve 9 aylık farkların toptan ödenmesi suretiyle âfetlerden zarar gören memurların ıstıraplarının hafifletilmesi yoluna gidilmiştir. Bu amaçla çıkarılan 7 . 9 . 1971 tarih ve 7/3084 sayılı, 6 . 4 . 1972 tarih ve 7/4213 sayılı, 2 . 8 . 1972 tarih ve 7/4815 sayılı, 19 . 8 . 1972 tarih ve 7/4944 sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarıyle Bur-

dur, Bingöl ve Gediz'de vukubulan depremler ile Sakarya'da meydana gelen selden zarar gören kamu personeline 9 aylık farkları toptan ödenmiştir. Ayrıca, 30 . 5 . 1973 tarih ve 7/6480 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 . 3 . 1970 tarihinden sonra deprem, sel ve yangın gibi âfetlerden münferiden zarar gören kamu personeline; 24 . 9 . 1973 tarih ve 7/7164 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de 1966 yılında Muş'ta meydana gelen depremden zarar gören kamu personeline 9 aylık farkların toptan ödenmesi kararlaştırılmış ve gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

4. Yukarıda belirtilen istisnalar dışında 9 aylık maaş farklarının ilgililerine ödenmemiş olmasının kamu personelinde bâzı huzursuzlukların doğmasına oyl açtığı müşahede edildiğinden ve Devletin uzun süre personeline borçlu kalamayacağı da gözönüne alınarak; 1973 malî yılında söz konusu farkların ödenmesine başlanması kararlaştırılmıştır.

Bu amaçla, ilk olarak 23 . 3 . 1973 tarihli ve 7/6107 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyle, 31 . 11 . 1970 tarihinde işgal ettikleri kadrolar 1 - 4 ncü dereceler arasında bulunan memurlara 9 aylık maaş farklarından doğan alacaklarının 1/9'u, bunlar dışında kalanlara ise 1/8'i oranında avans verilmesi yoluna gidilmiştir. Bilâhara, 3 . 9 . 1973 tarihli ve 7/7078 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile de söz konusu maaş farklarına mahsuben memurlara Ekim/1973 ayında 1 500 lira, Kasım/1973 ayında ise 500 lira tutarında avans verilmiş bulunmaktadır.

5. — Genel ve katma bütçeli kuruluşlarda görevli Devlet memurlarına ödenmesi gereken 9 aylık maaş farklarının brüt tutarı (5 442 000 000) lira olarak hesaplanmıştır. Bu miktarın (242) milyon liralık kısmının gerekçenin 3 ncü bölümünde belirtilen kararnameler gereğince ödenmiş ve bütçeleştirilmiş olduğu tahmin edilmektedir. Bakıye (5) milyar (200) milyon lira ise dokuz aylık maaş farklarının tamamının bütçeleştirilmesi için gerekli ödenek miktarını ifade etmektedir.

Ancak, söz konusu miktar brüt tahakkuk tahminini göstermektedir. Bu miktarın % 60'ını teşkil eden (3) milyar (120) milyon liranın bütçe gelirleri şeklinde tekrar Hazineye döneceği; (300) milyon lirasının ise MEYAK ve OYAK kesintisi olarak ayrılacağı tahmin edilmektedir. Bu bakımdan, memurlara nakden tediyesi gereken miktar (2) milyar lira civarında olup, bu meblâğın % 70'i gerekçenin 4 ncü bölümünde belirtilmiş bulunan kararnameler gereğince avans olarak istihkak sahiplerine tediye edilmiş bulunmaktadır.

Bu durumda, istenmekte olan (5) milyar (200) milyon liralık ödenek Devlet açısından yeni bir gider kalemini değil, zaten % 70'i istihkak sahiplerine ödenmiş bir kalemin bütçeleştirilmesi suretiyle Devlet muhasebesi ve bütçe tekniği gereklerinin yerine getirilmesini amaç edinmektedir.

6. — Ancak, söz konusu tasarının kanunlaşmasının gecikmesi ve 9 aylık maaş farklarının bütçeleştirilmesinin 1973 malî yılı içinde tamamlanamaması halinde, 1974 malî yılı içinde yeniden ek ödenek istenmesi yoluna gidilmemesi için; 1973 yılı Bütçe Kanununun 69 ncu maddesine eklenmesi teklif edilen bir hüküm ile, bu amaç için alınan ödeneğin bu konudaki işlemler 1974 malî yılının ilk altı ayı içinde tamamlanmak şartıyle ertesi yıla devredilmesi imkânı sağlanmak istenmiştir.

Söz konusu ödeneğin gerektirdiği giderler 1973 malî yılı Bütçesinin gelir fazlası ile, yetmediği takdirde Hazine imkânları ile karşılanacaktır.

Bütçe Karma Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Bütçe Karma Komisyonu *19 . 2 . 1974*
Esas No: 1/45
Karar No: 2

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı, Maliye Bakanı ve Bakanlık temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü.

Gerek gerekçede belirtilen, gerekse Maliye Bakanının verdiği bilgiler muvacehesinde tasarı; bi-

rinci maddesiyle istenilen (5 200 000 000) liralık olağanüstü ödeneğin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı Kanunla değişik hükümlerine göre ödenmesi gereken 1 . 3 . 1970 ile 31 . 11 . 1970 tarihleri arasındaki dokuz aylık maaş farklarından 1973 yılı içinde ödenen miktarların bütçe tekniğine uygun şekilde bütçeleştirilmesi, 1973 yılı Bütçe Kanununun 69 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi ve bu fıkra ile yapılacak işlemin 1974 malî yılının ilk altı ayı içinde bitirilmesini öngürdüğü anlaşılmıştır.

Yapılan görüşmelerden tasarının yerinde olduğu anlaşılmış ancak, 2 nci maddenin son fıkrasındaki altı aylık sürenin bütçe hesaplarında birliği sağlamak amacıyle mahsup süresi olan (4) aya indirilmesi hakkındaki verilen önerge ile değiştirilerek,

Birinci, üçüncü ve dördüncü maddeler ise aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Sivas	Manisa	Adıyaman	Eskişehir
A. Durakoğlu	*D. Barutçuoğlu*	*A. Ünsal*	*A. A. Köksal*
Adana	Ağrı	Artvin	Aydın
S. Kılıç	*C. Erhan*	*T. Altunkaya*	*M. Ş. Koç*
Çanakkale	Denizli	Edirne	Elâzığ
O. O. Çaneri	*H. Oral*	*İ. Ertem*	*H. Buz*
Elâzığ	Erzurum	Gaziantep	Giresun
R. Küçükel	*R. Danışman*	*Y. Öztürkmen*	*İ. E. Kılıçoğlu*
Giresun	Gümüşhane	İçel	İstanbul
O. Yılmaz	*T. Yücel*	*L. Bilgen*	*M. Tüzün*
İzmir	İzmir	İzmir	Kars
Y. Ergenekon	*C. Karagözoğlu*	*A. K. Önder*	*M. Şamiloğlu*
Kayseri	Kayseri	Kocaeli	Konya
C. Cebeci	*H. Nakiboğlu*	*L. Tokoğlu*	*Ö. Ölçmen*
Konya	Kütahya	Malatya	Malatya
F. Özlen	*A. M. Ablum*	*M. Delikaya*	*H. Gökçe*
Manisa	Mardin	Muş	Ordu
H. Okçu	M. A. Arıkan	*İ. İlhan*	*L. Taranoğlu*
	İmzada bulunamadı		
Rize	Sivas	Tekirdağ	Tokat
T. Doğan	*K. Kangal*	*Y. Alpaslan*	*H. Abbas*
İmzada bulunamadı			
Trabzon	Uşak	Yozgat	Yozgat
A. Ş. Ağanoğlu	Söz hakkım mahfuzdur	*S. E. Ergin*	*V. Uyar*
	M. F. Atayurt		

HÜKÜMET TASARISI	BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli Cetvelde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı	*1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı*
MADDE 1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının (930) kod numaralı (Malî Transferler) programının (09) kod numaralı (Diğer Malî Transferler) altprogramının (3) ödenek türünde yeniden açılan (002) kod numaralı (1327 sayılı Kanunun 93 ncü maddesi gereğince Devlet memurlarına ödenecek 9 aylık maaş farkları karşılığı) harcama kalemine (5 200 000 000) liralık olağanüstü ödenek verilmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — 1973 yılı Bütçe Kanununun 69 ncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.	MADDE 2. — 1973 yılı Bütçe Kanununun 69 ncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
«Maliye Bakanlığı bütçesinin (930) kod numaralı Malî Transferler programının (09) kod numaralı diğer Malî Transferler altprogramının (3) ödenek türünde yeniden açılan (002) kod numaralı faaliyette mevcut ödenekten genel bütçeli dairelerin ve giderlerini tamamen kendi gelirleri ile karşılayanlar hariç katma bütçeli idarelerin hizmet programlarında yer alan veya yeniden açılacak «Diğer eski yıllar borçları» faaliyetine, yılı bütçesinde karşılığı bulunsun veya bulunmasın 9 aylık maaş farklarının ödenmesi amacıyle aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.	«Maliye Bakanlığı Bütçesinin (930) kod numaralı Malî Transferler programının (09) kod numaralı diğer malî transferler altprogramının (3) ödenek türünde yeniden açılan (002) kod numaralı faaliyette mevcut ödenekten genel bütçeli dairelerin ve giderlerini tamamen kendi gelirleri ile karşılayanlar hariç katma bütçeli idarelerin hizmet programlarında yer alan veya yeniden açılacak «Diğer eski yıllar borçları» faaliyetine, yılı bütçesinde karşılığı bulunsun veya bulunmasın 9 aylık maaş farklarının ödenmesi amacıyle aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.
9 aylık maaş farklarının bütçeleştirilmesi ile ilgili işlemlerin 1973 malî yılı içinde tamamlanamaması halinde yukarıda belirtilen tertipteki ve genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idarelerin bütçelerinde yer alan (008) kod numaralı «Diğer geçen yıllar borçları» faaliyetlerinde yer alan ödenek bakiyelerini ertesi yıl bütçesine devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir. 9 aylık maaş farklarının bütçeleştirilmesi ile ilgili işlemler 1974 malî yılının ilk altı ayı içinde bitirilir.»	9 aylık maaş farklarının bütçeleştirilmesi ile ilgili işlemlerin 1973 malî yılı içinde tamamlanamaması halinde yukarda belirtilen tertipteki ve genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idarelerin bütçelerinde yer alan (008) kod numaralı «Diğer geçen yıllar borçları» faaliyetlerinde yer alan ödenek bakıyelerini ertesi yıl bütçesine devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir. 9 aylık maaş farklarının bütçeleştirilmesi ile ilgili işlemler 1974 malî yılının ilk dört ayı içinde bitirilir.»
MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümet Tasarısı

MADDE 4. — Bu Kanunu Maliye Bakanı yürütür.

15 . 1 . 1974

Devlet Bakanı	
Başbakan	Başbakan Yardımcısı
N. Talû	*N. Erkmen*
Devlet Bakanı	
Başbakan Yardımcısı	Devlet Bakanı
K. Satır	*İ. H. Tekinel*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
İ. Öztrak	*H. Mumcuoğlu*
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
İ. Sancar	*M. Öztekin*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
Ü. H. Bayülken	*S. T. Müftüoğlu*
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
O. Dengiz	*N. Ok*
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
A. Türkel	*V. Tanır*
Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
F. Çelikbaş	*A. N. Tuna*
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
S. Özbek	*A. N. Erdem*
Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
N. Bayar	*K. Demir*
Turizm ve Tan. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı
A. İ. Kırımlı	*M. N. Oktay*
Köy İşleri Bakanı	Orman Bakanı
O. Kürümoğlu	*İ. Bingöl*

Gençlik ve Spor Bakanı
C. Coşkun

Bütçe Karma Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 13

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 317

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi Bütçesinin «T - Cetveli» nde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 2/75; C. Senatosu : 2/69)

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi 1973 yılı Bütçesinin «T - Cetveli» nde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi gerekçesiyle birlikte takdim edilmiştir.

Gereğine müsaadelerinizi arz ederiz.

İdare Âmiri	İdare Âmiri	İdare Âmiri
Rize Milletvekili	Gümüşhane Milletvekili	Van Milletvekili
Sami Kumbasar	*Mustafa Karaman*	*Muslihittin Görentaş*

GEREKÇE

Millet Meclisi hizmetlerinde kullanılan taşıtlar ihtiyacı karşılamadığından ve bir kısmının da miadı dolmuş bulunduğundan, Millet Meclisi şehir içi hizmetlerini görmek üzere 5 adet kaptıkaçtı alınması uygun görülmüş; mezkûr taşıtların bedelleri 1973 yılı Millet Meclisi bütçesinde derpiş edilmişti.

Ancak; yapılan araştırmalar neticesinde Station - Wagonların gerek kullanış gerekse istiap haddi bakımından kaptıkaçtılara nazaran daha avantajlı olduğu kanaatine varılmış olduğundan; Millet Meclisi 1973 yılı bütçesinin «T - Cetveli» nde gösterilen 5 adet kaptıkaçtı yerine 5 adet Station - Wagon alınmasının uygun olacağı görüşüne varılmıştır.

MİLLET MECLİSİ İDARE ÂMİRLERİNİN TEKLİFİ

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi Bütçesinin «T - Cetveli» nde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisi 1973 yılı Bütçesine bağlı «T - Cetveli» ndeki taşıtlar kaldırılmış yerine ilişik cetveldeki taşıtlar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Millet Meclisi Başkanı yürütür.

Adet	Taşıtın Cinsi	Nerede kullanılacağı
5	Station - Vagon	Şehir içi hizmet için
1	Pick - Up 4×2	Şehir içi hizmet için

Bütçe Karma Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No: 2/75
Karar No: 4

19 . 4 . 1974

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Tetkiki hususî Komisyonumuza havale buyurulan Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı Millet Meclisi Bütçesinin «T - Cetveli» nde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi Millet Meclisi İdare Âmirinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü.

Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, Millet Meclisi 1973 yılı Bütçesinin «T - işaretli cetveline konulmuş olan taşıtların, 1973 yılı bütçe görüşmelerinin komisyonlardaki müzakereleri sırasında enine boyuna tartışılarak asgari ölçüler içinde ve tasarruf fikrine uygun olarak tespit edildiği ancak bugüne kadar taşıtların alınmaması yanında bu defa cinslerinde de değişiklik yapılarak taşıtların alınması cihetine gidilmek istendiği aslında bunun doğru bir tasarruf olmayacağına işaret edildi.

Bu konuda üyelerin genel kanatlerinin tespitinden sonra teklifin tümü, maddelere geçilmesi kabul edilmeyerek reddedilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Sivas *A. Durakoğlu*	Başkan V. Manisa *D. Barutçuoğlu*	Sözcü Adıyaman *A. Ünsal*	Kâtip Eskişehir *A. A. Köksal*
Adana *S. Kılıç*	Ağrı *C. Erhan*	Artvin *T. Altunkaya*	Aydın *M. Ş. Koç*
Çanakkale *O. O. Çaneri*	Denizli *H. Oral*	Edirne *İ. Ertem*	Elâzığ *H. Buz*
Elâzığ *R. Küçükel*	Erzurum Muhalifim *R. Danışman*	Gaziantep *Y. Öztürkmen*	Giresun *İ. E. Kılıçoğlu*
Giresun *O. Yılmaz*	Gümüşhane *T. Yücel*	İçel *L. Bilgen*	İstanbul *M. Tüzün*
İzmir Muhalifim *Y. Ergenekon*	İzmir *C. Karagözoğlu*	İzmir *A. K. Önder*	Kars *M. Şamiloğlu*
Kayseri *C. Cebeci*	Kayseri *H. Nakiboğlu*	Kocaeli *L. Tokoğlu*	Konya Ö. Ölçmen İmzada bulunamadı
Konya *F. Özlen*	Kütahya *A. M. Ablum*	Malatya *M. Delikaya*	Malatya *H. Gökçe*

Manisa Söz hakkım mahfuzdur. *H. Okçu*	Mardin M. A. Arıkan İmzada bulunamadı	Muş *İ. İlhan*	Ordu *B. Taranoğlu*
Rize *T. Doğan*	Sivas *K. Kangal*	Tekirdağ Muhalifim *Y. Alpaslan*	Tokat *H. Abbas*
Trabzon *A. Ş. Ağanoğlu*	Uşak Söz hakkım mahfuzdur. *M. F. Atayurt*	Yozgat *S. E. Ergin*	Yozgat *V. Uyar*

Toplantı : 13

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 318

28/2/1973 Gün ve 1694 Sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 2/98; C. Senatosu :2/68

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununa ekli Sayıştay Başkanlığı kadrolarında yapılması öngörülen değişikliğe ait kanun teklifi eklice sunulmuştur.

Arz olunur.

Rize Milletvekili	Gümüşhane Milletvekili	Van Milletvekili
S. Kumbasar	*M. Karaman*	*M. Görentaş*

G E R E K Ç E

Sayıştay Başkanlığınca, 5 sayılı Kanun hükmündeki Kararnamenin 18 nci maddesi ile Devlet Memurları Kanununa eklenen ek geçici 49 ncu madde ve aynı Kararnamenin geçici 5 nci maddeleri hükümlerine göre yapılan intibak sonucunda meslek mensuplarının aylık dereceleri fiilen işgal ettikleri kadro derecelerinin üzerindeki derecelere yükselmiş ve bu suretle yeni aylık dereceleriyle kadroları arasındaki uygunluk bozulmuştur. Devlet Memurları Kanununun genel hükümleri muvacehesinde bunlara derecelerine uygun kadrolardan aylık ödenmesi gerekli bulunduğu cihetle, 1 nci dereceden 69 adet, 3 ncü dereceden ise 31 adet ki cem'an 100 adet kadroya ihtiyaç hâsıl olmuştur. İhtiyaç duyulan bu 100 adet kadroya karşılık, 2, 4, 5 ve 9 ncu derecedeki kadrolardan 100 adet düşüleceğinden 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununun 25 nci maddesi uyarınca 1973 yılı Sayıştay Bütçesine bağlanan kadroların genel toplamında değişiklik başka bir deyimle, Sayıştayın 1973 yılına ait kadroları sayısında artış olmayacağı gibi verilen bu kadrolar ilgililere malî yönden yeni bir hak sağlamayacak ve esasen bu derecelerin aylıkları fiilen ödenmekte olduğundan bütçe giderlerinde de bir artış husule getirmeyecektir.

5 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin 19 ncu maddesinde kadro işlemlerinin 1 . 10 . 1973 tarihine kadar tamamlanması öngörüldüğüne ve kadro işlemleri tamamlanıncaya kadar aylık ödemelerinin, intibak sonucu bulunan yeni dereceler üzerinden yapılacağı hükmü bulunduğuna göre, bu teklif yalnızca Sayıştay meslek mensuplarına kazanılmış hak aylık derecelerine eşit kadroların 5 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname Hükümleri uyarınca dağıtımını sağlayacaktır.

Bu nedenle; düşülecek kadrolar kanun teklifine ekli 1 sayılı cetvelde, eklenecek kadrolar ise 2 sayılı cetvelde gösterilmiştir.

5 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname hükümleri uyarınca yapılan intibak 1 Haziran 1973 tarihinden geçerli olduğundan mezkûr değişiklik de 5 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin yürürlüğe girdiği 1 Haziran 1973 tarihinden geçerli olacaktır.

Bütçe Karma Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu *19 . 2 . 1974*
Esas No. : 2/98
Karar No. : 3

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 28 . 2 . 1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi, Meclis İdare Âmiri ve Sayıştay Başkanvekilinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü.

Teklifin gerekçesinde de belirtildiği gibi 5 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin 18 nci maddesi ile Devlet Memurları Kanununa eklenen ek geçici 49 ncu madde ve aynı kararnamenin geçici 5 nci maddeleri hükümlerine göre yapılan intibaklar sonucunda Sayıştay bünyesinde çalışan meslek mensuplarının almakta oldukları ücretin değiştiği ve fakat kadrolarının sabit kaldığı neticesi doğmuştur. Bu kere Sayıştay meslek mensuplarının almakta oldukları maaşın kadrolarının tahsisinde bir zaruret olduğu müşahede edilmiştir. Bu kanunî gereğin yerine getirilebilmesi için yeni bir kadro ihdasına gitmeden Sayıştayın mevcut kadrolarından bir kısmını düşürmek ve yerine ihtiyaç bulunan kadroları sağlamak şeklinde düzenlenebileceği tespit edilmiştir. Tenzil edilecek 2, 4, 5 ve 9 ncu derece kadrolar yerine bu defa 1 nci dereceden 69 ve 3 ncü dereceden de 31 adet kadro verilmiş olmaktadır.

Yapılan müzakereler neticesinde bu durum üyelerce de olumlu karşılanarak maddelerin, müzakerelerine geçilmiş, teklifin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri ile ekli 1 ve 2 sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Sivas	Manisa	Adıyaman	Eskişehir
A. Durakoğlu	*D. Barutçuoğlu*	*A. Ünsal*	*A. A. Köksal*
Adana	Ağrı	Artvin	Aydın
S. Kılıç	*C. Erhan*	*T. Altunkaya*	*M. Ş. Koç*
Çanakkale	Denizli	Edirne	Elâzığ
O. O. Çaneri	*H. Oral*	*İ. Ertem*	*H. Buz*
Elâzığ	Erzurum	Gaziantep	Giresun
R. Küçükel	*R. Danışman*	*Y. Öztürkmen*	*İ. E. Kılıçoğlu*
Giresun	Gümüşhane	İçel	İstanbul
O. Yılmaz	*T. Yücel*	*L. Bilgen*	*M. Tüzün*
İzmir	İzmir	İzmir	Kars
Y. Ergenekon	*C. Karagözoğlu*	*A. K. Önder*	*M. Şamiloğlu*
Kayseri	Kayseri	Kocaeli	Konya
C. Cebeci	*H. Nakiboğlu*	*L. Tokoğlu*	Ö. Ölçmen
			İmzada bulunamadı
Konya	Kütahya	Malatya	Malatya
F. Özlen	*A. M. Ablum*	*M. Delikaya*	*H. Gökçe*
Manisa	Mardin	Muş	Ordu
Söz hakkım mahfuzdur.	M. A. Arıkan	*İ. İlhan*	*B. Taranoğlu*
H. Okçu	İmzada bulunamadı		
Rize	Sivas	Tekirdağ	Tokat
T. Doğan	*K. Kangal*	*Y. Alpaslan*	*H. Abbas*
Trabzon	Uşak	Yozgat	Yozgat
A. Ş. Ağanoğlu	Söz hakkım mahfuzdur.	*S. E. Ergin*	*V. Uyar*
	M. F. Atayurt		

MİLLET MECLİSİ İDARE ÂMİRLERİNİN TEKLİFİ	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
28 . 2 . 1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında Kanun teklifi	*28 . 2 . 1973 gün ve 1694 sayılı 1973 yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılması hakkında Kanun teklifi*
MADDE 1. — 1973 yılı Bütçe Kanununun 25 nci maddesi ile Sayıştaya tahsis edilen kadrolarından, 1 . 6 . 1973 tarihinden geçerli olmak üzere ekli 1 sayılı cetvelde gösterilen kadrolar kaldırılmış, 2 sayılı cetveldeki kadrolar eklenmiştir.	MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları yürütür.	MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi İdare Âmirlerinin teklifine bağlı cetveller

(1) SAYILI CETVEL

Sınıfı	Derecesi	Unvanı	Adedi
Meslek M.	2	Uzman Denetçi (X)	15
»	2	Uzman Denetçi	16
»	4	Baş Denetçi	28
»	5	1 nci Sınıf Denetçi	20
»	9	5 nci Sınıf Denetçi	5
»	9	1 nsi Sınıf Denetçi Yar. (X)	16

(2) SAYILI CETVEL

Sınıfı	Derecesi	Unvanı	Adedi
Meslek M.	1	Uzman Denetçi	69
»	3	Uzman Denetçi	31

Bütçe Karma Komisyonunun kabul ettiği metne bağlı cetveller

Teklife bağlı 1 ve 2 sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 13 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 319

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/44; C. Senatosu : 1/233)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 71 1722/318

17. 1. 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 15 . 1 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyle arz ederim.

Naim Talû
Başbakan

GEREKÇE

Bu kanun tasarısı ile, Maliye Bakanlığı bütçesinin «Devlet Memurları Kanununun ve yönetmeliklerin gerektirdiği giderler karşılığı» başlıklı tertibine (3) milyar lira ek ödenek verilmesi teklif edilmektedir.

Bu ek ödenek 1973 yılı Bütçe kanun tasarısının hazırlanması sırasında öngörülmesi mümkün olmayan birtakım hizmetler ile, miktarı önceden tahmin edilemeyen diğer bâzı gider unsurlarını karşılamak amacıyle talebedilmektedir. Söz konusu ödeneğin hangi maksatlar için kullanılacağı aşağıda belirtilmiştir.

1. Eskiden beri özel idarelere ait kadrolarda istihdam edilmekte olan ve aylıkları ile diğer özlük hakları söz konusu kuruluşlar bütçelerinden ödenen (18 233) kamu görevlisi 1732 sayılı Kanun ile Millî Eğitim Bakanlığı bünyesine alınmış ve bunların aylıkları ile diğer özlük haklarının 1 . 3 . 1973 tarihinden itibaren genel bütçeden (Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden) ödenmesi hükme bağlanmıştır.

Bu operasyonun genel bütçeye getirdiği yıllık ek malî yük.

(203) milyon (552) bin lirası aylıklar,

(28) milyon (497) bin lirası emekli keseneği karşılıkları olmak üzere,

Toplam 232 milyon lira kadardır. Diğer özlük haklarıyla birlikte bu rakamın (250) milyon liraya bâliğ olduğu tahmin edilmektedir.

2. 25 . 6 . 1973 tarihli ve 1765 sayılı «Üniversite Personel Kanunu» ile 1750 sayılı Üniversiteler Kanununa tabi öğretim müesseselerinde çalışan akademik personelin aylıkları ve diğer özlük hakları yeniden ayarlanmış ve yükseltilmiştir.

Bu kanunun getirdiği yıllık ek malî yük,

(305) milyon (230) bin lirası aylıklar için,

(53) milyon (338) bin lirası emekli keseneği karşılıkları için,

(264) milyon (465) bin lirası özel zamlar için olmak üzere toplam (623) milyon lira kadardır.

Bu miktarın 1973 malî yılına isabet eden kısmı (Kanun 1 . 8 . 1973 tarihinden itibaren uygulanmaya başladığından (364) milyon lira civarında olmaktadır.

3. 1973 malî yılı içinde, Bütçe Kanununun 24 ncü maddesi ile verilen yetkiye istinaden yine aynı maddede yazılı kuruluşlar ve amaçlar için yeniden ihdas edilmiş olan kadroların 1973 yılına ait ek malî yükü (420) milyon lira olarak hesaplanmaktadır.

4) 1327 sayılı Kanunla değişik 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun özellikle intibak hükümlerinin uygulanması sonunda ortaya çıkan şikâyet ve huzursuzlukları gidermek üzere çıkarılan 1589 sayılı Yetki Kanununa göre yürürlüğe konulan kanun kuvvetindeki kararnamelerin yıllık ek malî yükü (2) milyar (400) milyon lira olarak tahmin edilmiştir.

Söz konusu kararnamelere göre yapılan intibak düzeltmeleri esas itibariyle 1 Haziran 1973 tarihinden itibaren yürürlüğe konduğundan, bu işlemlerin 1973 yılı Bütçesine akseden ek malî yükü (1) milyar (800) milyon lira olarak hesaplanmaktadır.

5) 1654 sayılı Kanuna göre, 1971 yılında ülkemizin muhtelif illerinde ilân edilmiş bulunan sıkıyönetimin devamı müddetince yine bu kanunda belirtilen kamu personeline belli miktarlarda sıkıyönetim tazminatı ödenmesi ve bu ödemelerin aylık tertiplerindeki ödeneklerle karşılanması gerekmektedir. Sıkıyönetim düzeninin süresi, kapsamı ve sıkıyönetim hizmetlerinde istihdam edilecek personelin sayısı önceden bilinemediği için 1973 yılı Bütçesinin bu amaca dönük ödenekleri de ihtiva edecek şekilde tanzimi mümkün olamamıştır. Söz konusu sıkıyönetim zammının 1973 malî yılına ait ek malî yükünün (550) milyon lira civarında olduğu hesaplanmaktadır.

6) 1973 malî yılı içinde çıkarılan «Devlet Memurları Tedavi Yönetmeliği» ile, Devlet memurları ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin tedavi giderlerinin, bunların bağlı oldukları kurumlarca karşılanması esası getirilmiştir.

Bu yenilik, 1973 yılı başlangıç bütçesinde memur başına (135) lira olarak hesaplanmış bulunan tedavi yardımı ödeneğinin yine memur başına (600) liraya yükseltilmesi sonucunu doğurmuştur. Bu operasyonun yıllık ek malî yükü (300) milyon lira; söz konusu yönetmelik 1 Eylül 1973 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiği için 1973 malî yılına isabet eden ek malî yük ise (150) milyon lira olarak hesaplanmaktadır.

7) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile öngörülen «İş güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zamlarında» bütçe kanunundaki esaslar dâhilinde, 1973 malî yılı içinde - özellikle teknik personel lehine - yapılan iyileştirme ve yükseltmelerin 1973 malî yılına isabet eden ek malî yükü (450) milyon lira olarak hesabedilmektedir.

Böylece, 1973 malî yılı bütçesi hazırlanırken öngörülmesi mümkün olmayan veya öngörüldüğü halde tahmini de olsa malî portesi bilinemeyen personel giderlerinin ek malî yükü (4) milyar liraya ulaşmaktadır. Ancak bu meblâğın (1) milyar liralık kısmı 1973 yılı Bütçesinin hazırlanması ve kanunlaşması sırasında Maliye Bakanlığı bütçesinin özel bir tertibine konulmuş bulunmaktadır.

Bu bakımdan 1973 malî yılı için, yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen amaçlar için ayrıca (3) milyar liralık ek ödenek alınmasına zaruret hâsıl olmuştur.

Eklenmesi derpiş olunan 3 milyar liralık ek ödenek, 1973 malî yılı gelir fazlası ile karşılanacaktır.

Bütçe Karma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/44
Karar No. : 1

19 . 2 . 1974

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı, Maliye Bakanı ve Bakanlık temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü :

Tasarı; gerekçesinde belirtilen hususlar ve verilen bilgilerden 1973 yılı bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmına (Devlet Memurları Kanununun ve yönetmeliklerinin gerektirdiği giderler karşılığı) harcama kalemine;

1. — Özel İdarelerce karşılanan ve 1732 sayılı kanunla (18 233) kamu görevlisinin Millî Eğitim Bakanlığı bünyesine alınması, aylık ve özlük haklarının 1 . 3 . 1973 tarihinden itibaren genel bütçeden karşılanması;

2. — 1750 sayılı Üniversiteler Kanununun gerektirdiği giderler,

3. — 1973 Bütçe Kanununun 24 ncü maddesine istinaden alınan kadrolar giderleri,

4. — Devlet Memurlarının intibakları için çıkarılan Kararnamelerle yapılan intibak farkları giderleri,

5. — 1654 sayılı Kanuna göre 1971 yılında ilân edilen Sıkıyönetim devamınca, bu kanunda belirtilen personele ödenmesi gereken giderler,

6. — 1 . 9 . 1973 tarihinde yürürlüğe giren Devlet Memurları tedavi yönetmeliğinin 1973 yılına isabet eden giderleri,

7. — Devlet Memurları Kanunu gereğince, özellikle teknik personel lehine iyileştirme ve yükseltmelerin gerektirdiği giderlerden oluşan (3 000 000 000) lira ek ödenek verilmesini öngördüğü anlaşılmıştır.

Yapılan görüşmelerden sonra verilen bir önerge ile birinci maddeye, malî yılın sona ermesine çok kısa bir zaman kalmış olması nedeniyle «Bu ödenekten genel ve katma bütçeli kuruluşların ilgili tertiplerine yapılacak aktarmalar, işlem tarihine bakılmaksızın, 28 . 2 . 1974 tarihinde icra edilmiş sayılır.» şeklinde bir fıkra eklenmek suretiyle değiştirilerek, 2 ve 3 ncü maddeler ise aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Sivas	Manisa	Adıyaman	Eskişehir
A. Durakoğlu	*D. Barutçuoğlu*	*A. Ünsal*	*A. A. Köksal*
Adana	**Ağrı**	**Artvin**	**Aydın**
S. Kılıç	*C. Erhan*	*T. Altunkaya*	*M. Ş. Koç*
Çanakkale	**Denizli**	**Edirne**	**Elâzığ**
O. O. Çaneri	*H. Oral*	*İ. Ertem*	*H. Buz*
Elâzığ	**Erzurum**	**Gaziantep**	**Giresun**
R. Küçükel	*R. Danışman*	*Y. Öztürkmen*	*İ. E. Kılıçoğlu*
Giresun	**Gümüşhane**	**İçel**	**İstanbul**
O. Yılmaz	*T. Yücel*	*L. Bilgen*	*M. Tüzün*

İzmir *Y. Ergenekon*	İzmir *C. Karagözoğlu*	İzmir *A. K. Önder*	Kars *M. Şamiloğlu*
Kayseri *C. Cebeci*	Kayseri *H. Nakiboğlu*	Kocaeli *L. Tokoğlu*	Konya *Ö. Ölçmen*
Konya *F. Özlen*	Kütahya *A. M. Ablum*	Malatya *M. Delikaya*	Malatya *H. Gökçe*
Manisa *H. Okçu*	Mardin M. A. Arıkan İmzada bulunamadı	Muş *İ. İlhan*	Ordu *B. Taranoğlu*
Rize *T. Doğan*	Sivas *K. Kangal*	Tekirdağ *Y. Alpaslan*	Tokat *H. Abbas*
Trabzon *A. Ş. Ağanoğlu*	Uşak *M. F. Atayurt* Muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur. 1973 malî yılı Bütçesi için verdiğim muhalefet şerhi bunun için de caridir	Yozgat *S. E. Ergin*	Yozgat *V. Uyar*

HÜKÜMET TASARISI	BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı	*1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı*
MADDE 1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının (930) kod numaralı (Malî transferler) programının (09) kod numaralı (Diğer malî transferler) altprogramının (3) ödenek türünde mevcut (001) kod numaralı (Devlet Memurları Kanununun ve yönetmeliklerin gerektirdiği giderler karşılığı) harcama kalemine (3 000 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir.	MADDE 1. — 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının (930) kod numaralı (Malî transferler) programının (09) kod numaralı (Diğer malî transferler) altprogramının (3) ödenek türünde mevcut (001) kod numaralı (Devlet Memurları Kanununun ve yönetmeliklerin gerektirdiği giderler karşılığı) harcama kalemine (3 000 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir. «Bu ödenekten genel ve katma bütçeli kuruluşların ilgili tertiplerine yapılacak aktarmalar işlem tarihine bakılmaksızın, 28 . 2 . 1974 tarihinde icra edilmiş sayılır.»
MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

15 . 1 . 1974

Devlet Bakanı		Devlet Bakanı	
Başbakan	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Devlet Bakanı
N. Talû	*N. Erkmen*	*K. Satır*	*İ. H. Tekinel*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
İ. Öztrak	*H. Mumcuoğlu*	*İ. Sancar*	*M. Öztekin*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Ü. H. Bayülken	*S. T. Müftüoğlu*	*O. Dengiz*	*N. Ok*
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
A. Türkel	*V. Tanır*	*F. Çelikbaş*	*A. N. Tuna*
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı	Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
S. Özbek	*A. N. Erdem*	*N. Bayar*	*K. Demir*
Turizm ve Tan. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri Bakanı	Orman Bakanı
A. İ. Kırımlı	*M. N. Oktay*	*O. Kürümoğlu*	*İ. Bingöl*

Gençlik ve Spor Bakanı
C. Coşkun

Toplantı : 13

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 320

1974 Malî yılı Genel ve Katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/51) (C. Senatosu : 1/234)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 71 - 1740/1152

15 . 2 . 1974

Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 12 . 2 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «1974 malî yılı Genel ve Katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı» ve gerekçesi ile eki cetveller ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyle arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

1974 MALÎ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇELERİ KANUNLAŞINCAYA KADAR DEVLET HARCAMALARININ YAPILMASINA VE DEVLET GELİRLERİNİN TARH, TAHAKKUK VE TAHSİLİNE YETKİ VEREN KANUN TASARISINA AİT GEREKÇE

Madde 1. — 14 Ekim 1973 tarihinde yapılan genel seçimleri mütealıp yeni hükümetin kurulması çalışmalarının uzaması ve bunun bir sonucu olarak Bütçe Karma Komisyonunun, 30 . 11 . 1973 tarihinde T. B. M. M.'ne sunulmuş bulunan 1974 yılı Genel ve Katma bütçeler kanun tasarılarının müzakere edilerek 28 Şubat 1974 tarihine kadar zamanında kanunlaşmasına imkân vermeyecek tarzda, geç teşkil edilmiş bulunması nedeniyle, 1974 malî yılı genel ve katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının aksamamasına, Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline olanak sağlama amacıyle hazırlanmış bulunan bu kanun tasarısının birinci maddesi ile, daire ve idarelere 1973 malî yılı bütçelerinin (A) işaretli cetvellerine dahil program ve altprogramlarında bulunan (1) ve (3) ödenek türlü faaliyetlerine mevdu ödeneklerin (yıl içinde yapılan aktarmalar, verilen ek ve olağanüstü ödenekler de dikkate alınacaktır) her ay için esas itibarıyle onikide bir tutarında harcamada bulunma yetkisi verilmektedir.

Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen tertiplerde yer alan ödenekler, münhasıran 1973 malî yılı için konulmuş bulunduğundan bu tertiplerden 1974 malî yılında harcama yapılmasına cevaz verilmemektedir.

Onikide bir tahdidinden müstesna fakat her halükârda 1974 yılı ödeneği ile sınırlı bulunma şartının bahis konusu olduğu (2) numaralı cetvelde ise, özlük hakları, sigorta, mahkeme harçları, kira, bina küçük onarımı gibi tediyesinde kanunî ya da sözleşmeye dayanan zorunluluk bulunan, ödemelerde İktisadî Devlet Teşekküllerine yapılacak transferlere ilişkin tertipler yer almaktadır.

1973 malî yılından itibaren uygulamaya konulmuş bulunan program bütçe sistemine göre, dairelerin ödenek dağıtımını gösteren program, alt program faaliyet/ proje ve harcama kalemleri sınıflandırmasının standart bir nitelik taşımaması, dolayısiyle yıllar itibariyle değişiklikler gösterebileceği gözönünde bulundurularak, bu konunun uygulama süresince yapılacak harcamalara esas olacak sınıflandırmanın Maliye Bakanlığınca tespit olunması uygun ve gerekli görülmüştür. Böylece daire ve idarelerin 1974 malî yılı bütçe tasarılarında mevcut sınıflandırma esas alınarak, bu geçici dönemde yapılan harcamalarla, normal bütçe uygulamasına geçildikten sonra yapılacak harcamalar arasında, bulunması gerekli olan uyumun malî yılın başından itibaren, sağlanması amacı güdülmüştür.

Madde 2. — Bu madde, bütçelerde (2) ödenek türü ile ifade olunan yatırım harcamaları ile ilgili bulunmaktadır.

1974 malî yılından önce yapılmış yatırım ihaleleriyle yapımına emanet usulüyle başlanılmış bulunan, diğer bir deyimle gelecek yıllara sâri mukavelelerle ilgili yatırımlara ilişkin ödemelerin yapılmasına olanak verilmektedir.

Ayrıca, ülkemizde yatırımların gerçekleşmesinin bölgesel şartlar ve özellikle mevsimlerle büyük ölçüde ilgili bulunması dikkate alınarak, zaman ve mevsim bakımından bir gecikmeye sebebiyet vermemek amacı ile, 1974 programına dâhil yatırımlardan gerekli görülenlerin derhal başlanılması hususunda ilgili dairelere yetki verilmektedir.

Maddenin son-fıkrası ile, tabiî âfetlerin meydana getireceği zararların giderilmesi amacına dönük inşaat ve büyük onarım işlerine, hemen başlanabileceği hükmü getirilmektedir.

Madde 3. — 1973 malî yılında, Başbakanlık Bütçesi bünyesinde yer alan Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı 25 . 6 . 1973 tarihli ve 1755 sayılı Kanunla katma bütçeli idare; aynı şekilde Adalet Bakanlığı Bütçesinde yer alan Yargıtay ise 16 . 5 . 1973 tarihli ve 1730 sayılı Kanunla müstakil bütçeli daire haline gelmiş olup 1974 malî yılı Bütçe kanun tasarılarında bunlar ayrı bütçelerle temsil olunmaktadırlar.

Anılan kuruluşların 1973 malî yılı program, altprogram, faaliyet/proje, harcama kalemi sınıflandırması ile 1974 yılı Bütçe kanun tasarılarındaki sınıflandırmanın farklı bulunması nedeniyle, 1973 yılı ödenekleri ile sınırlı olmak üzere, bu kanun tasarısının 1 nci maddesine ait gerekçede belirtilen genel uyumun temin edilmesi istenilmektedir.

Madde 4. — Maddenin 1 nci fıkrası ile bu kanunun yürürlük süresince, belli maddeler dışında, 1973 malî yılı Genel ve Katma bütçeler kanunlarının uygulanmasına cevaz verilmektedir.

Uygulanmayacak maddeler şunlardır :

1. 1973 malî yılı bütçesinin (A) işaretli cetvelinde yer alan ödeneklerin toplamını göstermektedir.
2. 1973 yılı genel bütçenin gelir tahmini göstermektedir.
3. Ödenekler ile gelirler arasındaki denge belirtilmektedir.
4. Ödenek dağıtımlarıyle ilgilidir.

20. — Devlet Memurları Kanununun 154 ncü maddesi uyarınca sınıflara ait gösterge tablosunda yer alan gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde (7) katsayısının uygulanacağı açıklanmaktadır.

27/II - Kurumların yurt dışı kuruluşlarına dâhil Devlet memurlarının aylıklarıyle ilgili bulunmaktadır.

38. — Hazine bonoları ve avans işlemlerine ilişkindir.

39. — Devlet tahvilleriyle ilgilidir.

40. — İç istikraz tahvilleriyle ilgilidir.

52. — İller Bankasına verilecek avansla ilgili bulunmaktadır.

70. — Genel ve Katma bütçeli daire ve idarelerin (110) kod numaralı «aylıklar» tertibindeki ödeneklerin (% 10)'u oranındaki miktarının Maliye bütçesine aktarılmasına ilişkindir.

Katma bütçelerin 1 nci ve 2 nci maddeleri gider ve gelir rakamlarını göstermektedir.

Yürürlüğe konulmayan maddeler, ya münhasıran 1973 yılı bütçesinde bulunması icabeden ya da bu kanunla önce hüküm getirilmiş bulunan maddeleri kapsamaktadır.

1327 sayılı Kanunla değişik 657 sayılı Kanunun intibak hükümlerine göre yapılan intibaklarda miktarı oldukça yüksek personel için hizmetmüddeti esası kabul edildiğinden, kurumlarda görevin önem derecesini bir aşama adımı şeklinde tanımlanabilecek kadro anlayışı amacından uzaklaşmış ve görev - kadro ilişkisi zayıflamıştır.

Daha sonra çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle bu uzaklaşmanın daha da artacağı düşünüldüğünden bu hususu önlemek için bütçe kanunlarına hükümler konulmuştur. Bu hükümlere göre eski ve yeni kadro durumlarında uyulacak esasların tespitini Yüce Meclis Maliye Bakanlığına bırakmıştır.

5 sayılı Kanun hükmünde Kararname ile 1973 yılı Bütçe Kanununa atıf yapılarak bu husus teyidedilmiş ve intibak sonuçlarına göre kadro tahsisi yoluna gitmemiştir.

Madde görev - kadro ilişkisinin tesis edilmesine kadar, personelin mutazarrır olmamasını temin için, aylık ödemelerinin intibak çizelgelerine müsteniden yapılmasını sağlamak üzere hazırlanmıştır.

Madde 5. — Devlet gelirlerinin özel kanunlar gereğince tarh ve tahsiline 1974 malî yılı içinde de devam olunmasına olanak sağlamakta ve ayrıca, gelir bütçesine ilişkin çeşitli durumlar düzenlenmektedir.

Madde 6. — Bâzı bakanlık, genel müdürlük ve kurumlar bütçelerinde yer alan belli amaçlı programlardan, 1973 malî yılı ödeneklerinin on ikide sekizine kadar taahhüde girişebilme yetkisi verilmektedir.

Ayrıca, çeşitli kanunlarla 1974 yılında yapılması hüküm altına alınmış bulunan işlerin başlanılması hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Madde 7. — Bu madde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 ncü maddesi uyarınca, sınıflara ait gösterge tablosunda yer alan gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde esas alınan katsayıyı belirlemektedir.

Kurumların yurt dışı kadrolarında görevli Devlet memurlarının bu kanunun yürürlük süresindeki aylıkları ile 5 ve 8 sayılı Kanun hükmünde kararnameler karşısında 31 . 5 . 1973 tarihinde yurt dışında görevde bulunanlarla bu tarihten sonra yurt dışındaki daimî görevlere atananların aylıkları arasında meydana gelen eşitsizliklerin giderilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, kurumların yurt dışı kuruluşlarında işçi statüsünde çalışan personelin, 506 sayılı Kanunun 77 nci maddesi karşısında primlerin hangi esasa göre kesileceği saptanmaktadır.

Madde 8. — 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun intibak hükümlerinin uygulanmasından sonra ulaşılan derecelere göre, bütçe kanunlarına eklemek suretiyle, kadro temin ve tahsisini öngören işlemlerin bitirilmesine kadar uygulamaya yön vermek için getirilmiştir.

Madde 9. — Bu kanuna göre yapılacak ödemelerle tahsil olunacak gelirlerin 1974 malî yılına mahsubedileceği hususu düzenlenmektedir.

Madde 10. — T. C. Merkez Bankası Kanununun 50 nci maddesine göre banka, kısa vâdeli nakit açığının karşılanması için Hazineye avans açar. Bahsedilen madde gereğince, bankaca açılacak avansın miktarı cari genel bütçe ödenekleri % 15 ile sınırlandırılmıştır. Ancak, 1974 yılı genel bütçesi kanunlaşmadığı ve ödenekler toplamı belli olmadığı için, Hazineye açılacak avansın tespitinde, 1973 yılı bütçe ödenekleri % 10 fazlası ile esas alınmış bulunmaktadır.

Madde 11. — Tasarının 66 ncı maddesi ile getirilmekte olan hükümlerle, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin yıllık yatırım ve finansman ihtiyaçlarının bir kısmını karşılamak üzere, 14 . 1 . 1970 tarihli ve 1211 sayılı Kanunun 40 ncı maddesine göre birikmiş olan meblâğın % 50'sine kadar olan kısmı, Maliye Bakanlığı tarafından idare edilecek bir özel fona aktarılacak ve bu fondan sağlanan miktarlar Kamu İktisadî Teşebbüslerinin yatırım ve finansman programının finansmanında kullanılacaktır.

Madde 12. — Bugünkü uygulamada, personelin maaş ve ücretinden kesilen emekli kesenekleri, önce merkezden ilgili saymanlıklara gönderilmekte, sonra T. C. Emekli Sandığı Kanununda belirtilen zamanda, saymanlıklarca anılan sandığa gönderilmektedir. Bu nakit akımını önlemek için merkezden ödeme ve mahsup sistemi getirilmek ve böylece para nakli dolayısıyle katlanılan masraftan kurtulmak ve âtıl para kalmasına mâni olmak gayesi ile 67 nci madde hükümleri teklif edilmektedir.

Madde 13. — Daha etkin bir nakit idaresi sağlamak amacıyle, Hazine hesaplarına intikal etmeyen ve nakit idaresi yönünden Hazine tasarrufuna girmemiş paraların Hazinece kısa süreli tasarrufunu temin için sevk edilmiştir.

Madde 14. — Bu madde ile, 1973 yılı Bütçe Kanununun 52 nci maddesi gereğince mahallî idarelerin yatırımlarının finansmanı için İller Bankasına verilen avansın, 1974 yılında yapılacak mahsup esasları tespit olunmaktadır.

Madde 15. — Bütçe imkânsızlıkları nedeniyle, 6831 sayılı Orman Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna ek madde ile geçici bir madde eklenmesine dair 20 . 6 . 1973 tarihli 1744 sayılı Kanunun ek 3 ncü maddesinin (A) fıkrasının (d) bendi ile ek 4 ncü maddesi ve aynı kanunun 3 ncü maddesi ile eklenen 6831 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi, 28 . 4 . 1972 tarihli ve 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun geçici 5 nci maddesi;

Yeterli kaynak toplandığı ve 1974 malî yılı Bütçe kanun tasarılarında bu konuda otomatik ödenek sisteminin getirilmekte olması nedeniyle 9 . 3 . 1972 tarihli ve 1571 sayılı Kanunun 1 nci maddesi; 10 . 8 . 1970 devalüasyonu nedeni ile devamına gerek kalmayan ve tatbikatta ortaya çıkan karışıklığa son verme amacı ile 23 . 2 . 1963 tarihli ve 196 sayılı Dış Seyahat Harcamaları Vergisi Kanunu; uygulamada çıkaracağı güçlükler nedeniyle 5 . 4 . 1973 tarihli ve 1702 sayılı Petrol Reformu Kanununun 8 nci maddesinin (b) fıkrasının uygulanmaması öngörülmektedir.

Madde 16. 17. — Yürürlük ve yürütme hükümleridir.

Bütçe Karma Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu *21 . 2 . 1974*
Esas No. : 1/51
Karar No. : 12

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan (974 Malî yılı Genel ve Katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı) Maliye Bakanının da katıldığı toplantıda incelendi ve gürüşündü :

14/Ekim/1973 tarihinde yapılan Millet Meclisi Genel seçimleri ve Cumhuriyet Senatosu Kısmî seçimlerinden sonra Hükümetin uzun süre kurulamaması nedeniyle 30/11/1973 tarihinde T.B.M. Mec-

lisine sunulmuş bulunan 1974 yılı Genel ve Katma bütçeler kanun tasarılarının 28/2/1974 gününe kadar Meclislerce karara bağlanması geçikeceği cihetle, Devlet harcamalarının aksamamasını, Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline imkân verilmesini öngörerek hazırlanan kanun tasarısı ile 1973 yılı bütçesinin (A) işaretli cetvelinde bulunan program ve alt programlarındaki 1 ve 3 ödenek türü faaliyetlerindeki ödeneklerin (yıl içinde yapılan ek ödenek, olağan üstü ödenek ve aktarmalarda dahil olmak kaydı ile) onikide biri tutarında harcama yapılması için Hükümete yetki verilmesi istenmektedir.

Yetkiye dayanılarak, Devlet harcamalarına imkân sağlandığı gibi, yapılmakta olan ve 1974 yılı programlarında öngörülen yatırım projelerinin gerçekleştirilmesine başlama imkânı sağlanmış olacaktır.

Bununla beraber 1973 yılı içinde çıkarılmış bulunan kanun hükmünde kararnamelerle kamu görevlilerine sağlanmış bulunan imkânların devam etmesini ve kat sayı artırımı suretiyle fiyat artışları karşısında güç şartlarla karşı karşıya gelen kamu görevlilerine bir ölçüde güçlü olma imkânı verilmektedir.

1974 yılı Genel Bütçesinin kanunlaşmasına kadar geçecek süre içinde 1974 yılı Bütçesinin getireceği ve sağlıyacağı imkânlarda dikkate alınmak suretiyle hazırlanmış bulunan tasarı hakkında Maliye Bakanı tarafından detaylı bilgi ve açıklamalar yapıldıktan sonra maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci maddede iki aylık bir süre ile kayıtlı olarak getirilen tasarının 1974 Bütçesinin Meclislerde kanunlaşması imkânının gecikebileceği düşüncesi ile iki aylık süre, üç aya çıkarılmak yani 30/4/1974 tarihi 31/5/1974 tarihine alınmak suretiyle değiştirilmiştir.

2, 3, 4 ve 5 nci maddeleri tasarıdaki şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Altıncı madde her dereceli öğrenim kurumlarının okul içi spor faaliyetleri ile, federasyonların gerek yurt içi veya yurt dışı temaslarının gerektirdiği ödemelerini yapabilmeleri için bir (d) fıkrası eklenmek suretiyle değiştirilmiştir.

7 nci madde, tasarıdaki şekliyle aynen, 8 nci maddesi ise üniversitelerde alınmış bulunan boş kadrolara atanacakların atama işlemlerinin bu kanunun yürürlükte kaldığı sürece geçerli sayılmasını teminen değiştirilmiştir.

9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 nci maddeler tasarıdaki şekliyle aynen kabul edilmiştir. Eğitim ve Öğretim kurumlarıyla okul ve kurslarda ek ders okutan öğretmen, öğretim üyesi veya diğer personele ödenecek saat başına ders ücretlerini düzenlemek üzere yeni bir madde ilâve edilerek 16 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 16 nci maddesi 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 17 nci maddesi ise, Bütçe kanunlarındaki yürütme maddesine uyum sağlamak için değiştirilerek ve 18 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Sivas	Manisa	Adıyaman	Eskişehir
A. Durakoğlu	*D. Barutçuoğlu*	*A. Ünsal*	*A. A. Köksal*
Adana	Ağrı	Artvin	Aydın
7, 10, 11 nci maddelere muhalifim.	*C. Erhan*	*T. Altunkaya*	*M. Ş. Koç*
S. Kılıç			
Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Çanakkale	Denizli	Edirne
S. Babüroğlu	*O. O. Çaneri*	*H. Oral*	7, 10, 11 nci maddelere muhalifim
			İ. Ertem

Elâzığ *H. Buz*	Elâzığ *R. Küçükel*	Erzurum 7, 10, 11'e muhalifim *R. Danışman*	Gaziantep *Y. Öztürkmen*
Giresun Söz hakkım mahfuz *İ. E. Kılıçoğlu*	Giresun *O. Yılmaz*	Gümüşane 7, 10, 11 nci maddeye muhalifim *T. Yücel*	İçel *L. Bilgen*
İstanbul *A. N. Ölçen*	İstanbul *M. Tüzün*	İzmir 7, 10, 11'e muhalifim *Y. Ergenekon*	İzmir *C. Karagözoğlu*
İzmir *A. K. Önder*	Kars *M. Şamiloğlu*	Kayseri *C. Cebeci*	Kayseri 7, 10 ve 11 nci maddelere muhalifim *H. Nakiboğlu*
Kocaeli 7, 10 ve 11 nci maddelere muhalifim *L. Tokoğlu*	Konya *Ö. Ölçmen* İmzada bulunamadı	Konya *F. Özlen*	Kütahya 7, 10, 11, 15 nci maddelere muhalifim *A. M. Ablum*
Malatya *M. Delikaya*	Malatya *H. Gökçe*	Manisa 7, 10, 11 nci maddelere muhalifim *H. Okçu*	Mardin *M. A. Arıkan*
Muş 7 nci maddeye muhalifim *İ. İlhan*	Niğde M. Altınsoy İmzada bulunamadı	Ordu 7, 10, 11 nci maddelere muhalifim *B. Taranoğlu*	Rize *T. Doğan*
Sivas *K. Kangal*	Tekirdağ *Y. Alpaslan*	Tabiî Üye *S. Karaman*	Tokat *H. Abbas*
Trabzon Söz hakkım mahfuzdur. *A. Ş. Ağanoğlu*	Uşak Muhalefet şerhim eklidir *M. F. Atayurt*	Yozgat *S. E. Ergin*	Yozgat *V. Uyar*

Muhalefet şerhi

Komisyonda yaptığım konuşmalarda da arz ve ifade etmeye gayret ettiğim veçhile, tasarının; başlığı ile muhteviyat ve münderecatı gayri mutabık; bütçe dışındaki bir kısım kanunî mevzuat, kararname ve kanunlara dahi değinen ve müdahale eden; bütçe tekniğine aykırı; uygulamayı, kontrol ve murakabeyi güçleştirici; T. C. Merkez Bankası kaynaklarına ziyadesiyle el atan; enflâsyonist baskıyı artırıcı; hızlı fiyat artışlarını kamçılayıcı; plânsızlığı kısmen sürdürücü; giderlerinin neye baliğ olacağı kesinlikle açıklanmayan; evvelce geniş ölçüde tenkit edilerek beğenilmemiş bulunan 1973 malî yılı Bütçesini kısa bir dönem için dahi olsa kendine baz alan; bütçe - plân - program ilişkileri sağlanmayan ve masrafçı eğilimli vasıf ve karakter gösterdiği kanaat ve intıbaı veren bazı madde, fıkra ve hükümlerine muhalifim.

Söz hakkım mahfuzdur.

20 . 2 . 1974
Uşak
M. Faik Ataşurt

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1974 Malî yılı Genel ve Katma Bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı

MADDE 1. — Genel ve katma bütçeli daireler 1 Mart 1974 tarihinden itibaren en geç 30 Nisan 1974 tarihine kadar geçecek her ay zarfında, 1973 malî yılı (A) işaretli cetvellerine dahil program ve alt programların (1) ve (3) ödenek türü faaliyetlerine mevdu ödeneklerle, yıl içinde yapılan aktarmalar, verilen ek ve olağanüstü ödenekler de dikkate alınmak suretiyle bulunacak toplam ödeneklerin onikide birini aşmayacak şekilde harcama yapmaya yetkili kılınmıştır. Ancak, bu ödeneklerin sarfında esas tutulacak program, alt program, faaliyet/proje ve harcama kalemleri sınıflandırması Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

İlişik (1) sayılı cetvelde gösterilen tertiplerden harcama yapılmaz.

Çeşitleri ilişik (2) sayılı cetvelde belirtilen tertiplerden yapılacak harcamalar, 1973 malî yılı ödenekleri ile kayıtlı, fakat on ikide bir tahdidinden müstesnadır.

MADDE 2. — Bütçelerin (2) ödenek türü yatırım projeleri ile ilgili olarak 1974 malî yılından önce yapılmış yatırım ihaleleriyle yapımına emanet usulüyle başlanılmış bulunan işlere ilişkin ödemelere devam olunur.

Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idareler, 1974 yılı programına dahil yatırımlar konusunda taahhüde girişmeye veya emaneten işe başlamaya ve gerekli harcamaları yapmaya yetkilidir.

Tabiî âfetler sonucu hâsıl olan hasarın telâfisi amacıyle yeniden ihale suretiyle veya emaneten girişilecek inşaat ve büyük onarım işleri için gerekli ödemeler yapılabilir.

MADDE 3. — 25 . 6 . 1973 tarihli ve 1755 sayılı Kanunla katma bütçe haline getirilen Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı ile 16 . 5 . 1973 tarihli 1730 sayılı Kanunla müstakil bütçeli kuruluş haline gelen Yargıtay harcamaları için Başbakanlık ve Adalet Bakanlığı 1973 yılı bütçelerinin ilgili tertiplerindeki ödeneklerden, birinci maddede belirtilen hükümler dahilinde harcama yapmaya devam olunur.

MADDE 4. — 1973 malî yılı Genel ve Katma Bütçe kanunlarının (Genel bütçenin 1, 2, 3, 4, 20, 27/II, 38, 39, 40, 52 ve 70 nci; katma bütçelerin 1 ve 2 nci maddeleri ile bunların yürürlük maddeleri hariç) 1974 malî yılına muzaf olmak üzere uygulanmasına devam olunur.

1973 yılı Bütçe kanunlarında geçen 28 . 2 . 1974 ve 1 . 3 . 1974 tarihleri bu kanunun yürürlük süresinin sonuna kadar uzatılmıştır.

Kanun hükmünde kararnamelerin intibak hükümlerinin uygulanması sonunda bulunan yeni derece ve kademelere göre 5 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 3 ve 4; 8 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1 nci maddeleri uyarınca 28 . 2 . 1974 tarihine kadar intibak çizelgelerine müsteniden yapılacak aylık ödemelerine, kadro işlemleri tamamlanıncaya kadar, bu kanunun yürürlük süresince devam olunur.

MADDE 5. — Yürürlükteki mevzuat gereğince Devlet gelirlerinin (Katma bütçeler gelirleri dahil) yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsiline devam olunur. Tahsilâtın irat kaydedileceği gelir tertipleri Maliye Bakanlığınca belli edilir.

18 . 6 . 1971 tarihinde yapılan zamlar dolayısiyle, yeni fiyatlarla zamdan önceki fiyatlar arasındaki farka göre tekel maddeleri satışından elde edilen hâsılat fazlası Gelir Bütçesinin Özel Gelir ve fonlar tertibine gelir kaydolunur.

Petrolden Devlet hakkı gelir bütçesine gelir kaydolunur.

MADDE 6. — a) Okullar, sağlık kurumları ve cezaevleri ile diğer Genel Bütçeli daire ve Katma Bütçeli idareler bütçelerinde mevcut sağlık hizmetlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin programlarda yer alan (450 - yiyecek ve yem alımları), (495 - Sağlık araç, gereç ve ilâç alımları);

BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1974 malî yılı Genel ve Katma bütçeleri kanunlaşıncaya kadar Devlet harcamalarının yapılmasına ve Devlet gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline yetki veren kanun tasarısı

MADDE 1. — Genel ve katma bütçeli daireler 1 Mart 1974 tarihinden itibaren en geç 31 Mayıs 1974 tarihine kadar geçecek her ay zarfında, 1973 malî yılı (A) işaretli cetvellerine dahil program ve altprogramların (1) ve (3) ödenek türü faaliyetlerine mevdu ödeneklerle, yıl içinde yapılan aktarmalar, verilen ek ve olağanüstü ödenekler de dikkate alınmak suretiyle bulunacak toplam ödeneklerin onikide birini aşamayacak şekilde harcama yapmaya yetkili kılınmıştır. Ancak, bu ödeneklerin sarfında esas tutulacak program, altprogram, faaliyet - proje ve harcama kalemleri sınıflandırması Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

İlişik (1) sayılı cetvelde gösterilen tertiplerden harcama yapılmaz.

Çeşitleri ilişik (2) sayılı cetvelde belirtilen tertiplerden yapılacak harcamalar, 1973 malî yılı ödenekleri ile kayıtlı, fakat onikide bir tahdidinden müstesnadır.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — a) Okullar, sağlık kurumları ve cezaevleri ile diğer genel bütçeli daire ve katma bütçeli idareler bütçelerinde mevcut sağlık hizmetlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin programlarda yer alan (450 - yiyecek ve yem alımları), (495 - sağlık, araç, gereç ve ilâç alımları);

b) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü bütçelerinde bulunan (323 - Taşıma giderleri) (450 - yiyecek ve yem alımları), (471 - giyim, kuşam alımları ve giderleri), (474 - savaş gereçleri ve savaş stokları alımları ve giderleri) ile (495 - Sağlık araç, gereç ve ilâç alımları)

c) Tarım Bakanlığı Bütçesinde yer alan «Hayvan ıslahı ve hastalıklariyle savaş» ve «Tarımsal mücadele ve karantinanın geliştirilmesi ve yürütülmesi» programlarında mevcut, (315 - ihale yoluyle yapılan tarımsal mücadele işleri), (495 - sağlık araç, gereç ve ilâç alımları),

Harcama kalemleri için bütçelerindeki son ödenek toplamının onikide sekizine kadar taahhüde girişilebilir. (Gerekli görüldüğü takdirde, Maliye Bakanı, bu miktarı artırabilir.)

d) 1974 yılında gerçekleştirilmesinde kanunî zorunluluk bulunan işlerin, birinci maddede belirtilen esaslar dahilinde başlatılmasına Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

MADDE 7. — Bu Kanunun yürürlük süresince 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 ncü maddesi uyarınca, sınıflara ait gösterge tablosunda yer alan gösterge rakamlarının aylık tutarlarına çevrilmesinde (8) kat sayısı uygulanır.

Kurumların yurt dışı kadrolarında görevli Devlet Memurlarının aylıkları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 156 ncı maddesi uyarınca kanunî kesintiler çıktıktan sonra, 1973 malî yılında uygulanmakta olan esaslara göre 1973 malî yılındaki derece ve kademelerin karşılığı bulunan döviz miktarı üzerinden aşağıdaki hususlar gözönünde tutularak ödenir.

a) Sürekli görevle yurt dışında bulunan memurların, bulundukları mahalde ellerine geçmesi gereken yabancı para miktarının muhafazası yönünden, Türk Parası ile yabancı paralar arasında vukubulacak değer değişiklikleri ayrıca nazara alınır. Türk Lirası tutarında artış suretiyle meydana gelecek fark, maaş bordrolarında açılacak «Para değeri değişikliğinden doğan fark» başlıklı bir sütunda gösterilir. Bu fark vergiye tabi tutulmaz ve ilgili kurum bütçesine konulacak ödenekle karşılanır.

b) Çocuk zammı, aylık ve ilk dört derece için tespit edilen ek göstergeler dışında, ilgililere her ne ad altında olursa olsun yapılacak ödemeler tutarları yurt dışına transfer edilemez.

c) 31 . 5 . 1973 tarihinde kurumların yurt dışı kuruluşlarına dâhil kadrolarında görevli devlet memurlarından, 1589 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin intibak hükümlerine göre, derece ve kademeleri yükselmiş bulunanların 5 sayılı Kanun hükmünde kararnamenin geçici 3 ncü maddesi gereğince, ellerine geçen döviz miktarı sabit tutulmuş olanlara 1 . 3 . 1974 tarihinden itibaren ellerine geçecek döviz miktarı yönünden derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi karşılığı olan döviz miktarları Devlet Memurları Kanununa 8 sayılı Kanun hükmünde kararname ile eklenen ek geçici 51 nci maddenin 3 ncü fıkrası esasları dairesinde Mart 1974 ayından geçerli olmak üzere yükseltilir.

d) Yurt dışı kuruluşlarında 657 sayılı Kanunun 7 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 4 ncü maddesinin (d) bendine göre işçi statüsünde istihdam olunan personelin sigorta primlerinin hesabında 506 sayılı Kanunun 77 nci maddesinde yazılı ödemelerin brüt toplamı yerine, varsa emeklilik müktesebine eşit derece ve kademelerine yoksa 15 nci derecenin birinci kademesine tekabül eden aylık tutarları esas alınır.

MADDE 8. — 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununa göre intibakı yapılan personele, söz konusu Kanunun 5 nci maddesi gereğince kadroları bu kanuna eklenineye kadar, 1974 malî yılında da aynı kanunun geçici 5 nci maddesi hükümlerine göre aylık ödemeye devam olunur. Özel ka-

b) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü bütçelerinde bulunan (323 - taşıma giderleri) (450 - yiyecek ve yem alımları), (471 - giyim, kuşam alımları ve giderleri), (474 - savaş gereçleri ve savaş stokları alımları ve giderleri) ile (495 - sağlık araç, gereç ve ilâç alımları.)

c) Tarım Bakanlığı Bütçesinde yer alan «Hayvan ıslahı ve hastalıklarıyle savaş» ve «Tarımsal mücadele ve karantina geliştirilmesi ve yürütülmesi» programlarında mevcut, (315 - ihale yoluyle yapılan tarımsal mücadele giderleri), (495 - sağlık, araç, gereç ve ilâç alımları),

Harcama kalemleri için bütçelerindeki son ödenek toplamının onikide sekizine kadar taahhüde girişilebilir. (Gerekli görüldüğü takdirde, Maliye Bakanı, bu miktarı artırabilir.)

d) Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesinde bulunan ve her dereceli öğrenim kurumları Beden Eğitimi ve Spor İşleri programında yer alan (212 - yurt içi geçici görev yolluğu); Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Bütçesinde bulunan Türk sporunun idamesi ve geliştirilmesi hizmetleri programında yer alan (212 - yurt içi geçici görev yolluğu), (479 - diğer özel malzeme alımları.)

e) 1974 yılında gerçekleştirilmesinde kanunî zorunluluk bulunan işlerin, birinci maddede belirtilen esaslar dahilinde başlatılmasına Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununa göre intıbakı yapılan personele, söz konusu kanunun 5 nci maddesi gereğince kadroları bu kanuna ekleninceye kadar, 1974 malî yılında da aynı kanunun geçici 5 nci maddesi hükümlerine göre aylık ödenmeye devam olunur.

nunlara göre alınmış bulunan boş kadrolara 1.3.1974 tarihine kadar yapılan atamalar da geçerli sayılır.

Kadroların bu kanuna eklenmesine kadar, özel kanunlarla alınmış kadroludan intibaklar sırasında boş bulunanların, 1765 sayılı Kanunun 5 nci maddesine göre ilgili makamın isteği ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine 1974 malî yılında da kullanılmasına Bakanlar Kurulunca karar verilebilir. Ancak 1973 yılı Bütçe Kanununa ekli (L) cetvelinde gösterilenler kullanılmaz.

MADDE 9. — Bu kanuna göre yapılacak harcamalar ile tahsil olunacak gelirler 1974 malî yılı bütçelerine maledilir. Yapılmış bulunan harcamaların tertipleri 1974 malî yılı Bütçe Kanununda değişmiş ise, bu harcamaların yürürlüğe girecek bütçelerin hangi tertiplerine taallûk ettiği Maliye Bakanlığınca tayin olunur.

MADDE 10. — 14.1.1970 tarihli ve 1211 sayılı T. C. Merkez Bankası Kanununun 50 nci maddesine göre Hazineye açılacak kısa vâdeli avans miktarı 1973 yılı Genel Bütçe ödeneklerinin (ek ödenekler dahil) yüzde on fazlası üzerinden hesaplanır.

1974 malî yılı Bütçe Kanunu çıkıncaya kadar gerçek ve tüzel kişilerin Hazineye yatırmak isteyecekleri paralar karşılığında en çok bir yıl vâdeli Hazine Bonoları çıkarmaya ve ayrıca çıkarılacak Hazine Bonolarını T. C. Merkez Bankası vasıtasıyle gerçek ve tüzel kişilere sattırmaya ve gerektiğinde satın almaya ve satış şartlarını tespit etmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Kullanılacak avansın miktarı Maliye Bakanlığı ile T. C. Merkez Bankasınca müştereken tespit olunur.

MADDE 11. — Maliye Bakanı, 14.1.1970 tarihli ve 1211 sayılı Kanunun 40 ncı maddesi gereğince birikmiş bulunan meblâğın yüzde ellisine kadar olan miktarını, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Yatırım ve Finansman Programlarına göre yapacakları yatırımlarının finansmanı ile işletme kredisi ihtiyaçlarını sağlamak amacı ile, kurulacak özel fona aktarmaya yetkilidir. Devlet Yatırım Bankası nezdinde kurulacak bu fonun ikraz ve istikraz şartları Maliye Bakanı tarafından tespit olunur.

Özel fon Maliye Bakanlığı tarafından idare olunur.

MADDE 12. — 1974 malî yılında daha etkin para kullanılmasını sağlamak amacıyle, 1973 malî yılı Genel ve Katma Bütçeli kuruluşlara ait personel aylıkları tertiplerinde yer alan ödeneklerin (ek ödenekler dahil) yüzde yirmiyedisi nispetini geçmemek üzere ve üçer aylık devreler sonu itibariyle T. C. Emekli Sandığına avans ödemeleri yapmaya, açılan avansları devreler itibariyle tahakkuk edecek Sandık gelirleriyle mahsup ettirmeye, bu amaçla T. C. Emekli Sandığı, kurumlar ve saymanlıklar nezdinde yapılacak işlemleri tespit ve uygulamaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 13. — Maliye Bakanı, bütün saymanlıkların çeşitli nedenlerle Hazine hesapları dışında kalan mamelek ve emanetler de dahil olmak üzere her çeşit paralarını Hazine hesaplarına ithal ettirmeye, bu hesaplara tasarruf etmeye ve bu amaçla gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun tarif ettiği bir saymanın idare ve sorumluluğunda olmayan kamu fonları hakkında da bu hüküm uygulanır.

MADDE 14. — 1973 yılı Bütçe Kanununun 52 nci maddesi gereğince Maliye Bakanlığı tarafından İller Bankasına verilmiş bulunan avansların Mahallî İdarelerin Emlâk Vergisi paylarından tahsil edilemeyen bakiyelerinin, 1974 malî yılı Bütçe Kanunu çıkıncaya kadar, avanstan faydalanan Mahallî İdarelerin Emlâk Vergisi paylarından kesilmesine devam olunur.

MADDE 15. — a) 9.3.1972 tarihli ve 1571 sayılı bazı Tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hâsılatın T. C. Merkez Bankasında Açılacak bir Deprem Fonu Hesabında toplanmasına Dair Kanunun 1 nic maddesi,

özel kanunlarına göre alınmış bulunan boş kadrolara 1 . 3 . 1974 tarihine kadar atama işlemleri başlayan ve bu kanunun yürürlükte kaldığı süre içinde tamamlanan atamalarda geçerli sayılır.

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Tasarının 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Tasarının 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Tasarının 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümet Tasarısı

b) 6831 sayılı Orman Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna ek madde ile bir geçici madde eklenmesine dair 20 . 6 . 1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunun ek 3 ncü maddesinin (A) fıkrasının (d) bendi ile ek 4 ncü maddesi ve aynı kanunun 3 ncü maddesi ile eklenen 6831 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi,

c) 28 . 4 . 1972 gün ve 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun geçici 5 nci maddesi,

d) 23 . 2 . 1963 tarihli ve 196 sayılı Dış Seyahat Harcamaları Vergisi Kanunu.

e) 5 . 4 . 1973 tarihli ve 1702 sayılı Petrol Reformu Kanununun 8 nci maddesinin (b) fıkrası,

Bu kanunun yürürlük süresince uygulanmaz.

MADDE 16. — «1973 Mali yılı Bütçe Kanununun ders görev ücreti ile ilgili 31 nci maddesi bu kanunun yürürlük süresince aşağıdaki şekilde uygulanır.

MADDE 31. — 1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 176 ncı maddesi 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun değişik 150 nci maddesi uyarınca eğitim ve öğretim kurumları ile okul ve kurslardan ek ders okutan öğretmen, öğretim üyeleri veya diğer personele saat başına ek ders ücreti, aşağıdaki miktarlar üzerinden ödenir.

	Ders Görev ücreti (T.L.)	
a) Genel ve mesleki yüksek okullarda :	Gündüz	Gece
Öğretim görevlisi öğretmen ve doktoralı asistan	40	60
Doçent	60	80
Profesör	80	100
b) Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda :		
1. Endüstriyel atelye ve endüstriyel teorik dersler : Öğretim görevlisi, öğretmen	60	80
Doçent	80	100
Profesör	100	120
2. (Bu okullarda yukarıda belirtilen dersler dışında ders okutanlara (a) bendindeki ücretler ödenir.		
c) Orta dereceli okul ve kurslarda ders görevi verilenler (Milli Güvenlik öğretmenleri dâhil)	15	20
d) Kurumların elemanlarının yetiştirilmesi ile ilgili mesleki okul, kurs ve hizmet içi eğitimlerde :		
1. Asli görevi öğretmenlik olmayan kurum personeline	30	35
	Gündüz	Gece
2. Kurum dışından sağlanan ve öğretmen niteliğini ihraz etmemiş bulunan personel ile uhdesinde resmi görev bulunmayan kişilere	40	45
3. Asli görevi öğretmenlik olanlarla öğretmenlik niteliğini haiz bulunanlar ve Milli Güvenlik derslerine giren subaylara	25	30
4. (a) Fıkrasındaki personele	(a) fıkrasında belirtilen miktar.	

Hükümet Tasarısı

e) Kadrosu lise ve dengi okullarda olup gece öğretimi yapan yüksek okullarda ders okutan öğretmenlere (a) fıkrasında belirtilen ücretler ödenir.

II - 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 14 ncü maddesi gereğince üniversiteler, akademiler ve 1472 sayılı Kanunla Üniversite ve akademilere bağlanmış olan yüksek okullarda fiilen ek ders okutan öğretim üye ve yardımcılarına saat başı ek ders ücreti aşağıdaki miktarlar üzerinden ödenir.

	Ders saat ücreti (T.L)
Profesör	125
Doçent	100
Öğretim Görevlisi	75
Okutman ve asistan	60
Araştırma görevlisi, çevirici, uzman	50

Aynı il merkezi dahilinde bulunan fakülte, yüksek okul ve akademilerde (1472 sayılı Kanunla Üniversite ve akademilere bağlanmış olan yüksek okullar hariç) Üniversite öğretim üye ve yardımcılarının verecekleri ücretli ders saati sayısı haftada 4 saati geçemez.

Bu ders ücretleri, öğretim kurumunun bulunduğu yere ikametgâhları veya daimî görev yerlerinden herhangi biri 300 Km. ve daha aşağı uzaklıkta olan öğretim üye ve yardımcılarına % 50, 301 Km. ve daha fazla uzaklıkta olan öğretim üye ve yardımcılarına ise % 100 zamlı ödenir.

Öğretim üye ve yardımcılarına sınav dönemlerinde, her sınav dönemi için sınav döneminde imtihanı yapılan dersin bir önceki tam ders yapılan ayda okutabilecekleri ders saati sayısı kadar ücret ödenir.

III - 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31.7.1970 tarihli ve 1323 sayılı Kanunla ilâve edilen ek 4 ncü madde gereğince harp okulları, sınıf okulları, harp akademileri ve Gülhane Askerî Tıp Akademisinde ders görevi verilen;

a) Üniversitelerin sivil öğretim üyeleri ile öğretim görevlilerine,

b) Profesör ve doçent ünvanını kazanmış veya öğretim üyeliği niteliği Üniversite Senatosunda kabul edilmiş bulunan Askerî personelden, aslî öğretim üyesi olmayanlara, saat başına görev ücreti, öğretim görevlisi için 60 lira, doçent için 80 lira, profesör için 100 lira üzerinden ödenir.

Hükümet Tasarısı

MADDE 16. — Bu kanun 1 Mart 1974 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 17. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

12 . 2 . 1974

	Devlet Bakanı		
Başbakan	Başbakan Yardımcısı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
B. Ecevit	*N. Erbakan*	*O. Eyüboğlu*	*İ. H. Birler*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
S. A. Emre	*Ş. Kazan*	*H. Işık*	*O. Asiltürk*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. Güneş	*D. Baykal*	*M. Üstündağ*	*E. Çevikçe*
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Gıda-Tar. ve Hay. Bakanı
F. Adak	*S. Cizrelioğlu*	*M. Türkmenoğlu*	*K. Özal*
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı	Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
F. Güley	*Ö. Sav*	*A. Doğru*	*C. Kayra*
Turizm ve Tan. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı	Köy İş. ve Koop. Bakanı	Orman Bakanı
O. Birgit	*A. Topuz*	*M. Ok*	*A. Şener*

Gençlik ve Spor Bakanı
M. Y. Mete

Bütçe Karma Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 17. — Tasarının 16 ncı maddesi 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Bu kanunun,

a) Kendi meclisleriyle ilgili hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi başkanları,

b) Cumhurbaşkanlığı, Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları,

c) Diğer hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Hükümet tasarısına bağlı cetveller

(1) SAYILI CETVEL

CUMHURİYET SENATOSU

900 - 04 - 004 - 900 Cumhuriyetin 50 nci yıldönümü için yapılacak ödemeler.

MİLLET MECLİSİ

900 - 04 - 004 - 900 Cumhuriyetin 50 nci yıldönümü için yapılacak ödemeler.

BAŞBAKANLIK (KÜLTÜR MÜSTEŞARLIĞI)

900 - 04 - 004 - 900 Dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım. (Türk Kütüphaneciler Derneğine yardım.)

MALİYE BAKANLIĞI

930 - 01 - 014 - 900 Devlet Üretme Çiftliklerine Hazine yardımı.

930 - 09 - 002 - 900 Cumhuriyetin 50 nci yıldönümü için yapılacak ödemeler.

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANLIĞI

111 - 02 - 001 - 900 Ankara Belediyesine çevre sağlığı hizmetleri için yardım.

DEVLET ÜRETME ÇİFTLİKLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

900 - 05 - 004 - 900 T. C. Ziraat Bankasına eski yıllar borçları.

(2) SAYILI CETVEL

110 DEVLET MEMURLARI AYLIKLARI
120 ÜCRETLER
130 KESENEKLER
140 SOSYAL YARDIMLAR
150 EK ÇALIŞMA KARŞILIKLARI
160 TAZMİNATLAR
190 DİĞER PERSONEL GİDERLERİ
310 MÜŞAVİR FİRMA VE KİŞİLERE ÖDEMELER
330 TARİFEYE BAĞLI ÖDEMELER
332 SİGORTA
335 MAHKEME HARÇLARI VE GİDERLERİ
339 DİĞER TARİFEYE BAĞLI ÖDEMELER
350 KİRALAR
363 BİNA KÜÇÜK ONARIMI
391 NİSPETİ KANUNLARLA BELİRTİLEN İKRAMİYE VE MÜKÂFATLAR
496 FUARLARIN DİĞER GİDERLERİ
840 ULUSLARARASI PROFESÖR - UZMAN - ÖĞRENCİ VE MEMUR MÜBADELESİ GİDERLERİ
900 (TRANSFERLER) Harcama kalemiyle belirtilen «Dış ülkelerde Türk Kültür Varlığını Koruma ve Tanıtma Projesi» «Burslar» «Emekli Sandığına ödemeler», «Üniversite ve okullar muhtaç öğrenciler pansiyonlarının öğrencilerine ilişkin yiyecek, yakacak, harçlık, ilâç, tedavi ve öğrenimlerinin gerektirdiği giderler», «Kamulaştırma ve satınalma», «Fevkalâde sanat istidatlı çocukların eğitim ve öğretimine ilişkin giderler» ile Maliye Bakanlığı bütçesinin 910 «Kurumlara katılma payları ve sermaye teşkilleri», 920 «İktisadî transferler ve yardımlar», 930 «Malî transferler» ve 950 «Borç ödemeleri» programlarında yer alan ödenekler.

Bütçe Karma Komisyonunun kabul ettiği metne bağlı cetveller

(1) SAYILI CETVEL

Tasarıya bağlı 1 sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

(2) SAYILI CETVEL

110 Devlet memurları aylıkları
120 Ücretler
130 Kesenekler
140 Sosyal yardımlar
150 Ek çalışma karşılıkları
160 Tazminatlar
190 Diğer personel giderleri
310 Müşavir firma ve kişilere ödemeler
330 Tarifeye bağlı ödemeler
332 Sigorta
335 Mahkeme harçları ve giderleri
339 Diğer tarifeye bağlı ödemeler
350 Kiralar
363 Bina küçük onarımı
391 Nispeti kanunlarla belirtilen ikramiye ve mükâfatlar
496 Fuarların diğer giderleri,
840 Uluslararası profesör - uzman - öğrenci ve memur mübadelesi giderleri,
900 (Transferler) harcama kalemiyle belirtilen «Dış ülkelerde Türk Kültür Varlığını Koruma ve Tanıtma Projesi» «Burslar» «Emekli Sandığına ödemeler», «Üniversite ve okullar muhtaç öğrenciler pansiyonlarının öğrencilerine ilişkin yiyecek, yakacak, harçlık, ilâç, tedavi ve öğrenimlerinin gerektirdiği giderler», «Kamulaştırma ve satınalma», «Fevkalâde sanat istidatlı çocukların eğitim ve öğretimine ilişkin giderler» ile «Emekli aylıkları ve benzeri ödemeler» Maliye Bakanlığı bütçesinin 910 «Kurumlara katılma payları ve sermaye teşkilleri», 920 «İktisadî transferler ve yardımlar», 930 «Malî transferler» ve 950 «Borç ödemeleri» programlarında yer alan ödenekler.

Toplantı : 13

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 321

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/58; C. Senatosu : 1/238)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 71-1732/1224

20 . 2 . 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 18 . 2 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 Yılı Bütçe Kanununa Bağlı Cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Birinci Madde :

Yurt içi buğday üretimini geliştirmek ve buğday ihtiyacını karşılamak üzere Amerika Birleşik Devletleri ile yapılan anlaşma gereğince AID teşkilâtından 3,5 milyon dolar kredi sağlanmıştır. Ancak, kredinin zamanında gelmemesi nedeniyle, Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğünce yürütülen akreditif ve proje giderlerinin karşılanması için T. C. Ziraat Bankasından 60 milyon lira borç alınmıştır.

Söz konusu borcun kapatılması amacıyle 1972 ve 1973 yılları bütçelerine 10 milyon liralık ödenek konulmuş ise de, borç bakıyesi halen 50 milyon lira olup, kuruluş için önemli faiz yükü yaratmaktadır.

Devlet Plânlama Teşkilâtının görüşünde de belirtildiği üzere, T. C. Ziraat Bankasına olan borcun ödenmesinin sağlanması amacıyle, Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 Yılı Bütçesinin borç ödemelerine ilişkin tertibine 50 milyon liralık ödenek verilmesi gerekmektedir.

Aktarma suretiyle karşılanamıyan ihtiyacın ek ödenekle karşılanması zorunlu görülmektedir.

İkinci Madde :

Eklenmesi derpiş olunan 50 milyon liralık ek ödeneğin, Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (ÖZEL GELİRLER) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine Yardımı) kesimine ilâvesi gerekmektedir.

Bütçe Karma Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/58
Karar No. : 7

21 . 2 . 1974

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan (Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı) Maliye Bakanı ve ilgili Bakanlık temsilcilerinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü :

İlgililerden alınan izahat ve tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar doğrultusunda yapılan müzakereler de yurt içi buğday üretimini geliştirmek ve buğday ihtiyacını karşılamak üzere daha önce yapılan anlaşmalar gereğince AID teşkilâtından 3,5 milyon dolar kredi sağlandığı, ancak, bu kredinin zamanında alınamaması nedeniyle Devlet Üretme Çiftlikleri akreditif ve proje giderlerinin karşılanması için T. C. Ziraat Bankasından 60 milyon lira borç alındığı, 1972 - 1973 bütçesine 10 milyon liralık ödenek konulmuş ve T. C. Ziraat Bankasına ödenmiş olmasına rağmen 50 milyon liralık borcun halen mevcut olduğu ve bu miktarın faizinin de ilgili genel müdürlükçe karşılanmak durumuyla karşı karşıya bırakıldığı müşahede edilmiştir.

Aslında Devlet Plânlama Teşkilâtının, borcun ödenmesinin sağlanması amaciyle Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçesinin borç ödemelerine ilişkin tertibine 50 milyon liralık ödeneğin konulması hususunda görüşünün de olduğu tespit edildiğinden, ilgili Genel Müdürlüğü hem borçtan hem de gereksiz faiz yükünden kurtarmak bir zaruretin neticesi olarak görülmektedir.

Yukardaki gerekçe muvacehesinde tasarı Komisyonumuzca uygun mütalâa edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Gerekli ek ödeneğin verilmesini düzenleyen tasarının 1 nci ve 2 nci maddesi ve yürürlük ve yürütme ile ilgili 3 ncü ve 4 ncü maddeler aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Sivas *A. Durakoğlu*	Başkanvekili Manisa *D. Barutçuoğlu*	Sözcü Adıyaman *A. Ünsal*
Kâtip Eskişehir *A. A. Köksal*	Adana *S. Kılıç*	Ağrı *C. Erhan*
Artvin *T. Altunkaya*	Aydın *M. Ş. Koç*	C. S. Üye S. Babüroğlu İmzada bulunamadı
Çanakkale *O. O. Çaneri*	Denizli H. Oral İmzada bulunamadı	Edirne *İ. Ertem*
Elâzığ *H. Buz*	Elâzığ *R. Küçükel*	Erzurum *R. Danışman*
Gaziantep *Y. Öztürkmen*	Giresun İ. E. Kılıçoğlu İmzada bulunamadı	Giresun O. Yılmaz İmzada bulunamadı

Gümüşhane *T. Yücel*	İçel *L. Bilgen*	İstanbul *A. N. Ölçen*
İstanbul *M. Tüzün*	İzmir *Y. Ergenekon*	İzmir *C. Karagözoğlu*
İzmir A. K. Önder İmzada bulunamadı	Kars M. Şamiloğlu İmzada bulunamadı	Kayseri *C. Cebeci*
Kayseri *H. Nakiboğlu*	Kocaeli L. Tokoğlu İmzada bulunamadı	Konya Ö. Ölçmen İmzada bulunamadı
Konya F. Özlen İmzada bulunamadı	Kütahya *A. M. Ablum*	Malatya *M. Delikaya*
Malatya *H. Gökçe*	Manisa *H. Okçu*	Mardin M. A. Arıkan İmzada bulunamadı
Niğde M. Altınsoy İmzada bulunamadı	Ordu *B. Taranoğlu*	Rize *T. Doğan*
Sivas K. Kangal İmzada bulunamadı	Tekirdağ *Y. Alpaslan*	Tabiî Üye S. Karaman İmzada bulunamadı
Tokat *H. Abbas*	Trabzon *A. Ş. Ağanoğlu*	Uşak M. F. Atayurt İmzada bulunamadı
Yozgat *S. E. Ergin*	Yozgat *V. Uyar*	

HÜKÜMET TASARISI	BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı	*Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı*
MADDE 1. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin (900) kod numaralı (hizmet programına dağıtılamayan transferler) programının (05) kod numaralı (Borç ödemeleri) altprogramının (3) ödenek türünde mevcut (004) kod numaralı (Eski yıllar borçları) faaliyetinin (900) kod numaralı (Transferler) harcama kalemine (50 000 000) liralık ek ödenek verilmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel gelirler) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine (50 000 000) lira eklenmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Bu Kanunu Maliye ve Tarım bakanları yürütür.	MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

18 . 2 . 1974

	Devlet Bakanı		
Başbakan	Başbakan Yrd.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
B. Ecevit	*N. Erbakan*	*O. Eyüboğlu*	*İ. H. Birler*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
S. A. Emre	*Ş. Kazan*	*H. Işık*	*O. Asiltürk*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. Güneş	*D. Baykal*	*M. Üstündağ*	*E. Çevikçe*
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Gıda-Tar. ve Hay. Bakanı
F. Adak	*S. Cizrelioğlu*	*M. Türkmenoğlu*	*K. Özal*
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı	Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
F. Güley	*Ö. Sav*	*A. Doğru*	*C. Kayra*
Turizm ve Tan. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri ve Koop. Bakanı	Orman Bakanı
O. Birgit	*A. Topuz*	*M. Ok*	*A. Şener*

Genç. ve Spor Bakanı
M. Y. Mete

Toplantı : 13

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 322

Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/55; C. Senatosu : 1/236)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 71 - 1736/1221

20 . 2 . 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkive Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 18 . 2 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Birinci Madde :

Katma bütçeli bir kuruluş olan Karayolları Genel Müdürlüğünün en büyük iki gelir kaynağını Hazine yardımı ile 5539 sayılı Kanunun 20 nci maddesi gereğince Hazineden alınan akaryakıtların Gümrük resimleri karşılığı teşkil etmektedir.

Her yıl bütçe kanunlarında yer alan «Katma bütçeli idarelerin bütçelerini denkleştirmek maksadıyle Maliye Bakanlığı bütçesinin hazine yardımı tertiplerine ödenek ve mukabili ilgili katma bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydolunan miktarlardan bu maksada göre fazla olduğu tespit edilen kısımlar malî yıl sonunda ilgili idarelere ödenmeyerek iptal olunur. Söz konusu ödeneklerden herhangi bir sebeple yılı içinde nakten ödenmeyen kısımlar ertesi yıllarda ödenmek üzere bütçe emanetine alınabilir.» hükmüne dayanılarak, Karayolları Genel Müdürlüğüne hazine yardımı yapılmasına ilişkin ödeneklerin bir kısmı bazı yıllarda tamamen iptal edilmiş, bazı yıllarda ise ertesi malî yılda ödenmek üzere bütçe emanetine deviredilmiştir.

1967 - 1972 yılları içinde tahakkuka bağlandığı halde, ödenemeyip ertesi malî yıla devreden miktarlar (489 768 896,88 TL.) ertesi malî yıllarda o malî yılların bütçesinden ödenmiş; ödeneğine iade ve bütçeye irat kaydedilmek suretiyle tahakkuka bağlanan 322 506 564,51 liralık kısım ise Karayolları Genel Müdürlüğüne ödenmemiş bulunmaktadır. Aynı yıllarda ödeneğine iade edilen miktar ile irat kaydedilen miktarlar kadar, adı geçen kuruluşun bütçesindeki ödeneklerden tenkis yapılmadığından, bu miktarlar kadar harcama karşılıksız kalmış, bu durum bütçe ve adi emanetlerin artmasına sebep olmuştur.

Diğer taraftan, 1971 malî yılı sonuna kadar Köy İşleri Bakanlığı Yol, Su ve Elektrik İşleri Genel Müdürlüğü ödenekleri Karayolları Genel Müdürlüğü ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bütçeleri içinde yer aldığından ve harcamalar adı geçen katma bütçeli kuruluşların saymanlıklarınca yapıldığından, Karayolları Genel Müdürlüğü emanetleri arasında Yol, Su ve Elektrik İşleri Genel Müdürlüğüne ait emanetler de mevcuttur. Bu genel müdürlük 1972 malî yılından itibaren genel bütçe içine alındığından, Karayolları Genel Müdürlüğü için de girişilmiş ve 1972 yılına sirayet eden yüklenmeler ile diğer malî işler 1972 yılında genel bütçe saymanlıklarına devredilmiştir. Bununla beraber, Yol, Su ve Elektrik İşleri Genel Müdürlüğüne ait emanetlerin bir kısmı halen Karayolları Genel Müdürlüğü içinde bulunmaktadır.

Yukarda açıklandığı üzere, Karayolları Genel Müdürlüğüne geçmiş yıllarda Hazine yardımının noksan yapılmış olması ve aynı devrede hizmetlerin aksamaması amacıyle harcamalarda bir kısıntı yapılmamış olması nedeniyle istihkak sahiplerinden bir kısmına ödemede bulunulamamış ve ödenemeyen istihkaklar bütçe emanetlerinin artmasına sebebolmuştur. Artan bu bütçe emanetleri ertesi yılların bütçelerine ait Hazine nakit yardımları ile karşılanmaya çalışılmış; istihkak sahiplerine ise adi emanetlerde bulunan mütaahhitlerin nakit teminatları karşılığı paralar ile gerçek ve tüzel kişilere yapılan protokollü işler karşılığı alınan paralar ödenmiş, böylece Karayolları Genel Müdürlüğünde adi emanet olarak mevcut alacakların nakit karşılıkları da kullanılmıştır. Bu işlemler sonucunda, emanet hesaplar 1972 yılı sonu itibariyle 426 444 896 liraya ulaşmış bulunmaktadır. Bunun içinde Yol, Su ve Elektrik İşleri Genel Müdürlüğüne ait emanetler de mevcuttur.

İstihkak sahiplerinin haklı şikâyetlerini önlemek ve Devletin daha fazla borçlu kalmamasını sağlamak için Karayolları Genel Müdürlüğüne 426 444 896 liralık nakit yardımı yapılması zorunlu görülmektedir. Aktarmalarla karşılanmasına imkân bulunamayan bu ihtiyacın, adı geçen kuruluşun 1973 yılı Bütçesinin, 05 kod numaralı «Borç ödemeleri» altprogramının, 004 (Eski yıllar borçları) faaliyetine konulacak 426 444 896 liralık ek ödenekle karşılanması gerekmektedir.

İkinci madde :

Eklenmesi derpiş olunan (426 444 896 liralık ek ödeneğin Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel gelirler) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine ilâvesi gerekmektedir.

Bütçe Karma Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu — *21 . 2 . 1974*
Esas No. : 1/55
Karar No. : 5

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İncelenmek üzere Komisyonumuza havale buyurulan «Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı», Maliye Bakanı ve ilgili bakanlık temsilcilerinin hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü :

Katma bütçeli kuruluş olan Karayolları Genel Müdürlüğünün en büyük iki gelir kaynağının Hazine yardımları ile 5539 sayılı Kanunun 20 nci maddesi gereğince Hazineden alınan akaryakıtların Gümrük resimleri karşılığı teşkil etmektedir.

Birinci madde ile tasarının gerekçesinde de belirtildiği üzere Karayolları Genel Müdürlüğüne geçmiş yıllarda Hazine yardımı noksan yapılmış olması ve bu devrelerde hizmetlerin aksamaması amacı ile harcamalarda bir kısıntı yapılmamış olması sebebiyle istihkak sahiplerinden bir kıs-

mına ödeme yapılamamış ve ödenemeyen istikaklar bütçe emanetlerinin artmasına sebebolmuş, diğer taraftan 1971 malî yılı sonuna kadar Köy İşleri Bakanlığı, Yol, Su ve Elektrik İşleri Genel Müdürlüğü ödenekleri Karayolları Genel Müdürlüğü ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bütçeleri içinde yer aldığından, karayolları emanetleri arasında Yol, Su ve Elektrik İşleri Genel Müdürlüğüne ait emanetler de mevcuttur.

1972 yılı sonu itibarı ile 426 444 896 liraya ulaşmış bulunan Karayolları Genel Müdürlüğüne ait emanetlerin aktarmalarla karşılanmasına imkân bulunmadığından adı geçen kuruluşun 1973 yılı Bütçesinin, 05 kod numaralı (Borç ödemeleri) altprogramının, 004 (Eski yıllar borçları) faaliyetine konularak ek ödenekle karşılanması öngörülmektedir.

İkinci madde ile de, eklenmesi istenen (426 444 869) liralık ek ödeneğin Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel gelirler) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine ilâvesi hususu belirtilmektedir.

Yapılan müzakereler neticesinde bu ek ödenek talebi Komisyonumuzca uygun karşılanarak maddelerin müzakeresine geçilmiş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Sivas	Manisa	Adıyaman	Eskişehir
A. Durakoğlu	*D. Barutçuoğlu*	*A. Ünsal*	*A. A. Köksal*
Adana	Ağrı	Artvin	Aydın
S. Kılıç	*C. Erhan*	*T. Altunkaya*	*M. Ş. Koç*
C. S. Üye	Çanakkale	Denizli	Edirne
S. Babüroğlu	*O. O. Çaneri*	H. Oral	*İ. Ertem*
İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı	
Elâzığ	Elâzığ	Erzurum	Gaziantep
H. Buz	*R. Küçükel*	*R. Danışman*	*Y. Öztürkmen*
Giresun	Giresun	Gümüşhane	İçel
İ. E. Kılıçoğlu	O. Yılmaz	*T. Yücel*	*L. Bilgen*
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı		
İstanbul	İstanbul	İzmir	İzmir
A. N. Ölçen	*M. Tüzün*	*Y. Ergenekon*	*C. Karagözoğlu*
İzmir	Kars	Kayseri	Kayseri
A. K. Önder	M. Şâmiloğlu	*C. Cebeci*	*H. Nakiboğlu*
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı		
Kocaeli	Konya	Konya	Kütahya
L. Tokoğlu	Ö. Ölçmen	F. Özlen	*A. M. Ablum*
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	
Malatya	Malatya	Manisa	Mardin
M. Delikaya	*H. Gökçe*	*H. Okçu*	M. A. Arıkan
			İmzada bulunamadı
Niğde	Ordu	Rize	Sivas
M. Altınsoy	*B. Taranoğlu*	*T. Doğan*	K. Kangal
İmzada bulunamadı			İmzada bulunamadı
Tekirdağ	Tabiî Üye	Tokat	Trabzon
Y. Alpaslan	S. Karaman	*H. Abbas*	*A. Ş. Ağanoğlu*
	İmzada bulunamadı		

Uşak	Yozgat	Yozgat
M. F. Atayurt	*S. E. Ergin*	*V. Uyar*
İmzada bulunamadı		

HÜKÜMET TASARISI	BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı	*Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı*
MADDE 1. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 900 kod numaralı (Hizmet programlarına dağıtılamayan transferler) programının 05 kod numaralı (Borç ödemeleri) alt programının (3) ödenek türünde mevcut 004 kod numaralı (Eski yıllar borçları) faaliyetinin 900 kod numaralı (Transferler) harcama kalemine (426 444 896) liralık ek ödenek verilmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel gelirler) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine (426 444 896) lira eklenmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Bayındırlık Bakanları yürütür.	MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

18 . 2 . 1974

	Devlet Bakanı		
Başbakan	Başbakan Yrd.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
B. Ecevit	*N. Erbakan*	*O. Eyüboğlu*	*İ. H. Birler*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
S. A. Emre	*Ş. Kazan*	*H. Işık*	*O. Asiltürk*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. Güneş	*D. Baykal*	*M. Üstündağ*	*E. Çevikçe*
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Gıda-Tar. ve Hay. Bakanı
F. Adak	*S. Cizrelioğlu*	*M. Türkmenoğlu*	*K. Özal*
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı	Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
F. Güley	*Ö. Sav*	*A. Doğru*	*C. Kayra*
Turizm ve Tan. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri ve Koop. Bakanı	Orman Bakanı
O. Birgit	*A. Topuz*	*M. Ok*	*A. Şener*

Genç ve Spor Bakanı
M. Y. Mete

Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/57; C. Senatosu : 1/240)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik
Dairesi Başkanlığı
Sayı : 71-1738/1223

20 . 2 . 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 18.2.1974 tarihinde kararlaştırılan «Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ile eki cetveller ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyle arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Birinci ve ikinci madde :

1702 sayılı Petrol Reform Kanunu gereğince Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı Akaryakıt Dairesi Başkanlığı ile Petrol Dairesi Reisliği birleşerek Petrol İşleri Genel Müdürlüğü adı altında teşkilâtlandırılmıştır.

Petrol Dairesi Reisliğinin teftiş kurulu bulunmadığından, 1973 yılı Bütçesinde denetim hizmetleri için bir altprogram açılmamış ve ödenek teklifinde bulunulmamıştır. Petrol Dairesi Reisliği ile birleştirilen Akaryakıt Dairesi Başkanlığında bulunan kontrolörler, Bakanlar Kurulu kararı ile Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne tahsis edilen müfettiş kadrolarına atanmış ve göreve başlamışlardır. Söz konusu personelin aylık ve yollukları için katma bütçeli bir kuruluş olan Petrol Dairesi Reisliği bütçesinde «05 - Denetim hizmetleri» altprogramının açılarak (295 512) lira ödenek konulması gerekmektedir.

Mezkûr ödenek ihtiyacının aktarma suretiyle karşılanması mümkün olmadığından, ek ödenekle karşılanması zorunlu görülmektedir.

Üçüncü Madde :

Eklenmesi derpiş olunan (295 512) liralık ödeneğin Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel gelirler) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine ilâvesi gerekmektedir.

Bütçe Karma Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Karma Komisyonu *21 . 2 . 1974*
Esas No. : 1/57
Karar No. : 10

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

İncelenmek üzere Komisyonumuza havale buyurulan «Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı bütçe kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı,» Maliye Bakanı ve ilgili bakanlık temsilcilerinin de hazır bulundukları oturumda incelendi ve görüşüldü :

1702 sayılı Petrol Reformu Kanunu gereğince Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı Akaryakıt Dairesi Başkanlığı ile Petrol Dairesi Reisliği birleştirilerek Petrol İşleri Genel Müdürlüğü adı altında teşkilâtlandırılmıştır.

Tasarının gerekçesinde belirtildiği üzere, birinci ve ikinci madde ile Petrol Dairesi Reisliğinin Teftiş Kurulu bulunmadığından 1973 yılı bütçesinde ödenek teklifinde bulunulmamış ve Akaryakıt Dairesi Başkanlığında bulunan Kontrolörler, Bakanlar Kurulu kararı ile Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne tahsis edilen müfettiş kadrolarına atanarak göreve başladıklarından söz konusu personelin aylık ve yollukları için Petrol Dairesi Reisliği «05 - Denetim hizmetleri» altprogramının açılarak (295 512) lira ödenek konulması hususu öngörülmektedir.

Üçüncü madde ile de ek ödenekle karşılanması zorunlu görülen (295 512) liralık ödeneğin Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı bütçe kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (ÖZEL GELİRLER) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine ilâvesi istenilmektedir.

Yapılan müzakereler neticesinde bu ek ödenek talebi Komisyonumuzca uygun karşılanarak maddelerin müzakeresine geçilmiş ve tasarı ile bağlı cetveller aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Sivas	Manisa	Adıyaman	Eskişehir
A. Durakoğlu	*D. Barutçuoğlu*	*A. Ünsal*	*A. A. Köksal*
Adana	Ağrı	Artvin	Aydın
S. Kılıç	*C. Erhan*	*T. Altunkaya*	*M. Ş. Koç*
C. S. Üye	Çanakkale	Denizli	Edirne
S. Babüroğlu	*O. O. Çaneri*	H. Oral	*İ. Ertem*
İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı	
Elâzığ	Elâzığ	Erzurum	Gaziantep
H. Buz	*R. Küçükel*	*R. Danışman*	*Y. Öztürkmen*
Giresun	Giresun	Gümüşhane	İçel
İ. E. Kılıçoğlu	O. Yılmaz	*T. Yücel*	*L. Bilgen*
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı		
İstanbul	İstanbul	İzmir	İzmir
A. N. Ölçen	*M. Tüzün*	*Y. Ergenekon*	*C. Karagözoğlu*
İzmir	Kars	Kayseri	Kayseri
A. K. Önder	M. Şâmiloğlu	*C. Cebeci*	*H. Nakiboğlu*
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı		

Kocaeli L. Tokoğlu İmzada bulunamadı	Konya Ö. Ölçmen İmzada bulunamadı	Konya F. Özlen İmzada bulunamadı	Kütahya *A. M. Ablum*
Malatya *M. Delikaya*	Malatya *H. Gökçe*	Manisa *H. Okçu*	Mardin M. A. Arıkan İmzada bulunamadı
Niğde M. Altınsoy İmzada bulunamadı	Ordu *B. Taranoğlu*	Rize *T. Doğan*	Sivas K. Kangal İmzada bulunamadı
Tekirdağ *Y. Alpaslan*	Tabiî Üye S. Karaman İmzada bulunamadı	Tokat *H. Abbas*	Trabzon *A. Ş. Ağanoğlu*

Uşak M. F. Atayurt İmzada bulunamadı	Yozgat *S. E. Ergin*	Yozgat *V. Uyar*

HÜKÜMET TASARISI	BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun Tasarısı	*Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 Yılı Bütçe Kanununa Bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun Tasarısı*
MADDE 1. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik (1) sayılı ödenek cetvelinde yazılı tertiplerine (295 512) liralık ek ödenek verilmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Birinci madde ile verilen (295 512) liralık ek ödeneğin ayrıntılı harcama kalemlerine dağıtımı ilişik (2) sayılı uygulama cetvelinde gösterilmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Petrol Dairesi Başkanlığı 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel gelirler) Gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine (295 512) lira eklenmiştir.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Bu Kanunu Maliye ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar bakanları yürütür.	MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

18 . 2 . 1974

	Devlet Bakanı		
Başbakan	Başbakan Yrd.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
B. Ecevit	*N. Erbakan*	*O. Eyüboğlu*	*İ. H. Birler*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
S. A. Emre	*Ş. Kazan*	*H. Işık*	*O. Asiltürk*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. Güneş	*D. Baykal*	*M. Üstündağ*	*E. Çevikçe*
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Gıda-Tar. ve Hay. Bakanı
F. Adak	*S. Cizrelioğlu*	*M. Türkmenoğlu*	*K. Özal*
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı	Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
F. Güley	*Ö. Sav*	*A. Doğru*	*C. Kayra*
Turizm ve Tan. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri ve Koop. Bakanı	Orman Bakanı
O. Birgit	*A. Topuz*	*M. Ok*	*A. Şener*

Genç. ve Spor Bakanı
M. Y. Mete

Hizmetin Tertibi						
Program	Altprogram	Ödenek türü	Faaliyet proje	Harcama kalemi kodu	Açıklama	Eklenen miktar
					(1) Sayılı Cetvel **Petrol Dairesi Başkanlığı** **(A)**	
101					GENEL YÖNETİM	
	05				DENETİM HİZMETLERİ	
		1				
			001		Denetim hizmetleri	
				100	Personel giderleri	209 912
				200	Yolluklar	85 600
					Toplam	295 512
					(2) Sayılı Cetvel **Petrol Dairesi Başkanlığı**	
101					GENEL YÖNETİM	
	05				DENETİM HİZMETLERİ	
		1				
			001		Denetim hizmetleri	
				100	Personel giderleri	
				110	Aylıklar	
				111	Devlet memurları aylıkları	176 120
				130	Kesenekler	
				131	Emekli keseneği karşılıkları	24 657
				140	Sosyal yardımlar	
				141	Aile yardımı	600
				142	Doğum yardımı	200
				143	Ölüm yardımı	5 810
				144	Tedavi yardımı ve cenaze masrafları	2 025
				145	Tedavi yolluğu	500
				200	Yolluklar	
				210	Yurt içi yollukları	
				212	Yurt içi geçici görev yolluğu	84 600
				213	Yurt içi sürekli görev yolluğu	1 000
					Toplam	295 512

Bütçe Karma Komisyonunun kabul ettiği metne bağlı cetveller

C E T V E L

Tasarıya bağlı (1) ve (2) sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 13

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 324

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/59; C. Senatosu : 1/239)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı: 71-1731/1225

20 . 2 . 1974

Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 18 . 2 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı» ve gerekçesi ile eki cetveller ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Birinci ve İkinci Madde :

Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde ve bunlara bağlı ilçelerde yapılan denetimler ile federasyonların yurt sathında düzenledikleri çeşitli sportif faaliyetlerin izlenmesi ve denetimi gibi hizmetler için bütçeye konulan yolluklar ihtiyaca göre yetersiz kalmıştır. Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerine ait davaların takibi amacıyle bütçeye konulan ödeneklerle de ihtiyacı karşılamak mümkün olamamış, davaları takip eden avukatlara tahakkuk eden yollukları ödenememiştir.

Haziran 1973 ayında spor faaliyetlerine katılan idareci ve sporcular için verilen yevmiyeler % 100 oranında artırıldığından bütçede mevcut yurt içi ve yurt dışı geçici görev yollukları ödenekleri yetersiz kalmıştır. Ayrıca 1974 yatırım programlarında yer alan çeşitli spor tesislerinin arsa durumlarına ait bilgilerle ihtiyaçların mahallen etüt edilmesi ve yapımına bağlanan veya inşaatı devam etmekte olan spor tesislerinin teknik kontrolünün sağlanması amacıyle görevlendirilecek teknik personele ödenecek yolluklara ilişkin ödeneklerle ihtiyaçları karşılamak mümkün olamamıştır.

Bu durumda, Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinin denetimi ve sportif faaliyetlerinin izlenmesi için 10 000.- davaları takip eden avukatlar için 100 000.- yurt içi ve yurt dışı sportif faaliyetlere katılan idareci ve sporcular için 1 000 000.- ve teknik kontrolü sağlayan teknik personel için 50 000.- lira olmak üzere, bütçenin çeşitli alt programlarında yer alan yolluklara ilişkin harcama kalemlerinde cem'an 1 160 000.- liralık ödeneğe ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, 2 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname uyarınca yapılan intibak düzeltmeleri, 8 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname uygulamaları, 23 . 7 . 1973 ve 7/6897 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 67 Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü ihtiyacı için ihdas olunan 1431 kadroya yapılan atamaların gerektirdiği personel giderleri ile ödenek yetersizliğinden dolayı ödenemeyen 9 aylık maaş farkları için 24 594 581 liraya ihtiyaç olduğu ve bu miktarın bölge müdürlüklerine transfer edilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Ayrıca, kampların iaşe ve ibate giderleri, yayın alımları, giydirilme, teçhiz ve spor malzemesi alımları için federasyonların 1 000 000.- liralık ilâve ödeneğe ihtiyaçları olduğu anlaşılmış bulunmaktadır.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün yukarıda ayrıntıları belirtilen ve aktarma ile karşılanmasına imkân bulunamayan cem'an 26 754 581.- liralık ihtiyacının ek ödenekle karşılanması zorunlu görülmektedir.

Üçüncü Madde :

Eklenmesi derpiş olunan (26 754 581) liralık ödeneğin Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin (3) kod numaralı (Özel Gelirler) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine ilâvesi gerekmektedir.

Bütçe Karma Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/59
Karar No. : 9

21 . 2 . 1974

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan (Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı) Maliye Bakanı ve ilgili Bakanlık temsilcilerinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü.

İlgililerden alınan bilgiler ve gerekçede belirtilen hususlar dikkate alınarak yapılan görüşmelerde, Beden Terbiyesi Bölge Müdürlükleri ve bunlara bağlı ilçelerde yapılan denetimler ile federasyonların yurt sathında düzenledikleri çeşitli sportif faaliyetlerin izlenmesi ve denetimi ile ilgili yollukların 1973 yılı Bütçesine konulan miktarının kâfi gelmediği bunun yanında, 1973 Haziran ayında spor faaliyetlerine katılan idareci ve sporcular için verilen yevmiyelerin % 100 artırılmak ve giderek 2 ve 8 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamelerin getirdiği yük ile memurların 9 aylık maaş farklarından alacaklarının ödenek yetersizliği yüzünden ödenememiş olması Bakanlığı müşkül durumda bırakmıştır.

Bu defa getirilen kanun tasarısı ile bu ihtiyaçların karşılanması cihetine gidilmektedir.

Yukardaki gerekçe muvacehesinde tasarı Komisyonumuzca uygun mütalâa edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiş, verilmesi öngörülen ödenekleri düzenleyen 1, 2, 3 ncü maddeler ekli ve cetvelleri yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 4 ve 5 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Sivas	Manisa	Adıyaman	Eskişehir
A. Durakoğlu	*D. Barutçuoğlu*	*A. Ünsal*	*A. A. Köksal*
Adana	Ağrı	Artvin	Aydın
S. Kılıç	*C. Erhan*	*T. Altunkaya*	*M. Ş. Koç*

Ü. S. Üye S. Babüroğlu İmzada bulunamadı	Çanakkale *O. O. Çaneri*	Denizli H. Oral İmzada bulunamadı	Edirne *İ. Ertem*
Elâzığ *H. Buz*	Elâzığ *R. Küçükel*	Erzurum *R. Danışman*	Gaziantep *Y. Öztürkmen*
Giresun İ. E. Kılıçoğlu İmzada bulunamadı	Giresun O. Yılmaz İmzada bulunamadı	Gümüşhane *T. Yücel*	İçel *L. Bilgen*
İstanbul *A. N. Ölçen*	İstanbul *M. Tüzün*	İzmir *Y. Ergenekon*	İzmir *C. Karagözoğlu*
İzmir A. K. Önder İmzada bulunamadı	Kars M. Şâmiloğlu İmzada bulunamadı	Kayseri *C. Cebeci*	Kayseri *H. Nakiboğlu*
Kocaeli L. Tokoğlu İmzada bulunamadı	Konya Ö. Ölçmen İmzada bulunamadı	Konya F. Özlen İmzada bulunamadı	Kütahya *A. M. Ablum*
Malatya *M. Delikaya*	Malatya *H. Gökçe*	Manisa *H. Okça*	Mardin M. A. Arıkan İmzada bulunamadı
Niğde M. Altınsoy İmzada bulunamadı	Ordu *B. Taranoğlu*	Rize *T. Doğan*	Sivas K. Kangal İmzada bulunamadı
Tekirdağ *Y. Alpaslan*	Tabiî Üye S. Karaman İmzada bulunamadı	Tokat *H. Abbas*	Trabzon *A. Ş. Ağanoğlu*
Uşak M. F. Atayurt İmzada bulunamadı	Yozgat *S. E. Ergin*	Yozgat *V. Uyar*	

HÜKÜMET TASARISI	BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı	*Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 Yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı*
MADDE 1. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli ilişik (1) sayılı ödenek cetvelinde yazılı tertiplerine (26 754 581) liralık ek ödenek verilmiştir.	Madde 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Birinci madde ile verilen (26 754 581) liralık ek ödeneğin ayrıntılı harcama kalemlerine dağıtımı ilişik (2) sayılı uygulama cetvelinde gösterilmiştir.	Madde 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1973 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin 3 kod numaralı (Özel gelirler) gelir türünün (1) kod numaralı (Hazine yardımı) kesimine (26 754 581) lira eklenmiştir.	Madde 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	Madde 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Bu Kanunu Maliye ve Gençlik ve Spor bakanları yürütür.	Madde 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

18 . 2 . 1974

Devlet Bakanı

Başbakan	Başbakan Yrd.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
B. Ecevit	*N. Erbakan*	*O. Eyüboğlu*	*İ. H. Birler*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
S. A. Emre	*Ş. Kazan*	*H. Işık*	*O. Asiltürk*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. Güneş	*D. Baykal*	*M. Üstündağ*	*E. Çevikçe*
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Gıda-Tar. ve Hay. Bakanı
F. Adak	*S. Cizrelioğlu*	*M. Türkmenoğlu*	*K. Özal*
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı	Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
F. Güley	*Ö. Sav*	*A. Doğru*	*C. Kayra*
Turizm ve Tan. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri ve Koop. Bakanı	Orman Bakanı
O. Birgit	*A. Topuz*	*M. Ok*	*A. Şener*

Genç. ve Spor Bakanı
M. Y. Mete

Tasarıya bağlı cetveller

(1) Sayılı Cetvel

Hizmetin Tertibi						
Program	Alt - Program	Ödenek türü	Faaliyet proje	Harcama kalemi kodu	Açıklama	Eklenen miktar
					Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü	
					(A)	
101					GENEL YÖNETİM	
	01				ÜST YÖNETİM VE KOORDİNASYON	
		1				
			001		Üst yönetim ve Koordinasyon	
				200	Yolluklar	10 000
	02				DANIŞMA VE ARAŞTIRMA HİZMETLERİ	
		1				
			001		Danışma ve araştırma hizmetleri	
				200	Yolluklar	100 000
102					DESTEK HİZMETLERİ	
	12				BÖLGE İŞLERİ	
		3				
			001		Bölge müdürlüklerine yardım	
				900	Transferler	24 594 581
111					TÜRK SPORUNUN İDAMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ HİZMETLERİ	
	01				SPORTİF FAALİYETLER	
		1				
			001		Sportif faaliyetler	
				200	Yolluklar	1 000 000
				400	Tüketim malları ve malzeme alımları	1 000 000
	02				SPOR TESİSLERİNİN İŞLETİLMESİ, YAPIM BAKIM VE ONARIMLARI	
		1				
			002		Spor tesislerinin yapım, bakım ve onarımları	
				200	Yolluklar	50 000
					Toplam	26 754 581

Hizmetin tertibi					Açıklama	Eklenen miktar
Program	Altprogram	Ödenek türü	Faaliyet proje	Harcama kalemi kodu		
				479	Diğer özel malzeme alımları	300 000
	02				SPOR TESİSLERİNİN İŞLETİLMESİ, YAPIMI, BAKIM VE ONARIMLARI	
		1				
			002		Spor tesisleri yapım, bakım ve onarımları	
				200	Yolluklar	
				210	Yurt içi yollukları	
				212	Yurt içi geçici görev yolluğu	50 000
					Toplam	26 754 581
					(2) Sayılı Cetvel	
					Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü	
101					GENEL YÖNETİM	
	01				ÜST YÖNETİM VE KOORDİNASYON	
		1				
			001		Üst yönetim ve koodinasyon	
				200	Yolluklar	
				210	Yurt içi yollukları	
				212	Yurt içi geçici görev yolluğu	10 000
	02				DANIŞMA VE ARAŞTIRMA HİZMETLERİ	
		1			Danışma ve araştırma hizmetleri	
			001			
				200	Yolluklar	
				210	Yurt içi yollukları	
				212	Yurt içi geçici görev yolluğu	100 000
102					DESTEK HİZMETLERİ	
	12				BÖLGE İŞLERİ	
		3				
			001		Bölge müdürlüklerine yardım	
				900	Transferler	24 594 581
111					TÜRK SPORUNUN İDAMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ HİZMETLERİ	
	01				SPORTİF FAALİYETLER	
		1				
			001		Sportif faaliyetler	
				200	Yolluklar	
				210	Yurt içi yollukları	

Hizmetin tertibi						
Program	Altprogram	Ödenek türü	Faaliyet proje	Harcama kalemi kodu	Açıklama	Eklenen miktar
				212	Yurt içi geçici görev yolluğu	500 000
				220	Yurt dışı yollukları	
				222	Yurt dışı geçici görev yolluğu	500 000
				400	Tüketim malları ve malzeme alımları	
				420	Yayın alımları	50 000
				450	Yem ve yiyecek alımları	600 000
				470	Özel malzeme alımları	
				471	Giyim, kuşam alımları ve giderleri	50 000
					Toplam	26 404 581

Bütçe Karma Komisyonunun kabul ettiği metne bağlı cetveller

CETVEL

Tasarıya bağlı (1) ve (2) sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.